

Про соціально-економічне становище України за січень-серпень 2009 року

[Короткі підсумки соціально-економічного становища України](#)

[Основні показники соціально-економічного розвитку України](#)

[Промисловість](#)

[Сільське господарство](#)

[Будівельна діяльність](#)

[Транспорт](#)

[Зовнішня торгівля товарами](#)

[Оптова й роздрібна торгівля, ресторанне господарство](#)

[Ціни і тарифи](#)

[Фінанси](#)

[Доходи населення](#)

[Ринок праці](#)

[Демографічна ситуація](#)

[Криміногенна ситуація](#)

[Соціально-економічне становище країн СНД](#)

Державний комітет статистики України

Про соціально-економічне
становище України

за січень—серпень 2009 року

Київ

КОРОТКІ ПІДСУМКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНОВИЩА УКРАЇНИ

Промисловість. Індекс обсягу промислової продукції у серпні 2009р. порівняно з попереднім місяцем становив 99,1% (у серпні було на 3 робочі дні менше, ніж у липні), індекс середньодобового виробництва – 105,6%. За підсумками 8 місяців п.р. промислове виробництво становило 70,4% від обсягів аналогічного періоду 2008р., що на 0,8 в.п. перевищує показник січня–липня п.р.

Сільське господарство. Загальне виробництво продукції сільського господарства у січні–серпні 2009р. порівняно з відповідним періодом 2008р. зросло на 0,4%, у т.ч. в аграрних підприємствах відбулося його скорочення на 3,6%, в господарствах населення – зростання на 3,8%. Обсяг продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств у фактичних цінах, за розрахунками, становив 105,3 млрд.грн.

Будівництво. За 8 місяців п.р. підприємствами країни виконано будівельних робіт на суму 21,5 млрд.грн., що у порівнянних цінах становить 46,4% до обсягів будівництва відповідного періоду 2008р.

Транспорт. За січень–серпень 2009р. підприємствами транспорту перевезено 434,8 млн.т вантажів, або 70,0% від обсягу перевезень вантажів за січень–серпень 2008р. Вантажооборот становив 236,0 млрд.ткм, що склало 69,1% від обсягу відповідного періоду попереднього року. Послугами пасажирського транспорту скористалися 4,9 млрд. пасажирів, виконано пасажирську роботу в обсязі 89,3 млрд.пас.км, що становить відповідно 87,8% та 89,6% від обсягів січня–серпня 2008р.

Зовнішня торгівля товарами. Обсяг експорту зовнішньої торгівлі товарами України за січень–липень 2009р. становив 20541,3 млн.дол. США і по відношенню до січня–липня 2008р. склав 51%, імпорту – 23672,9 млн.дол. та відповідно 46,2%. Від’ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 3131,6 млн.дол. (за відповідний період 2008р. – також від’ємне 11010,8 млн.дол.).

Оптова торгівля. Обороти підприємств оптової торгівлі за 8 місяців 2009р. становив 500,7 млрд.грн. Фізичний обсяг оптового товарообороту склав 76,2% порівняно з січнем–серпнем 2008р.

Роздрібна торгівля. Обороти роздрібною торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–серпень 2009р. становив 278,6 млрд.грн. і склав 84,1% від обсягу відповідного періоду 2008р. У структурі обороту роздрібною торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 31,5%.

Ціни. Індекс споживчих цін у серпні 2009р. становив 99,8%, з початку року – 108,2%; індекс цін виробників промислової продукції – відповідно 101,8% та 106,8%.

Заробітна плата. Середньомісячна номінальна заробітна плата штатного працівника за січень–липень 2009р. збільшилась порівняно з відповідним періодом 2008р. на 5,8% і склала 1840 грн. У липні порівняно з червнем п.р. розмір заробітної плати зріс у середньому на 1,4%, а з липнем попереднього року – на 4,1%.

Середній розмір номінальної заробітної плати штатного працівника у липні 2009р. становила 2008 грн., що у 3,2 раза перевищує рівень мінімальної заробітної плати, встановлений з 1 липня п.р. (630 грн.).

Ринок праці. Кількість зареєстрованих безробітних на 1 вересня 2009р. порівняно з 1 серпня зменшилась на 6,2% і склала 569,6 тис. осіб, що на 11,8% більше порівняно з відповідною датою 2008р.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по країні за серпень п.р. знизився на 0,2 в.п. і на 1 вересня становив 2,0% населення працездатного віку.

Населення. На 1 серпня 2009р. в Україні, за оцінкою, проживало 46022,3 тис. осіб. Упродовж січня–липня 2009р. чисельність населення зменшилася на 121,4 тис. осіб, або 4,5 особи у розрахунку на 1000 жителів.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

	Фактично за січень– серпень 2009р.	Темпи зростання, %			
		серпень 2009р. до		січень– серпень 2009р. до січня– серпня 2008р.	довідково: січень– серпень 2008р. до січня– серпня 2007р.
		липня 2009р.	серпня 2008р.		
Обсяг реалізованої промислової продукції (робіт, послуг) ¹ , млн.грн.	350839,6	x	x	x	x
Індекс промислового виробництва	x	99,1	76,7	70,4	106,3
Обсяг продукції сільського господарства, млн.грн.	105300	x	x	100,4	121,0
Виробництво продукції тваринництва					
м'ясо (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі), тис.т	1669,9	98,9	105,0	99,2	100,4
молоко, тис.т	8158,2	93,9	98,4	99,0	95,8
яйця, млн.шт.	10911,4	99,6	110,7	104,2	106,2
Обсяг продукції будівництва, млн.грн.	21451,6	x	x	46,4	97,5
Вантажооборот, млрд.ткм	236,0	107,3	82,4	69,1	106,1
Пасажирооборот, млрд.пас.км	89,3	87,2	89,7	89,6	105,1
Експорт товарів ¹ , млн.дол. США	20541,3	x	x	51,0	146,9
Імпорт товарів ¹ , млн.дол. США	23672,9	x	x	46,2	157,7
Сальдо (+, –) ¹ , млн.дол. США	–3131,6	x	x	x	x

Продовження

	Фактично за січень– серпень 2009р.	Темпи зростання, %			
		серпень 2009р. до		січень– серпень 2009р. до січня– серпня 2008р.	<u>довідково:</u> січень– серпень 2008р. до січня– серпня 2007р.
		липня 2009р.	серпня 2008р.		
Оборот роздрібної торгівлі, млн.грн.	278646,9	х	х	84,1	125,8
Середньомісячна заробітна плата одного працівника					
номінальна, грн.	1840 ¹	101,4 ²	104,1 ³	105,8 ¹	138,8 ¹
реальна, %	х	101,4 ²	90,0 ³	89,9 ¹	109,0 ¹
Заборгованість із виплати заробітної плати – усього ⁴ , млн.грн.	1559,0	95,1	206,2	х	94,2
Кількість зареєстрованих безробітних на кінець періоду, тис. осіб	569,6	93,8	111,8	х	х
Індекс цін виробників промислової продукції	х	101,8	96,3	106,8 ⁵	136,5 ⁵
Індекс споживчих цін	х	99,8	115,3	108,2 ⁵	114,8 ⁵

¹ Дані за січень–липень.² Липень 2009р. у % до червня 2009р.³ Липень 2009р. у % до липня 2008р.⁴ Станом на 1 серпня.⁵ Серпень у % до грудня попереднього року.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У серпні 2009р. порівняно з попереднім місяцем індекс обсягу промислової продукції становив 99,1% (у серпні було на 3 робочі дні менше, ніж у липні), індекс середньодобового виробництва – 105,6%. За підсумками 8 місяців п.р. промислове виробництво становило 70,4% від обсягів аналогічного періоду 2008р., що на 0,8 в.п. перевищує показник січня–липня п.р.

Динаміка промислового виробництва за основними видами діяльності характеризується такими даними:

	(відсотків)		
	Індекси промислової продукції		
	серпень 2009р. до липня 2009р.	серпень 2009р. до серпня 2008р.	січень– серпень 2009р. до січня– серпня 2008р.
Промисловість	99,1	76,7	70,4
Добувна та переробна промисловість	99,2	76,1	68,9
Добувна промисловість	99,6	87,5	83,2
Добування паливно-енергетичних корисних копалин	96,5	89,1	94,3
Добування корисних копалин, крім паливно-енергетичних	103,9	85,4	69,7
Переробна промисловість	99,1	73,1	65,4
з неї			
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	95,4	89,9	93,2
Легка промисловість	89,9	78,1	69,8
текстильне виробництво; виробництво одягу, хутра та виробів з хутра	91,1	77,7	67,5
виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	84,4	80,2	80,2
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	106,7	77,7	66,0
Целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	101,4	80,9	78,0
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	109,4	89,6	86,8
Хімічна та нафтохімічна промисловість	103,1	77,9	68,1
хімічне виробництво	105,1	77,0	68,0
виробництво гумових та пластмасових виробів	98,3	80,3	68,3
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	101,4	65,8	55,3
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	99,7	78,9	61,0
Машинобудування	96,9	49,8	47,8

Продовження

	Індекси промислової продукції		
	серпень 2009р. до липня 2009р.	серпень 2009р. до серпня 2008р.	січень– серпень 2009р. до січня– серпня 2008р.
виробництво машин та устаткування	92,7	58,6	53,9
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	97,2	62,4	65,8
виробництво транспортних засобів та устаткування	101,4	38,1	35,4
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	98,1	81,4	82,5

У **добувній** промисловості індекс виробництва продукції за січень–серпень 2009р. становив 83,2%, у т.ч. на підприємствах з добування металевих руд – 73,1%, вугілля і торфу – 92,2%, вуглеводнів – 98,2%.

Дані про видобуток (випуск) основних видів продукції добувної промисловості наведено в таблиці.

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень– серпень 2009р. у % до січня– серпня 2008р.
	січень– серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Вугілля готове, млн.т	36,8	4,2	92,4	82,5	92,2
Брикети і напівбрикети торф'яні агломеровані, тис.т	106	23,4	123,8	112,0	114,9
Нафта сира, тис.т	1973	257	99,6	98,3	95,0
Газ нафтовий попутний, млн.м ³	508	61,3	102,9	82,9	86,5
Газовий конденсат, тис.т	685	83,9	98,9	100,7	93,9
Газ природний, млрд.м ³	13,6	1,7	100,6	100,4	103,3
Руди і концентрати залізні неагломеровані, млн.т	41,1	6,4	105,1	93,9	75,0
Руди і концентрати залізні агломеровані, млн.т	36,0	5,1	98,6	88,1	73,2
Вапняк, млн.т	11,4	1,8	101,4	73,7	58,1
Крейда, тис.т	161	24,7	87,0	5,0	3,8
Піски природні, млн.м ³	3,6	0,7	108,0	58,3	41,4

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Продовження Січень–серпень 2009р. у % до січня–серпня 2008р.
	січень–серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Галька, гравій, щебінь та камінь дроблений, млн.м ³	24,9	4,0	96,8	69,7	58,9
Каолін і глини каолінові інші, тис.т	675	163	125,0	90,9	57,0
Сіль і хлорид натрію чистий, тис.т	2725	833	262,8	196,0	105,2

У січні–серпні 2009р. порівняно з відповідним періодом 2008р. випуск (видобуток) готового вугілля знизився на 3,1 млн.т, руд і концентратів залізних неагломерованих – на 13,7 млн.т, брикетів і напівбрикетів торф'яних агломерованих – зріс на 13,8 тис.т. На підприємствах із добування вуглеводнів скоротилися обсяги видобутку нафти сирової (на 104 тис.т), газу нафтового попутного (на 79,5 млн.м³), газового конденсату (на 44,9 тис.т), при цьому збільшився видобуток газу природного (на 440 млн.м³).

У **переробній** промисловості за підсумками січня–серпня 2009р. темп росту продукції становив 65,4% (за 7 місяців п.р. – 64,3%).

На підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів індекс промислової продукції становив 93,2%, у т.ч. у кондитерській, молочній, м'ясній та тютюновій промисловості – відповідно 91,2%, 89,2%, 86,3% та 85,2%, виробництві напоїв – 92,6%, хліба і хлібобулочних виробів – 90,3%, у переробленні та консервуванні овочів та фруктів – 78,6%. При цьому спостерігався приріст продукції у виробництві олії та жирів (38,6%), готових кормів для тварин (11,4%).

Випуск основних видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень–серпень 2009р. у % до січня–серпня 2008р.
	січень–серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Яловичина і телятина, свіжі (парні) чи охолоджені, тис.т	51,1	7,4	95,4	79,0	69,1
Яловичина і телятина, морожені, тис.т	16,9	2,8	92,9	153,9	60,1
Свинина свіжа (парна) чи охолоджена, тис.т	61,9	8,6	101,9	102,6	70,6
Свинина морожена, тис.т	3,4	0,5	86,7	44,8	40,7

	Продовження				
	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень— серпень 2009р. у % до січня— серпня 2008р.
	січень— серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
М'ясо і субпродукти харчові свійської птиці, свіжі чи охолоджені, тис.т	410	53,8	95,8	122,8	115,1
М'ясо і субпродукти харчові свійської птиці, морожені, тис.т	52,1	6,6	93,6	119,1	108,5
Вироби ковбасні, тис.т	173	22,6	96,5	78,4	80,7
Напівфабрикати м'ясні (включаючи з м'яса птиці) ¹ , тис.т	38,6	5,3	106,2	78,0	60,8
Риба приготовлена та консерви з риби, в оцті, олії, маринаді, томаті; рибні палички ² , тис.т	36,9	4,2	89,9	63,0	72,3
Соки фруктові та овочеві, нектари, тис.т	478	55,7	90,3	68,5	69,6
Овочі консервовані натуральні, тис.т	74,4	36,8	213,2	137,7	106,6
Олія соняшникова нерафінована, тис.т	1751	144	69,0	179,8	163,4
Маргарин і продукти аналогічні, тис.т	216	23,6	102,3	130,8	114,0
Молоко оброблене рідке, тис.т	513	70,1	102,8	102,5	94,2
Масло вершкове, тис.т	53,5	8,5	97,0	90,9	83,5
Спреди та суміші жирові, тис.т	44,3	5,9	118,1	97,1	85,3
Сир свіжий неферментований та сир кисломолочний, тис.т	55,9	7,0	100,9	92,3	90,4
Сири жирні, тис.т	163	22,0	98,0	109,9	101,8
Продукти кисломолочні, тис.т	340	41,1	85,8	83,2	91,3
Вироби хлібобулочні, тис.т	1167	155	101,0	94,5	91,8
Печиво солодке і вафлі, тис.т	211	29,4	120,2	96,1	87,1
Шоколад та інші продукти харчові готові з вмістом какао в брикетах, пластинах чи плитках, тис.т	183	25,6	144,3	92,1	86,6
Вироби кондитерські з цукру, включаючи білий шоколад, без вмісту какао, тис.т	174	22,0	97,5	106,1	103,7

¹ Без продукції підприємств ресторанного господарства та торгівлі.

² Включаючи продукцію підприємств, віднесених до виду діяльності "рибне господарство".

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Продовження Січень– серпень 2009р. у % до січня– серпня 2008р.
	січень– серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Соуси (крім томатних) і продукти для приготування соусів; приправи та прянощі змішані інші, тис.т	142	17,2	96,4	105,3	111,2
Коньяки, бренді, млн.дал	1,7	0,2	142,8	55,8	76,7
Горілка, інші міцні спиртві напої, млн.дал	28,0	2,2	129,5	66,2	120,7
Лікери, солодкі наливки, спиртві настоянки, горілка інша, інші спиртві напої, млн.дал	8,7	0,8	71,1	47,9	53,2
Спирт етиловий неденатурований із вмістом спирту не менше 80 об.%, млн.дал	15,7	1,5	77,3	70,2	91,9
Пиво солодове, включаючи пиво безалкогольне і пиво з вмістом алкоголю менше 0,5%, млн.дал	222	30,5	85,0	89,6	93,1
Води натуральні мінеральні, млн.дал					
негазовані	15,9	1,9	72,3	75,8	75,4
газовані	75,8	8,8	59,4	66,4	84,2
Напої безалкогольні, млн.дал	114	11,3	55,1	60,5	85,7
Сигарети, які містять тютюн, або суміші тютюну з заміниками тютюну, млрд.шт.	75,0	9,9	97,7	79,8	85,9

У січні–серпні 2009р. спостерігалось зниження виробництва з більшості видів продукції харчової промисловості. Водночас проти січня–серпня попереднього року зросло виробництво свіжих чи охолоджених м'яса і субпродуктів харчових свійської птиці на 53,7 тис.т, олії соняшникової нерафінованої – на 679 тис.т, кормів готових для сільськогосподарських тварин та свійської птиці – на 280 тис. т, маргарину і продуктів аналогічних – на 26,6 тис.т, круп – на 28,6 тис.т, горілки, інших міцних спиртвих напоїв – на 4,8 млн.дал, виробів кондитерських з цукру, включаючи білий шоколад, без вмісту какао – на 6,3 тис.т.

У легкій промисловості порівняно з січнем–серпнем 2008р. темп виробництва становив 69,8%, у т.ч. на підприємствах текстильного виробництва – 64,7%, з виробництва одягу, хутра та виробів з хутра – 69,4%, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – 80,2%.

Дані щодо виробництва основних видів продукції легкої промисловості наведено в таблиці.

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень– серпень 2009р. у % до січня– серпня 2008р.
	січень– серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Пряжа бавовняна, т	4284	377	78,7	53,3	56,5
Тканини – всього, тис.м ²	54218,5	7776,0	85,7	81,5	70,9
з них					
вовняні	2755,7	259,3	99,7	52,6	57,3
лляні	28,3	11,6	131,8	122,1	6,2
бавовняні	21743,0	2942,0	67,8	69,9	62,2
ворсові, махрові і тканини спеціальні інші	705,9	76,8	71,7	23,7	35,9
з волокон хімічних	28985,6	4486,3	103,0	99,6	85,3
Білизна постільна, тис.шт.	4963	660	100,3	77,9	64,5
Килими та вироби килимові, тис.м ²	2711	318	88,2	46,6	57,4
Матеріали неткані і вироби з матеріалів нетканих, т	7614	1234	86,2	92,3	75,7
Вата бавовняна, віскозна та з інших текстильних матеріалів, вироби з вати, т	10867	1598	98,7	104,9	89,6
Полотна трикотажні машинного чи ручного в'язання, т	1449	290	179,0	115,1	74,9
Вироби панчішно-шкарпеткові трикотажні машинного чи ручного в'язання, тис. пар	36233	4562	168,4	121,5	93,6
Пальта, напівпальта, накидки, плащі, куртки теплі типу "парки" чи "аляски" та вироби аналогічні чоловічі та хлопчачі, тис.шт.	229	37,4	91,7	94,7	91,1
Пальта, напівпальта, накидки, плащі, куртки теплі типу "парки" чи "аляски" та вироби аналогічні жіночі та дівчачі, тис.шт.	1200	263	93,7	84,9	75,9
Костюми чоловічі та хлопчачі, тис.шт.	407	40,0	87,0	62,9	68,0
Піджаки та блейзери, куртки типу піджаків, джемperi та вироби аналогічні чоловічі та хлопчачі, тис.шт.	529	64,6	88,5	77,6	71,9
Жакети та блейзери, піджаки, куртки типу піджаків, джемperi та вироби аналогічні жіночі та дівчачі, тис.шт.	1309	209	90,0	108,0	78,0

	Продовження				
	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень– серпень 2009р. у % до січня– серпня 2008р.
	січень– серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Сукні та сарафани жіночі та дівчачі, тис.шт.	742	93,3	110,8	318,4	123,1
Светри, джемperi, пуловери, жилети та вироби аналогічні трикотажні машинного чи ручного в'язання, тис.шт.	787	94,8	71,1	65,3	54,0
Одяг верхній трикотажний, тис.шт.	2051	192	53,6	101,3	70,6
Трикотаж спідній, тис.шт.	9613	778	66,8	57,4	70,3
Пальта і напівпальта, шуби з хутра натурального, шт.	3301	263	68,1	39,6	68,2
Шкіра, оброблена після дублення чи оброблена під пергамент, тис.м ²	1633	220	124,7	90,5	62,5
Чемодани, саквояжі, сумки-чемоданчики для косметики і туалетних речей, сумки господарські, сумки чоловічі і молодіжні, чохли для одягу, портфелі, кейси, ранці учнівські і т.ін., тис.шт.	3879	192	39,0	50,7	104,2
Взуття, тис. пар	12453	1605	107,8	90,9	89,7

На підприємствах з оброблення деревини та виробництва виробів з деревини у січні–серпні 2009р. індекс промислової продукції становив 66,0%.

Виробництво окремих видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень– серпень 2009р. у % до січня– серпня 2008р.
	січень– серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Деревина, уздовж розпиляна чи розколота, завтовшки більше 6 мм, тис.м ³	788	105	99,7	88,6	70,3
Бруски, планки та фризидля паркетного або дерев'яного покриття підлоги, профільовані, незібрані, з деревини листяних порід, тис.м ²	1877	187	78,6	70,2	78,4
Фанера клесна, тис.м ³	63,6	9,1	107,4	67,7	53,8

Продовження

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень–серпень 2009р. у % до січня–серпня 2008р.
	січень–серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Плити деревостружкові необроблені, тис.м ³ ум.	798	124	124,9	86,3	71,1
Шпон лущений, тис.м ³	12,4	1,9	118,6	78,1	41,0
Шпон струганий, млн.м ²	17,7	1,7	79,6	115,1	78,3
Вікна, двері, їх рами та пороги, дерев'яні, тис.м ²	1220	183	107,0	48,5	48,7
Паркет дерев'яний щитовий, тис.м ²	329	47,6	119,0	112,5	80,2

На підприємствах з виробництва паперової маси, паперу, картону та виробів з них темп росту продукції порівняно з січнем–серпнем 2008р. становив 85,6%, поліграфічної діяльності – 70,5%.

Виробництво окремих видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень–серпень 2009р. у % до січня–серпня 2008р.
	січень–серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Папір та картон для графічних робіт некрейдовані, тис.т	17,6	3,3	104,1	112,0	61,9
Папір побутового та санітарно-гігієнічного призначення, тис.т	76,9	9,3	95,7	87,8	92,2
Папір та картон спеціальні некрейдовані; папір сигаретний, не розрізаний за розмірами, тис.т	233	35,6	113,1	99,9	86,9
Коробки, ящики та сумки з гофрованих паперу та картону, млн.м ²	461	60,9	93,9	86,1	85,6
Коробки, ящики та сумки збірні з негофрованих паперу та картону, тис.т	40,0	6,1	107,2	80,1	66,7
Папір туалетний, млн. рулонів	354	42,5	94,4	88,9	97,7
Шпалери та аналогічні покриття з паперу, млн.ум. кусків	105	17,7	113,7	87,4	83,9
Зошити, млн.шт.	256	63,9	106,2	77,9	45,3
Друкування газет, журналів та видань періодичних, які виходять щонайменше чотири рази на тиждень, млн. примірників 4-шпальтових газет формату А2	482	71,0	114,1	60,6	45,6

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Продовження Січень–серпень 2009р. у % до січня–серпня 2008р.
	січень–серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Друкування книг, млн.арк. відбитків, приведених до формату 60 на 90 см	1299	170	100,2	69,2	92,6
Друкування газет, які виходять менше чотирьох разів на тиждень, млн. примірників 4-шпальтових газет формату А2	2007	236	96,7	76,6	78,9
Друкування журналів та видань періодичних, які виходять менше чотирьох разів на тиждень, млн.арк. відбитків, приведених до формату 60 на 90 см	744	94,0	109,5	74,6	66,4

На підприємствах з виробництва продуктів нафтоперероблення у серпні 2009р. порівняно з попереднім місяцем випуск продукції збільшився на 17,7%, за підсумками 8 місяців п.р. спостерігалось падіння виробництва на 6,4%. У виробництві коксу індекс продукції у серпні проти липня п.р. становив 97,1%, за період з початку року – 77,1%.

Дані про виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення наведено в таблиці.

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень–серпень 2009р. у % до січня–серпня 2008р.
	січень–серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Кокс та напівкокс з вугілля кам'яного, млн.т	11,4	1,5	97,1	84,9	77,1
Смоли (кам'яновугільні), тис.т	515	66,5	96,9	84,0	78,7
Бензин моторний з вмістом свинцю 0,013 г/л і менше, тис.т	2128	280	103,9	93,2	92,6
Паливо дизельне для транспорту автомобільного і залізничного, тис.т	2488	345	129,5	95,8	103,2
Мазути паливні важкі, тис.т	1598	233	133,2	114,9	96,7

	Продовження				
	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень– серпень 2009р. у % до січня– серпня 2008р.
	січень– серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Мастила, масла інші, тис.т	65,7	8,3	91,2	43,0	46,2
Пропан і бутан скраплені, тис.т	472	67,7	109,0	104,6	93,3
Бітум нафтовий і сланцевий, тис.т	216	39,0	103,4	49,1	67,9

За 8 місяців 2009р. обсяги первинної переробки нафти склали 6,7 млн.т, що на 4,4% менше, ніж за відповідний період 2008р. Скоротилось виготовлення бензину моторного з вмістом свинцю 0,013 г/л і менше та мазутів паливних важких (на 170 тис.т і 53,7 тис.т відповідно) при збільшенні виробництва палива дизельного для транспорту автомобільного і залізничного (на 77,1 тис.т).

У хімічній та нафтохімічній промисловості індекс продукції у січні–серпні 2009р. становив 68,1%, що на 1,3 в.п. більше, ніж у січні–липні п.р. На підприємствах з випуску основної хімічної продукції темп виробництва становив 59,0%, фармацевтичного виробництва – 91,2%, з випуску мила та миючих засобів, засобів для чищення та полірування, парфумерних та косметичних засобів – 96,8%, лаків та фарб – 75,1%, гумових – 51,9% та пластмасових виробів – 74,2%.

Динаміка виробництва основних видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень– серпень 2009р. у % до січня– серпня 2008р.
	січень– серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Барвники синтетичні, т	1642	249	88,9	104,2	84,3
Металоїди, тис.т	67,6	11,3	155,6	79,4	56,1
Кислота сірчана, тис.т	535	108	144,4	81,4	48,5
Вуглеводні циклічні, тис.т	58,7	10,8	234,3	83,1	33,8
Аміак синтетичний, тис.т	1869	205	125,6	52,4	54,5
Добрива азотні мінеральні чи хімічні, тис.т	1428	147	107,6	70,7	74,8
Пластмаси у первинних формах, тис.т	192	27,4	105,6	80,3	58,5
Пестициди та інші агрохімічні продукти, т	5468	606	85,0	118,1	137,0

	Продовження				
	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень–серпень 2009р. у % до січня–серпня 2008р.
	січень–серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Фарби та лаки на основі полімерів, дисперговані або розчинені у неводних середовищах, тис.т	82,2	10,4	78,5	73,2	73,0
Препарати лікарські, т					
на основі антибіотиків	424	44,0	79,4	76,4	84,1
на основі гормонів	65,3	3,9	53,7	66,7	78,6
інші	16145	1890	119,5	96,0	92,1
Волокна хімічні, тис.т	9,6	1,5	104,5	57,2	36,7
Шини – всього, тис.шт.	2672	491	136,1	98,1	56,8
Трубки, труби, шланги та фітинги жорсткі з полімерів етилену, пропілену, вінілхлориду та інших пластмас, тис.т	128	18,2	80,8	82,9	72,3
Плити, листи, плівка, фольга і стрічки пластмасові неармовані чи некомбіновані з іншими матеріалами, тис.т	85,6	11,8	89,8	93,2	79,9
Мішки і пакети (включно конусо-подібні) з полімерів етилену, тис.т	34,3	3,7	88,8	57,9	97,1

У виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції індекс виробництва у січні–серпні 2009р. становив 55,3%, у т.ч. на підприємствах з випуску виробів з бетону, гіпсу та цементу – 43,5%, цементу, вапна та гіпсових сумішей – 63,0%, скла та виробів зі скла – 66,6%, цегли, черепиці та інших будівельних виробів з випаленої глини – 45,1%.

Виробництво основних видів продукції характеризується такими даними:

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень–серпень 2009р. у % до січня–серпня 2008р.
	січень–серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Вироби ізолюючі багатошарові зі скла, тис.м ²	918	169	111,4	65,4	56,7
Банки зі скла для консервування (в 0,5-літровому обчисленні), млн.шт.	511	72,4	138,4	94,6	86,0
Ємності зі скла для напоїв і харчових продуктів, млн.шт.	1465	173	91,7	67,8	73,2
Посуд столовий, кухонний, інші господарсько-побутові вироби з фарфору, млн.шт.	12,8	1,9	110,1	80,2	52,9

Продовження

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень– серпень 2009р. у % до січня– серпня 2008р.
	січень– серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Плити та плитки керамічні, тис.м ²	27648	4144	114,3	128,4	102,7
Цегла керамічна невогнетривка будівельна, млн.шт.ум. цегли	630	108	102,7	55,1	45,1
Цемент, тис.т	6411	1088	103,4	73,4	59,5
Вапно, тис.т	2478	342	108,0	76,7	69,6
Блоки та цегла з цементу, штучного каменю чи бетону для будівництва, млн.шт.ум. цегли	580	89,2	83,1	55,9	40,5
Елементи конструкцій збірні для будівництва з цементу, бетону чи штучного каменю, тис.м ³	1003	145	89,5	49,5	38,8
Листи гофровані, шифер та анало- гічні вироби з азбестоцементу, млн.ум. плит	248	50,5	108,8	79,2	61,9
Вироби з асфальту або аналогічно- го матеріалу в рулонах, млн.м ²	16,9	4,2	105,7	59,6	50,2

На підприємствах металургійного виробництва та з виробництва готових металевих виробів за підсумками 8 місяців 2009р. індекс продукції становив 61,0%, у т.ч. у виробництві чавуну, сталі та феросплавів – 62,7%, труб – 58,9%, кольорових металів – 68,9%, готових металевих виробів – 52,6%.

Динаміка виробництва основних видів продукції наведена в таблиці.

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень– серпень 2009р. у % до січня– серпня 2008р.
	січень– серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Чавун, тис.т	16682	2344	99,1	85,6	68,6
Сталь (без напівфабрикатів, отри- маних безперервним литтям), тис.т	10231	1403	92,1	71,6	54,4
Напівфабрикати, отримані безпере- рвним литтям, тис.т	9329	1350	109,6	100,02	84,3
Прокат готовий чорних металів, тис.т	10349	1499	97,4	93,0	64,3
з нього					
прокат плоский гарячекатаний зі сталі нелегованої та легованої (крім нержавіючої та швидкорізальної)	4681	702	98,3	95,3	66,5

	Продовження				
	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень– серпень 2009р. у % до січня– серпня 2008р.
	січень– серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
прутки і стержні інші (не в бух- тах), кутики та профілі фасонні і спеціальні гарячекатані зі сталі нелегованої та легованої (крім не- ржавіючої та швидкорізальної)	2404	317	89,4	62,3	54,1
Труби великого та малого діаметрів, профілі пустотілі, з металів чорних, тис.т	1166	191	105,4	85,1	62,3
Дріт зі сталі, тис.т	224	31,6	92,6	90,7	65,2
Конструкції збірні будівельні з чавуну чи сталі, тис.т	33,4	4,6	87,2	54,2	46,3
Конструкції інші, частини конст- рукцій, плити, панелі та вироби аналогі- чні з металів чорних або алюмінію, тис.т	181	27,0	103,4	49,1	40,9
Резервуари та цистерни металеві місткістю понад 300 л, тис.т	13,0	1,2	89,3	46,8	57,9
Радіатори центрального опалення без електричного підігріву з металів чорних, т	519	273	384,5	17,4	4,0
Котли центрального опалення, тис.шт.	129	24,5	108,1	76,1	61,0

Порівняно з січнем–серпнем 2008р. виплавка чавуну зменшилась на 7,6 млн.т, сталі без напівфабрикатів, отриманих безперервним литтям, – на 8,6 млн.т, напівфабрикатів, отриманих безперервним литтям, – на 1,7 млн.т, випуск готового прокату – на 5,7 млн.т, труб і профілів пустотілих з металів чорних – на 705 тис.т.

У машинобудуванні за січень–серпень 2009р. індекс виробництва продукції становив 47,8%, у т.ч. на підприємствах з виробництва електричних машин та устаткування – 67,1%, апаратури для радіо, телебачення та зв'язку – 66,4%, контрольно-вимірювальних приладів – 54,6%, машин та устаткування для добувної промисловості й будівництва, для сільського та лісового господарства, для металургії – відповідно 43,2%, 42,6%, 37,8%, залізничного рухомого складу – 36,6%, автомобільного транспорту – 17,3%.

Динаміка виробництва основних видів продукції наведена в таблиці.

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень– серпень 2009р. у % до січня– серпня 2008р.
	січень– серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Двигуни та силові установки гідравлічні та пневматичні лінійної дії, тис.шт.	123	22,4	140,0	47,4	27,5
Насоси відцентрові для перекачки рідин та підйомники рідин, тис.шт.	189	19,6	76,0	159,6	82,5
Крани мостові на нерухомих опорах, шт.	56	5	71,4	25,0	51,4
Крани інші (козлові і мостові пересувні, порталні, дерик-крани суднові), шт.	90	9	128,6	21,4	33,5
Устаткування холодильне і морозильне промислове та насоси теплові, тис.шт.	72,6	6,7	52,9	123,8	59,7
Трактори для сільського та лісового господарства, шт.	484	52	98,1	9,8	9,9
Плуги відвальні, шт.	3660	290	105,1	64,7	154,5
Борони дискові, шт.	459	110	115,8	20,6	10,6
Розпушувачі та культиватори, шт.	2244	169	81,3	23,7	31,2
Сівалки, шт.	1074	161	105,9	23,4	17,6
Верстати токарні, розточувальні, свердлувальні, фрезерувальні, шт.	64	... ¹	... ¹	... ¹	34,4
Преси та машини кувальні, шт.	18	... ¹	... ¹	... ¹	23,7
Верстати для оброблення дерева, шт.	562	78	106,8	53,1	35,4
Конвертери і машини ливарні, виливниці і ковші, що використовуються в металургії і в ливарному виробництві, шт.	3779	430	58,4	46,8	33,8
Елеватори, конвеєри та підйомники безперервної дії для підземних робіт, шт.	1314	114	33,7	17,2	33,9
Машини бурильні та прохідницькі, шт.	645	90	50,8	35,2	31,2
Машини та устаткування для цукрового виробництва, шт.	129	20	166,7	15,6	36,5
Холодильники-морозильники побутові комбіновані з окремими зовнішніми дверцями, тис.шт.	222	43,7	91,7	104,5	50,6

¹ Інформація конфіденційна відповідно до Закону України "Про державну статистику".

	Продовження				
	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень– серпень 2009р. у % до січня– серпня 2008р.
	січень– серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Холодильники побутові, тис.шт.	123	21,7	128,3	109,1	70,9
Машини пральні, тис.шт.	107	10,0	74,1	51,6	66,4
Електродвигуни та генератори постійного струму, тис.шт.	41,4	5,2	1993, 9	245,7	52,2
Електродвигуни та генератори змінного струму, електродвигуни універсальні, тис.шт.	233	31,6	89,7	66,1	59,2
Трансформатори електричні, млн.шт.	9,3	1,5	95,5	98,9	83,7
Апаратура електрична високоволь- тна, тис.шт.	131	10,8	79,6	54,3	72,8
Апаратура електрична низьковоль- тна, млн.шт.	30,0	3,7	101,4	84,5	72,4
Провід ізольований обмотуваль- ний, тис.т	6,9	1,0	101,5	83,5	61,9
Проводи та кабелі електричні ни- зьковольтні на напругу до 1000 В, тис.км	232	34,2	104,1	76,1	60,0
Проводи та кабелі електричні високовольтні на напругу більше 1000 В, тис.км	5,9	0,7	86,0	44,3	38,8
Прилади напівпровідникові, млн.шт.	16,0	1,8	88,8	87,0	101,7
Телевізори, тис.шт.	169	10,6	97,6	34,9	44,9
Прилади для вимірювання фізич- них та хімічних величин, тис.шт.	2397	305	90,4	44,9	44,4
Лічильники електроенергії, включаючи калібрувальні, тис.шт.	1073	148	80,2	118,7	114,9
Прилади та апаратура для автоматичного регулювання та ке- рування, тис.шт.	266	6,5	225,8	2,5	25,8
Автомобілі легкові, тис.шт.	49,5	6,9	113,1	18,4	16,2
Автобуси, шт.	679	115	164,3	13,1	8,9
Автомобілі вантажні шт.	1630	260	91,2	27,8	17,9
Причепи та напівпричепи (крім житлових або для туризму), тис.шт.	12,4	1,7	96,1	62,7	59,9
Вагони вантажні несамохідні, тис.шт.	6,0	1,0	130,0	31,0	26,4

На підприємствах з виробництва та розподілення електроенергії обсяги виробництва продукції проти січня–серпня 2008р. зменшились на 17,5%. На теплових і атомних електростанціях виробництво електроенергії знизилось відповідно на 13,2 млрд. кВт·год і 6,8 млрд.кВт·год, на гідроелектростанціях – збільшилось на 0,1 млрд.кВт·год.

	Вироблено за		Серпень 2009р. у % до		Січень–серпень 2009р. у % до січня–серпня 2008р.
	січень–серпень 2009р.	серпень 2009р.	липня 2009р.	серпня 2008р.	
Електроенергія, млрд.кВт·год	110,7	13,2	97,8	85,5	84,8
у т.ч. вироблена					
тепловими електростанціями і					
теплоелектроцентралями	48,5	6,0	98,6	76,0	78,6
атомними електростанціями	54,0	6,5	99,0	94,0	88,9
гідроелектростанціями	8,2	0,7	83,7	108,6	101,7

Динаміка промислового виробництва по регіонах характеризується такими даними:

(відсотків)

	Індекси промислової продукції		
	серпень 2009р. до липня 2009р.	серпень 2009р. до серпня 2008р.	січень–серпень 2009р. до січня–серпня 2008р.
Україна	99,1	76,7	70,4
Автономна Республіка Крим	105,0	85,7	75,4
Вінницька	94,6	76,7	78,6
Волинська	97,8	52,3	46,8
Дніпропетровська	97,2	79,4	66,8
Донецька	101,8	79,3	68,8
Житомирська	93,4	77,4	73,2
Закарпатська	88,1	50,5	43,8
Запорізька	97,6	68,9	62,8
Івано-Франківська	95,3	78,0	74,7
Київська	94,8	82,1	77,8
Кіровоградська	108,2	83,7	70,9
Луганська	101,0	76,9	71,6
Львівська	95,3	74,8	75,2
Миколаївська	100,7	85,8	81,6

Продовження

	Індекси промислової продукції		
	серпень 2009р. до липня 2009р.	серпень 2009р. до серпня 2008р.	січень– серпень 2009р. до січня– серпня 2008р.
Одеська	119,4	74,0	75,7
Полтавська	105,1	84,8	76,5
Рівненська	101,3	59,7	67,3
Сумська	100,9	80,0	81,3
Тернопільська	102,3	90,6	74,6
Харківська	95,6	73,3	73,9
Херсонська	76,3	78,9	90,2
Хмельницька	92,2	81,3	70,9
Черкаська	104,9	58,3	69,2
Чернівецька	88,3	53,8	75,8
Чернігівська	96,6	81,4	81,2
м.Київ	96,9	67,3	66,4
м.Севастополь	98,4	80,5	70,5

За січень–липень 2009р. **реалізовано промислової продукції** (робіт, послуг) на 350,8 млрд.грн., з неї продукції добувної та переробної промисловості – на 279,1 млрд.грн. У структурі реалізації майже половина загальних обсягів припадала на виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів, металургію і виробництво готових металевих виробів та машинобудування.

Дані щодо обсягів і структури реалізованої продукції за основними видами промислової діяльності наведено в таблиці.

	Обсяг реалізованої промислової продукції, робіт, послуг у відпускних цінах підприємств (без ПДВ та акцизу) за січень–липень 2009р.		<u>Довідково:</u> структура обсягу реалізованої промислової продукції, без урахування вартості електроенергії, газу та води, придбаних для перепродажу, %
	млн.грн.	у % до всієї реалізованої продукції	
Промисловість	350839,6	100	100
Добувна та переробна промисловість	279050,2	79,5	86,5
Добувна промисловість	31768,3	9,0	9,9
Добування паливно-енергетичних корисних копалин	16988,3	4,8	5,3

Примітка. Дані щодо обсягів реалізації за видами промислової діяльності сформовані за функціональним принципом (по однорідних продуктах) без урахування продукції, реалізованої підприємствами-замовниками.

Продовження			
	Обсяг реалізованої промислової продукції, робіт, послуг у відпускних цінах підприємств (без ПДВ та акцизу) за січень–липень 2009р.		Довідково: структура обсягу реалізованої промислової продукції, без урахування вартості електроенергії, газу та води, придбаних для перепродажу, %
	млн.грн.	у % до всієї реалізованої продукції	
Добування корисних копалин, крім паливно-енергетичних	14780,0	4,2	4,6
Переробна промисловість з неї	247281,9	70,5	76,6
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	67289,1	19,2	20,8
Легка промисловість	2992,3	0,8	0,9
текстильне виробництво; виробництво одягу, хутра та виробів з хутра	2171,6	0,6	0,7
виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	820,7	0,2	0,2
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	2488,7	0,7	0,8
Целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	8330,8	2,4	2,6
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	25540,8	7,3	7,9
Хімічна та нафтохімічна промисловість	22811,3	6,5	7,1
хімічне виробництво	16491,8	4,7	5,1
виробництво гумових та пластмасових виробів	6319,5	1,8	2,0
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	11672,4	3,3	3,6
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	67041,6	19,1	20,8
Машинобудування	36068,6	10,3	11,2
виробництво машин та устаткування	14371,7	4,1	4,5
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	9644,5	2,8	3,0
виробництво транспортних засобів та устаткування	12052,4	3,4	3,7
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	71789,4	20,5	13,5

Порівняно з січнем–липнем 2008р. в обсязі реалізації продукції добувної та переробної промисловості спостерігалось зниження частки сировинної й інвестиційної продукції відповідно на 5,7 в.п. та 3,1 в.п. при зростанні питомої ваги товарів широкого (на 8,7 в.п.) та тривалого (на 0,1 в.п.) використання.

Інформація по регіонах щодо розподілу обсягів реалізованої продукції добувної й переробної промисловості за групами наведена в таблиці.

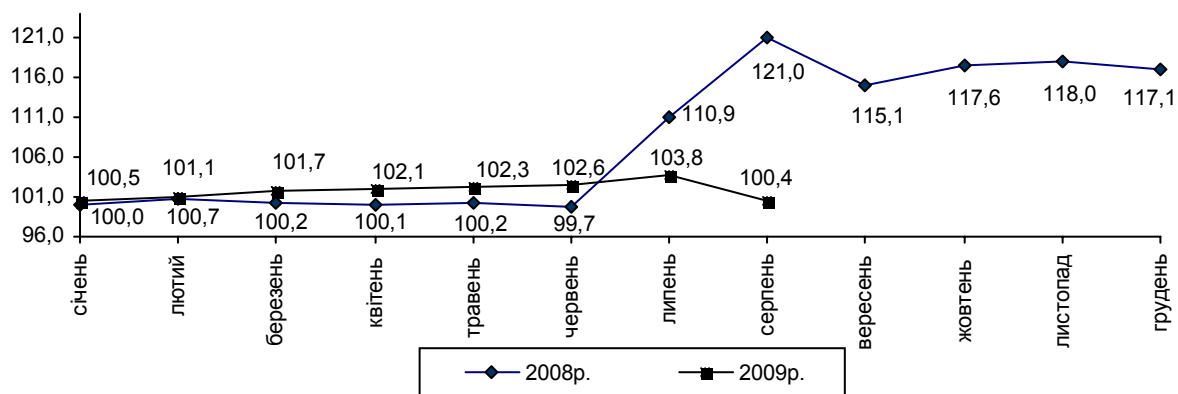
(відсотків)

	Усього реалізовано продукції добувної й переробної промисловості за січень– липень 2009р.	У т.ч. за групами			
		сировинна продукція	інвести- ційна продукція	товари широкого використання	товари тривалого використання
Україна	100	63,9	11,5	23,4	1,2
Автономна					
Республіка Крим	100	43,4	12,7	43,8	0,1
Вінницька	100	21,6	4,7	72,4	1,3
Волинська	100	31,0	9,3	51,5	8,2
Дніпропетровська	100	86,0	4,9	8,8	0,3
Донецька	100	80,3	10,8	7,5	1,4
Житомирська	100	44,2	7,3	47,1	1,4
Закарпатська	100	33,4	22,9	32,2	11,5
Запорізька	100	57,6	27,8	14,5	0,1
Івано-Франківська	100	68,1	2,7	27,3	1,9
Київська	100	57,7	4,5	35,6	2,2
Кіровоградська	100	34,2	19,9	45,2	0,7
Луганська	100	90,9	4,8	4,2	0,1
Львівська	100	51,3	9,9	35,9	2,9
Миколаївська	100	35,8	22,5	40,0	1,7
Одеська	100	61,0	8,2	29,8	1,0
Полтавська	100	65,9	9,0	24,9	0,2
Рівненська	100	71,5	2,8	24,7	1,0
Сумська	100	24,6	48,9	26,4	0,1
Тернопільська	100	53,5	4,4	38,9	3,2
Харківська	100	38,4	17,4	40,7	3,5
Херсонська	100	48,6	18,5	32,9	0,0
Хмельницька	100	55,7	10,7	30,7	2,9
Черкаська	100	36,4	10,2	52,8	0,6
Чернівецька	100	42,4	12,3	41,3	4,0
Чернігівська	100	34,0	4,8	60,8	0,4
м.Київ	100	36,5	15,2	46,2	2,1
м.Севастополь	100	37,8	9,8	51,1	1,3

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

У січні–серпні 2009р. загальне виробництво продукції сільського господарства порівняно з відповідним періодом 2008р. зросло на 0,4%, у т.ч. в аграрних підприємствах відбулося його скорочення на 3,6%, в господарствах населення – зростання на 3,8%. Обсяг продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств у фактичних цінах, за розрахунками, становив 105,3 млрд.грн.

Зміни обсягів сільськогосподарського виробництва
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Рослинництво. У січні–серпні п.р. виробництво продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2008р. скоротилося на 1,6%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 11,4% (з урахуванням зміни незавершеного виробництва), у господарствах населення – зросло на 8,5%.

Хід збирання врожаю в усіх категоріях господарств станом на 1 вересня 2009р. характеризується такими даними:

	Валовий збір			Зібрана площа			Урожайність	
	тис.т	до 1 вересня 2008р.		тис.га	до 1 вересня 2008р.		ц з 1 га	до 1 вересня 2008р., (+, -)
		+, -	у %		+, -	у %		
Зернові та зернобобові культури (без кукурудзи)	36505,5	-6360,9	85,2	13015,8	545,7	104,4	28,0	-6,4
у тому числі								
пшениця (озима та яра)	21662,4	-5193,8	80,7	6737,9	-287,8	95,9	32,2	-6,0
ячмінь (озимий та ярий)	12324,8	-798,6	93,9	4978,8	824,6	119,8	24,8	-6,8
жито озиме	990,4	-100,4	90,8	456,3	2,8	100,6	21,7	-2,3
овес	748,5	-239,6	75,8	397,9	-37,4	91,4	18,8	-3,9
просо	85,6	-47,0	64,6	53,9	-17,5	75,5	15,9	-2,7
гречка	53,3	-45,8	53,8	55,8	-30,3	64,8	9,5	-2,0
зернобобові культури	633,9	67,9	112,0	332,2	92,0	138,3	19,1	-4,5
Цукрові буряки (фабричні)	15,4	-5,3	74,4	0,7	-0,1	87,5	218	-63
Соняшник	82,7	-29,5	73,7	75,4	-9,8	88,5	10,9	-2,3
Картопля	11878,8	1930,9	119,4	899,4	132,2	117,2	132	2
Овочі відкритого ґрунту	3682,5	477,6	114,9	233,3	10,1	104,5	158	14
Плоди та ягоди	660,6	6,0	100,9	97,3	0,1	100,1	67,7	0,4

Із початку жнив господарствами усіх категорій зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) скошено та обмолочено на площі 13,0 млн.га, що складає 95% площ, посіяних під урожай поточного року. Із зібраної площі одержано 36,5 млн.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що на 14,8% менше проти відповідної дати минулого року, у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами намолочено 28,4 млн.т (на 16,1% менше), господарствами населення – 8,1 млн.т (на 10,2% менше). Порівняно з початком вересня 2008р. спостерігається зниження урожайності зернових і зернобобових культур (без кукурудзи): у середньому з 1 га обмолоченої площі одержано по 28,0 ц зерна (на 6,4 ц менше, ніж торік), у т.ч. аграрними підприємствами – по 28,5 ц (на 6,6 ц менше), господарствами населення – по 26,7 ц (на 5,1 ц менше).

Загальне виробництво зернових і зернобобових культур (без кукурудзи) порівняно з 1 вересня 2008р. зменшено у 19 регіонах. Суттєво меншим, ніж торік, було виробництво зернових культур у Харківській (на 34%), Луганській (на 32%), Донецькій і Дніпропетровській (на 25%), Запорізькій (на 23%), Одеській і Полтавській (на 22%) областях.

Найбільші намолоти зерна одержано товаровиробниками Одеської (2,7 млн.т), Миколаївської (2,4 млн.т), Вінницької та Дніпропетровської (по 2,3 млн.т), а також Харківської (2,2 млн.т) областей.

У загальному валовому зборі зернових і зернобобових культур (без кукурудзи) близько 70% припадає на озимі зернові культури, яких вироблено 25,5 млн.т, що на 14,5% менше, ніж торік, у т.ч. пшениці озимої – 20,8 млн.т (на 20,1% менше, ніж торік).

Порівняно з початком вересня 2008р. валовий збір ярих зернових культур (11,0 млн.т) скорочено на 15,5%. У загальному виробництві ярих зернових 78% склав ячмінь ярий (8,6 млн.т), значне скорочення урожайності якого (на 8,0 ц, або майже на чверть) призвело до скорочення загального виробництва цієї культури (на 1,8 млн.т, або на 17%).

Повільні темпи збирання соняшнику (88,5% площ від показника минулого року) та низька урожайність (на 17,4% менше) призвели до скорочення загального виробництва (на 26,3% менше) цієї культури.

Ріпак (озимий і ярий) зібрано на площі 1,0 млн.га (95% площ, що підлягають до збирання), його валовий збір склав 1,9 млн.т при середній урожайності 18,7 ц з гектара.

Господарствами усіх категорій накопано 11,9 млн.т картоплі (по 132 ц з 1 га), що на 19,4% більше, ніж торік, за рахунок більш швидких темпів збирання врожаю. Виробництво овочів відкритого ґрунту зросло проти минулорічного обсягу на 14,9% і склало 3,7 млн.т; плодоягідної продукції вироблено 0,7 млн.т (на 0,9% більше). Господарствами населення одержано 99% загального обсягу картоплі, 94% овочів і 96% плодів та ягід.

Для забезпечення врожаю наступного року сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) проведено підготовку ґрунту під посіви ози-

мих культур, включаючи чисті пари, на площі 5,1 млн.га, що на 8,6% більше показника минулого року; виорано на зяб 1,4 млн.га (на 29,6% більше). Озимі на зерно і зелений корм, включаючи ріпак, під урожай 2010р. посіяно на площі 720,8 тис.га (у 2,3 раза більше, ніж торік), у т.ч. зернові на зерно – на 43,6 тис.га (у 4,6 раза більше).

Тваринництво. За січень–серпень п.р. загальний обсяг виробництва продукції тваринництва порівняно з відповідним періодом 2008р. було збільшено на 3,1%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 9,6%, у господарствах населення – зменшено на 1,0%.

Виробництво основних видів тваринницької продукції за січень–серпень 2009р. характеризується такими даними:

	Усі категорії господарств		Сільсько-господарські підприємства		Господарства населення		Частка господарств населення у загальному виробництві, %	
	2009р.	2009р. у % до 2008р.	2009р.	2009р. у % до 2008р.	2009р.	2009р. у % до 2008р.	2009р.	2008р.
М'ясо (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі), тис.т	1669,9	99,2	894,7	103,8	775,2	94,3	46,4	48,8
Молоко, тис.т	8158,2	99,0	1601,4	106,8	6556,8	97,2	80,4	81,8
Яйця, млн.шт.	10911,4	104,2	5883,4	106,4	5028,0	101,7	46,1	47,2

У господарствах усіх категорій порівняно з січнем–серпнем 2008р. загальні обсяги виробництва м'яса (реалізації худоби та птиці на забій у живій вазі) збільшено в 8 регіонах і найсуттєвіше – в господарствах Черкаської (на 17%), Дніпропетровської (на 8%), Закарпатської (на 7%), Волинської (на 6%) і Харківської (на 5%) областей. Значне скорочення обсягів виробництва м'яса відбулося в Одеській (на 16%), Вінницькій (на 15%), Чернігівській, Сумській, Кіровоградській, Миколаївській (на 11%), Київській та Луганській (на 10%) областях.

У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка птиці всіх видів становила 66,2% (у січні–серпні 2008р. – 61,3%), у т.ч. бройлерів – 95,2% (94,6%); великої рогатої худоби – 13,8% (17,0%); свиней – 19,7% (21,6%).

В аграрних підприємствах (крім малих) у січні–серпні 2009р. обсяг вирощування худоби та птиці перевищив аналогічний показник минулого року на 11,5% (на 101 тис.т), у т.ч. птиці – на 15,4%, свиней – на 10,1%;

виращування великої рогатої худоби зменшилося на 1,7%. Середньодобові прирости великої рогатої худоби на виращуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 7,8%, свиней – на 4,8% і становили відповідно 469 г та 369 г. Відношення загального обсягу виращування худоби та птиці до реалізації тварин на забій у січні–серпні 2009р. становило 109,5% (торік – 102,1%). Перевищення обсягів виращування над обсягами реалізації худоби та птиці на забій зафіксовано в усіх регіонах, крім Чернівецької області, де таке співвідношення становило 100%, та Рівненської області, де обсяги виращування худоби складали 96,6% обсягів її реалізації на забій.

У січні–серпні п.р. порівняно з відповідним періодом 2008р. через скорочення поголів'я корів виробництво молока зменшилося на 1,0%, у т.ч. у господарствах населення – на 2,8%, проте в сільськогосподарських підприємствах зросло на 6,8% (за рахунок зростання продуктивності тварин). Середній надій молока від однієї корови в аграрних підприємствах (крім малих) зріс на 351 кг (на 14,4%) і становив 2794 кг. У господарствах населення, за розрахунками, середній надій молока на одну корову склав 2913 кг, що на 121 кг (на 4,3%) перевищує рівень показника у січні–серпні 2008р.

Загальне виробництво молока зменшено у 18 регіонах, із них найсуттєвіше – в Київській (на 7%), Дніпропетровській, Львівській (на 6%) і Чернівецькій (на 5%) областях. Найбільше перевищено минулорічні обсяги у Полтавській (на 8%), Чернігівській (на 3%) областях і Автономній Республіці Крим (на 3%).

Зростання продуктивності корів спостерігалось в аграрних підприємствах усіх регіонів. Найвищі надої молока зафіксовані у господарствах Київської (3521 кг), Харківської (3254 кг), Черкаської (3171 кг), Полтавської (3161 кг) областей та Автономної Республіки Крим (2975 кг).

Виробництво яєць від птиці усіх видів збільшилось на 4,2%, у т.ч. в аграрних підприємствах – на 6,4% (при зменшенні несучості курей-несучок з 190 до 186 яєць, або на 2,1%). Скорочення загальних обсягів виробництва яєць спостерігалось у 9 регіонах і найсуттєвіше – у Херсонській (на 17%), Чернігівській (на 12%), Сумській, Харківській і Луганській (на 6%) областях.

У господарствах населення зростання обсягів реалізації худоби та птиці на забій зафіксовано в 4 регіонах (від 0,7% до 9%), виробництва молока – в 3 регіонах (від 0,4% до 6%), яєць від птиці усіх видів – у 18 регіонах (від 0,2% до 16%). На рівні січня–серпня минулого року залишилися обсяги виробництва молока в Івано-Франківській та Херсонській областях.

За розрахунками, на 1 вересня 2009р. чисельність поголів'я худоби та птиці характеризувалася такими даними:

	(тис. голів)								
	Усі категорії господарств			Сільськогосподарські підприємства			Господарства населення		
	2009р.	2009р. до 2008р.		2009р.	2009р. до 2008р.		2009р.	2009р. до 2008р.	
		+, -	y%		+, -	y%		+, -	y%
Велика рогата худоба	5652,6	-210,0	96,4	1727,6	-131,9	92,9	3925,0	-78,1	98,0
у т.ч. корови	2865,7	-179,6	94,1	621,3	-36,5	94,5	2244,4	-143,1	94,0
Свині	7385,5	512,9	107,5	3199,5	452,5	116,5	4186,0	60,4	101,5
Вівці та кози	2061,4	88,1	104,5	338,5	10,5	103,2	1722,9	77,6	104,7
Птиця	221811	10506	105,0	95839	6547	107,3	125972	3959	103,2

Загальне поголів'я великої рогатої худоби скоротилося в усіх регіонах, крім Полтавської області й Автономної Республіки Крим (зросло відповідно на 7% та 1%); у т.ч. корів – у всіх регіонах; свиней – у 5 регіонах; овець і кіз – у 12 регіонах; птиці всіх видів – у 9 регіонах. Найсуттєвіше скорочення загального поголів'я великої рогатої худоби спостерігалось у господарствах Київської, Житомирської (на 10%), Донецької, Дніпропетровської (на 8%) та Херсонської (на 7%) областей; свиней – Рівненської, Сумської (на 4%) та Одеської, Волинської (на 3%) областей; овець і кіз – Житомирської (на 13%), Сумської (на 10%), Запорізької та Рівненської (на 6%) областей; птиці всіх видів – Івано-Франківської (на 10%) і Сумської (на 5%) областей.

Господарствами населення на початок вересня утримувалось 69,4% загальної чисельності великої рогатої худоби (торік – 68,3%), у т.ч. корів – 78,3% (78,4%), свиней – 56,7% (60,0%), овець і кіз – 83,6% (83,4%), птиці всіх видів – 56,8% (57,7%).

Станом на 1 вересня 2009р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) було в наявності кормів усіх видів 2,8 млн.т корм.од, що на 0,8% менше, ніж на відповідну дату 2008р., у т.ч. концентрованих кормів – 1,3 млн.т корм.од (на 5,3% менше). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби припадало по 6,6 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 3,0 ц корм.од (на 1 вересня 2008р. – відповідно 6,9 ц та 3,3 ц корм.од). Погіршення стану кормової бази насамперед пов'язано зі скороченням виробництва зернових культур у поточному році.

Сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) у січні–серпні 2009р. отримано дотацій для підтримки тваринництва за рахунок коштів податку на додану вартість на суму 279,8 млн.грн., бюджетної тваринницької дотації за молодняк великої рогатої худоби, свиней, птицю свійську м'ясних порід на суму 21,3 млн.грн., екологічно чисте молоко – 4,9 млн.грн.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції за січень–серпень 2009р. порівняно з відповідним періодом 2008р. збільшився на 34%, у т.ч. продукції рослинництва – на 69%, тваринництва – на 6,8%.

Обсяги реалізації сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) основних видів аграрної продукції характеризуються такими даними:

	Січень–серпень 2009р.	Січень–серпень 2009р. до січня–серпня 2008р.		Довідково: частка реалізації продукції переробним підприємствам у загальному обсязі, %	
		+, –	у %	січень–серпень 2009р.	січень–серпень 2008р.
Зернові і зернобобові культури	16162,5	5888,7	157,3	4,0	4,4
у тому числі					
пшениця	8509,7	3165,0	159,2	3,7	4,9
жито	248,8	122,3	196,7	10,1	11,7
ячмінь	3318,3	361,6	112,2	2,9	4,5
кукурудза	3434,5	–	–	5,4	–
Насіння соняшнику	1795,1	1475,7	561,9	5,2	4,5
Худоба та птиця (у живій вазі)	902,5	46,9	105,5	25,7	31,2
у тому числі					
велика рогата худоба	137,5	–20,4	87,1	58,2	58,4
свині	175,0	–7,8	95,7	59,5	68,3
птиця	587,7	75,9	114,8	8,1	9,7
Молоко та молочні продукти	1389,6	119,0	109,4	92,8	92,7
Яйця, млн.шт.	5379,6	451,6	109,2	0,2	0,1

Порівняно з січнем–серпнем 2008р. загальні обсяги продажу худоби та птиці зменшили аграрні підприємства 14 регіонів (на 5–32%). Продаж великої рогатої худоби скорочено у 22 регіонах і найсуттєвіше – в Івано-Франківській (на 37%) та Сумській (на 33%) областях; свиней – у 18 регіонах, найбільше – в Одеській (на 31%) та Луганській (на 29%) областях. Продаж птиці зменшено в 9 регіонах, найсуттєвіше – у Закарпатській (на 89%) та Сумській (на 53%) областях.

Продаж молока збільшено аграрними підприємствами всіх регіонів, крім Автономної Республіки Крим, Дніпропетровської та Рівненської областей, де зменшення становило від 0,4% до 2%. Продаж яєць скоротився в 11 регіонах, з них найбільше – у Волинській (на 45%), Чернігівській (на 28%) та Житомирській (на 25%) областях.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами за всіма напрямками реалізації за січень–серпень 2009р. порівняно з відповідним періодом 2008р. зменшилися на 15%, у т.ч. на продукцію рослинництва – на 26%, а на продукцію тваринництва – зросли на 3%. У серпні п.р. порівняно з липнем середні ціни реалізації сільськогос-

подарської продукції зменшилися на 1%, у т.ч. продукції рослинництва – на 2%, а продукції тваринництва – збільшилися на 1%.

Середні ціни реалізації сільськогосподарськими підприємствами основних видів аграрної продукції становили:

	Січень–серпень 2009р.		Довідково: серпень 2009р.	
	грн. за т	у % до січня– серпня 2008р.	грн. за т	у % до липня 2009р.
Зернові та зернобобові культури	756,1	82,7	762,7	101,4
у тому числі				
пшениця	747,4	88,1	779,6	103,2
жито	604,9	70,0	591,1	107,3
ячмінь	707,9	79,7	693,7	104,3
кукурудза	770,2	–	790,7	84,4
Насіння соняшнику	1808,8	52,1	1842,3	97,2
Худоба та птиця (у живій вазі)	10457,4	105,3	10322,3	100,2
у тому числі				
велика рогата худоба	8863,6	96,3	8186,3	94,7
свині	14508,1	117,2	14545,2	102,3
птиця	9629,5	103,5	9501,9	100,3
Молоко та молочні продукти	1779,0	87,7	1654,7	98,8
Яйця, за тис.шт.	356,7	106,5	408,0	108,3

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 вересня 2009р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 25,9 млн.т зерна (на 7% менше проти 1 вересня 2008р.), у т.ч. 15,8 млн.т пшениці, 7,1 млн.т ячменю, 0,9 млн.т жита, 0,5 млн.т кукурудзи. Безпосередньо в аграрних підприємствах зберігалось 15,3 млн.т зерна (на 9% менше), у т.ч. 8,9 млн.т пшениці, 4,1 млн.т ячменю, 0,5 млн.т жита, 0,3 млн.т кукурудзи. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 10,6 млн.т зерна (на 4% менше), у т.ч. зернозберігаючі – 7,5 млн.т (на 7% менше).

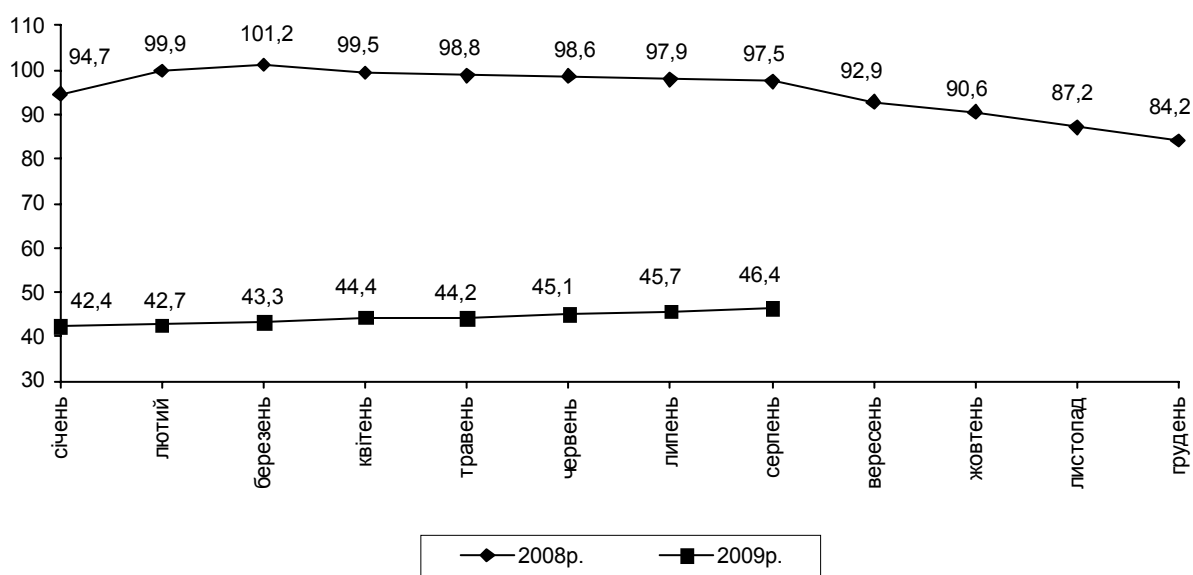
Запаси насіння соняшнику становили 0,4 млн.т, із них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 0,2 млн.т.

БУДІВЕЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У січні–серпні 2009р. підприємствами країни виконано будівельних робіт на суму 21,5 млрд.грн., що у порівнянних цінах становить 46,4% до обсягів будівництва відповідного періоду попереднього року.

Зміни обсягів будівельних робіт
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

За видами будівельної діяльності обсяги виконаних робіт характеризуються такими даними:

Вид діяльності	Обсяги робіт за січень– серпень 2009р., млн.грн.	У % до	
		січня– серпня 2008р.	загального обсягу
Будівництво	21451,6	46,4	100,0
у тому числі			
Підготовка будівельних ділянок	1008,9	56,2	4,7
Будівництво будівель та споруд	18125,1	45,9	84,5
з нього			
Загальнобудівельні роботи	14755,0	44,4	68,8
будівництво будівель	11243,5	40,5	52,4

Примітка. У розділі "Будівельна діяльність" дані сформовано на підставі термінової звітності, якою охоплені великі, середні та вагомі за обсягами малі підприємства.

Вид діяльності	Обсяги робіт за січень– серпень 2009р., млн.грн.	Продовження У % до	
		січня– серпня 2008р.	загального обсягу
будівництво мостів, шляхових естакад, тунелів та метрополітену	912,5	45,7	4,3
будівництво магістральних трубопро- водів, ліній зв'язку та енергопостачання	992,7	94,7	4,6
будівництво місцевих трубопроводів, ліній зв'язку та енергопостачання	462,6	54,1	2,2
будівництво підприємств енергетики, добувної й обробної промисловості	743,5	104,5	3,5
будівництво інших споруд	26,6	44,5	0,1
монтаж та встановлення збірних конструкцій	373,6	44,8	1,7
Виготовлення каркасних конструкцій і покрівель	119,4	37,1	0,5
Будівництво доріг, аеродромів та улашту- вання поверхні спортивних споруд	1563,1	52,0	7,3
Будівництво водних споруд	278,8	66,4	1,3
Інші будівельні роботи	1408,8	56,4	6,6
Установлення інженерного устаткування будівель та споруд	2179,1	49,6	10,2
Роботи з завершення будівництва	112,9	29,4	0,5
Оренда будівельної техніки з оператором	25,6	16,3	0,1

Скорочення обсягів будівництва у січні–серпні 2009р. проти відпові-
дного періоду попереднього року відбулося за всіма основними видами
будівельної діяльності.

На загальну тенденцію найбільше вплинула діяльність підприємств,
що займаються будівництвом будівель і споруд (частка яких у загальному
обсязі становить 84,5%). Серед них значно скоротили обсяги робіт підпри-
ємства, що здійснюють будівництво будівель (на 59,5%), мостів, шляхових
естакад, тунелів і метрополітену (на 54,3%), а також монтаж та встанов-
лення збірних конструкцій (на 55,2%).

Водночас обсяги будівництва підприємств, що займаються будівниц-
твом підприємств енергетики, добувної та переробної промисловості, про-
ти відповідного періоду 2008р. зросли на 4,5%.

Зниження обсягів будівництва відбулося в усіх регіонах країни.

Індекси обсягів виконаних будівельних робіт у 2009р. за регіонами наведено в таблиці.

(відсотків до відповідного періоду попереднього року)					
	Січень	Січень— березень	Січень— червень	Січень— липень	Січень— серпень
Україна	42,4	43,3	45,1	45,7	46,4
Автономна Республіка Крим	70,9	49,4	52,5	54,8	53,2
Вінницька	59,2	53,0	48,2	49,7	49,0
Волинська	20,2	23,7	32,4	32,3	33,2
Дніпропетровська	35,3	36,8	48,1	46,8	48,7
Донецька	42,2	44,0	40,9	42,9	41,4
Житомирська	51,9	42,2	56,6	58,3	60,9
Закарпатська	57,6	62,2	62,1	67,1	67,2
Запорізька	53,0	50,2	48,6	49,3	49,6
Івано-Франківська	39,0	44,2	42,8	42,3	43,6
Київська	42,7	41,6	41,0	43,6	42,5
Кіровоградська	41,4	38,3	48,5	48,9	48,8
Луганська	35,5	39,2	46,5	47,7	49,6
Львівська	49,9	49,1	50,9	51,0	52,5
Миколаївська	37,6	32,8	36,9	42,2	44,7
Одеська	47,9	43,7	52,1	48,6	49,6
Полтавська	48,8	60,7	60,6	64,3	64,5
Рівненська	47,0	65,5	88,4	87,6	95,0
Сумська	40,3	47,3	44,0	46,1	46,2
Тернопільська	35,0	49,9	54,2	55,7	56,6
Харківська	55,6	54,0	57,0	56,3	58,1
Херсонська	40,4	49,7	43,3	41,9	41,8
Хмельницька	45,0	45,8	49,4	48,3	47,1
Черкаська	25,0	20,8	26,8	33,8	34,1
Чернівецька	52,1	66,4	72,2	72,3	74,9
Чернігівська	40,9	48,7	45,8	46,6	48,2
м.Київ	33,7	37,9	37,0	37,0	37,9
м.Севастополь	47,5	42,8	40,6	41,2	43,2

Значно зменшили обсяги виконаних робіт порівняно з січнем–серпнем 2008р. будівельники Волинської області (на 66,8%) у зв’язку зі зменшенням обсягів будівництва мостів, житла та реконструкції виробничих приміщень та Черкаської – (на 65,9%) в основному через скорочення обсягів житлового будівництва.

Підприємства столиці, якими виконано майже чверть (24,6%) загальнодержавного обсягу будівельних робіт, скоротили їх на 62,1% (у зв’язку зі зменшенням обсягів робіт із будівництва залізнично-автомобільного та Подільського мостових переходів, житла, готельних і торговельних комплексів, об’єктів соціально-культурного призначення).

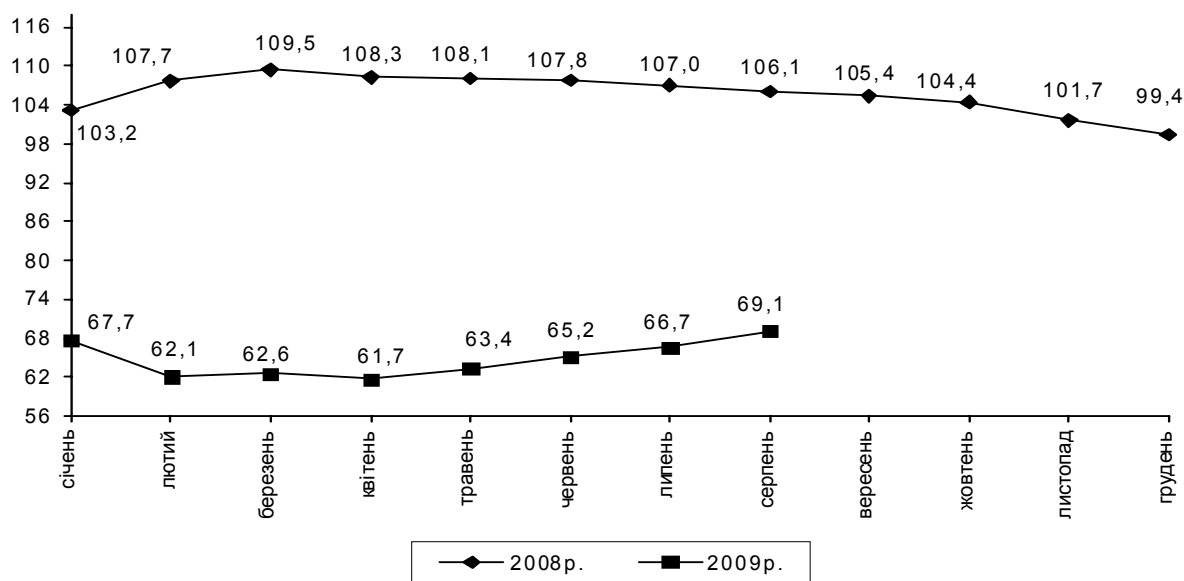
Завдяки проведенню берегоукріплювальних робіт (зведення і реконструкція дамб) та веденню будівництва ліній електропередачі (Закарпатська область), здійсненню будівництва Дністровської ГАЕС (Чернівецька) та проведенню робіт з реконструкції дороги Київ–Чоп (Рівненська) індекс будівельних робіт у цих областях становив 67–95% проти січня–серпня 2008р.

ТРАНСПОРТ

За січень–серпень 2009р. підприємствами транспорту перевезено 434,8 млн.т вантажів, що становило 70,0% від обсягу перевезень вантажів за січень–серпень 2008р. Вантажооборот досяг 236,0 млрд.ткм, що склало 69,1% від обсягу січня–серпня 2008р.

	Перевезено вантажів		Вантажооборот	
	млн.т	у % до січня–серпня 2008р.	млн.ткм	у % до січня–серпня 2008р.
Усіма видами транспорту	434,8	70,0	236012,9	69,1
у тому числі				
залізничним	246,6	69,2	123898,3	67,6
автомобільним	87,8	71,2	21253,5	88,8
водним	5,8	42,6	4997,7	45,0
трубопровідним	94,5	74,0	85648,5	69,5
авіаційним	0,1	74,2	214,9	81,6

Вантажооборот підприємств транспорту
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Перевезення вантажів залізницями порівняно з січнем–серпнем 2008р. скоротилося на 30,8%, у т.ч. відправлення вантажів – на 28,7%. Відправлення вантажів зменшилося на Одеській залізниці – на 40,7%, Львівській – на 35,0%, Південно-Західній – на 34,5%, Придніпровській – на 28,8%, Донецькій – на 26,5%, Південній – на 16,3%. Відправлення цементу знизилося на 46,6%, будівельних матеріалів – на 46,1%, чорних металів – на 37,5%, лісових вантажів – на 36,4%, брухту чорних металів – на 35,7%, хімічних і мінеральних добрив – на 40,8%, залізної та марганцевої руди – на 26,5%, нафти і нафтопродуктів – на 27,7%, коксу – на 27,1%, кам'яного

вугілля – на 14,5%. Відправлення зерна та продуктів перемелу зросло на 47,7%.

Вітчизняний морський та річковий торговельний флот виконав перевезення вантажів у обсязі 5,8 млн.т, що на 57,4% менше, ніж за січень–серпень 2008р. Перевезення вантажів підприємствами річкового транспорту порівняно з січнем–серпнем 2008р. зменшилися на 65,4%, морського транспорту – на 45,9%. Закордонні перевезення вантажів річковим транспортом скоротилися на 48,6%, морським – на 53,6%. Обсяг переробки вантажів у торговельних і рибних портах та на промислових причалах (морських і річкових) зменшився на 16,8% і становив 103,7 млн.т. Переробка імпортованих вантажів зменшилася на 52,7%, транзитних – на 22,7% та внутрішнього сполучення – на 63,7%. Переробка експортних вантажів зросла на 10,0%. Кількість оброблених суден – закордонних та інфрайт – зменшилася на 26,2% і становила 10,8 тис.од.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) за січень–серпень 2009р. перевезено 87,8 млн.т вантажів, що на 28,8% менше, ніж за січень–серпень 2008р., та виконано вантажооборот у обсязі 21,3 млрд.ткм, який скоротився на 11,2%.

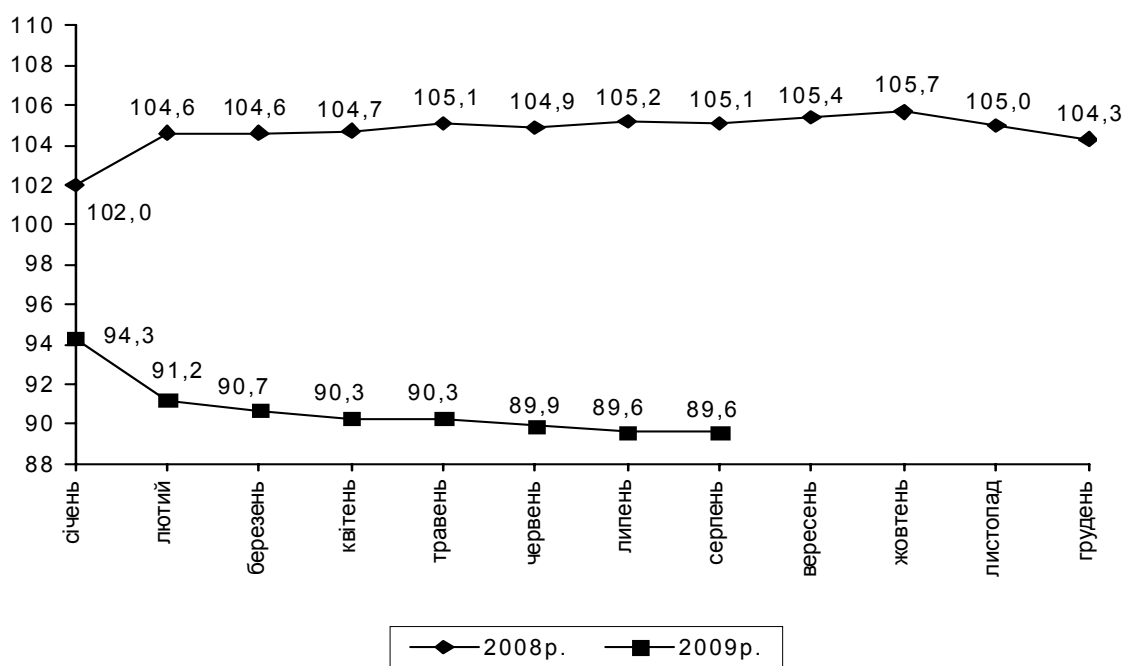
Магістральними трубопроводами у січні–серпні 2009р. транспортовано 94,5 млн.т вантажів, що на 26,0% менше, ніж у січні–серпні 2008р. Перекачка газу зменшилася на 31,3%, аміаку – на 44,5%, нафти – на 5,9%. Транзит газу скоротився на 33,3%, аміаку – на 29,5%, нафти – на 8,6%.

За 8 місяців 2009р. авіаційним транспортом перевезено 53,8 тис.т вантажів, що на 25,8% менше, ніж за січень–серпень 2008р. Вантажооборот авіаційного транспорту склав 214,9 млн.ткм, що на 18,4% менше порівняно з січнем–серпнем попереднього року.

За січень–серпень 2009р. послугами пасажирського транспорту скористалися 4,9 млрд. пасажирів, виконано пасажирську роботу в обсязі 89,3 млрд.пас.км, що становить відповідно 87,8% та 89,6% від обсягів січня–серпня 2008р.

	Перевезено пасажирів		Пасажирооборот	
	млн.	у % до січня–серпня 2008р.	млн.пас. км	у % до січня–серпня 2008р.
Усіма видами транспорту	4862,4	87,8	89268,2	89,6
у тому числі				
залізничним	291,2	96,1	34448,1	91,5
автомобільним	2689,0	93,0	37054,0	91,7
водним	5,6	87,5	87,6	92,1
авіаційним	3,5	86,4	6132,7	87,7
трамвайним	528,3	80,6	2917,8	79,8
тролейбусним	851,4	81,7	4869,9	81,5
метрополітенами	493,4	77,7	3758,1	77,1

Пасажирооборот підприємств транспорту
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Залізничним транспортом за січень–серпень 2009р. відправлено 291,2 млн. пасажирів, що на 3,9% менше, ніж за січень–серпень 2008р. Відправлення пасажирів зменшилося на Донецькій залізниці на 7,5%, Південній – на 4,5%, Одеській – на 4,0%, Південно-Західній – на 3,8%, Придніпровській та Львівській – на 2,3%. Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 2,7 млрд. пасажирів, що на 7,0% менше, ніж за 8 місяців 2008р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилися на 8,0%. Перевезення пасажирів морським транспортом порівняно з січнем–серпнем 2008р. скоротилися на 15,5%. Підприємства м.Севастополя, які виконали 81,0% загальних обсягів морських перевезень пасажирів, зменшили перевезення пасажирів на 15,3%. Закордонні морські перевезення пасажирів зменшилися на 5,2% порівняно з січнем–серпнем 2008р. Підприємства Автономної Республіки Крим, які виконують майже всі морські закордонні перевезення (94,9%), зменшили перевезення пасажирів у січні–серпні 2009р. на 4,3%. Авіаційним транспортом перевезено 3,5 млн. пасажирів, що на 13,6% менше, ніж за січень–серпень 2008р. За 8 місяців п.р. міським електротранспортом перевезено 1,9 млрд. пасажирів, що на 19,7% менше порівняно з відповідним періодом 2008р.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ

Обсяг експорту зовнішньої торгівлі товарами України за січень–липень 2009р. становив 20541,3 млн.дол. США і по відношенню до січня–липня 2008р. склав 51%, імпорту – 23672,9 млн.дол. та відповідно 46,2%. Від’ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 3131,6 млн.дол. (за відповідний період 2008р. – також від’ємне 11010,8 млн.дол.). Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,87 проти 0,79 у січні–липні 2008р.

Зовнішньоторговельні операції товарами Україна здійснювала з партнерами із 204 країн світу.

Інформацію щодо зовнішньої торгівлі товарами з найбільшими торговими партнерами за січень–липень 2009р. наведено у таблиці.

	Експорт		Імпорт		Сальдо
	млн.дол. США	у % до січня– липня 2008р.	млн.дол. США	у % до січня– липня 2008р.	
Усього	20541,3	51,0	23672,9	46,2	–3131,6
Країни СНД	7145,3	50,4	10283,5	49,1	–3138,2
у тому числі					
Білорусь	658,8	51,4	817,1	47,6	–158,3
Казахстан	901,8	95,0	1575,3	82,7	–673,5
Російська Федерація	4137,2	43,0	5479,1	44,0	–1341,9
Туркменістан	180,0	94,7	699,4	19,6	–519,4
Узбекистан	223,1	85,5	1608,3	150,7	–1385,2
Країни ЄС	4748,0	45,0	8054,0	47,0	–3306,0
у тому числі					
Австрія	148,9	44,0	326,7	50,8	–177,8
Іспанія	339,8	93,7	195,2	52,0	144,6
Італія	637,0	35,5	629,2	46,2	7,8
Нідерланди	259,4	55,6	380,6	50,2	–121,2
Німеччина	614,2	53,8	2031,9	47,8	–1417,7
Польща	566,1	41,7	1153,7	43,8	–587,6
Словаччина	260,6	48,0	165,7	34,3	94,9
Сполучене Королівство	158,2	37,3	353,9	45,1	–195,7
Угорщина	384,9	43,5	321,9	39,5	63,0
Франція	214,0	91,4	524,7	52,2	–310,7
Чеська Республіка	158,3	40,9	314,4	39,9	–156,1
Інші країни	8648,0	55,8	5335,4	40,6	3312,6
у тому числі					
Єгипет	565,9	67,6	45,5	64,9	520,4
Індія	628,8	137,3	234,4	70,3	394,4
Китай	947,5	254,6	1365,9	43,8	–418,4
Сполучені Штати Америки	97,1	8,2	738,6	48,9	–641,5
Туреччина	1128,3	36,5	494,1	44,3	634,2

До країн СНД було експортовано 34,8% усіх товарів, до країн ЄС – 23,1% (у січні–липні 2008р. – відповідно 35,3% та 26,2%).

Найбільші експортні поставки здійснювались до Російської Федерації – 20,1% від загального обсягу експорту, Туреччини – 5,5%, Китаю – 4,6%, Казахстану – 4,4%, Білорусі – 3,2%, Італії та Індії – по 3,1%. У січні–липні 2009р. зменшились обсяги експорту до більшості головних торгових партнерів, крім Китаю та Індії.

Із країн СНД імпортовано 43,4% усіх товарів, з країн ЄС – 34% (у січні–липні 2008р. – відповідно 40,9% та 33,5%).

Найбільшу питому вагу в загальному обсязі імпорту мали Російська Федерація – 23,1%, Німеччина – 8,6%, Узбекистан – 6,8%, Казахстан – 6,7%, Китай – 5,8%, Польща – 4,9%, Білорусь – 3,5%. Порівняно з відповідним періодом попереднього року скоротились імпорتنі поставки майже з усіх головних торгових країн-партнерів, за винятком Узбекистану.

Основу товарної структури зовнішньої торгівлі України складають мінеральні продукти, недорогоцінні метали та вироби з них, механічні та електричні машини, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості.

Інформацію щодо найважливіших товарних груп у структурі зовнішньої торгівлі України за січень–липень 2009р. наведено у таблиці.

Код і назва товарів згідно з УКТЗЕД	Експорт			Імпорт		
	млн.дол. США	у % до січня– липня 2008р.	у % до загального обсягу	млн.дол. США	у % до січня– липня 2008р.	у % до загального обсягу
Усього	20541,3	51,0	100,0	23672,9	46,2	100,0
у тому числі						
II. Продукти рослинного походження	2477,9	129,8	12,1	731,4	82,7	3,1
з них						
10 зернові культури	1877,6	125,6	9,1	78,9	65,6	0,3
V. Мінеральні продукти	1748,8	41,7	8,5	8179,1	52,6	34,6
з них						
27 енергетичні матеріали; нафта та продукти її перегонки	865,2	33,8	4,2	7673,2	54,9	32,4
VI. Продукція хі- мічної та пов'яз- аних з нею галузей промисловості	1355,8	43,7	6,6	2734,4	66,4	11,6

Код і назва товарів згідно з УКТЗЕД	Продовження					
	Експорт			Імпорт		
	млн.дол. США	у % до січня– липня 2008р.	у % до загального обсягу	млн.дол. США	у % до січня– липня 2008р.	у % до загального обсягу
XV. Недорогоцінні метали та вироби з них	6891,2	38,0	33,5	1412,1	36,6	6,0
72 чорні метали	5449,2	35,3	26,5	594,9	28,8	2,5
73 вироби з чорних металів	1125,2	56,0	5,5	321,8	40,5	1,4
XVI. Механічне та електричне обладнання	2509,3	68,4	12,2	3115,4	39,3	13,2
у тому числі						
84 котли, маши- ни, апарати і ме- ханічні пристрої	1445,0	72,5	7,0	2094,1	36,3	8,8
85 електричні машини і устаткування	1064,3	63,4	5,2	1021,3	46,9	4,3

За січень–липень 2009р. експорт української давальницької сировини становив 19,8 млн.дол. США, або 0,1% від загального обсягу експорту країни. В Україну імпортовано готової продукції, виготовленої з давальницької сировини, на 27,2 млн.дол., що становить 0,1% від загального обсягу імпорту.

В Україну надійшло іноземної давальницької сировини на 906,9 млн.дол., або 3,8% від загального обсягу імпорту країни. Обсяг експорту готової продукції, виготовленої з імпортованої давальницької сировини, становив 1268,2 млн.дол., або 6,2% від загального обсягу експорту країни.

Серед регіонів України найбільші обсяги зовнішньої торгівлі товарами у січні–липні 2009р. припадали на м.Київ, Донецьку, Дніпропетровську, Запорізьку та Одеську області.

ОПТОВА Й РОЗДРІБНА ТОРГІВЛЯ, РЕСТОРАННЕ ГОСПОДАРСТВО

Оборот підприємств оптової торгівлі за січень–серпень 2009р. становив 500,7 млрд.грн. Фізичний обсяг оптового товарообороту склав 76,2% порівняно з січнем–серпнем 2008р.

Оборот роздрібної торгівлі¹ за січень–серпень 2009р. становив 278,6 млрд.грн. і склав 84,1% від обсягу січня–серпня 2008р. У структурі обороту роздрібної торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 31,5%.

Обсяги та темпи зростання обороту роздрібної торгівлі за регіонами наведено нижче.

	Оборот роздрібної торгівлі за січень–серпень 2009р., млн.грн.	Темпи зростання обороту роздрібної торгівлі (у порівнянних цінах), %		
		січень–серпень 2009р. до січня–серпня 2008р.	<u>ДОВІДКОВО:</u>	
			січень–серпень 2008р. до січня–серпня 2007р.	2008р. до 2007р.
Україна	278646,9	84,1	125,8	118,1
Автономна Республіка Крим	13091,1	87,1	131,1	118,6
Вінницька	7411,8	84,7	125,7	119,9
Волинська	5193,1	81,9	122,4	117,3
Дніпропетровська	21036,3	79,8	125,5	120,9
Донецька	27382,5	80,9	126,8	118,8
Житомирська	5927,9	86,5	128,9	115,5
Закарпатська	5590,2	85,3	127,0	121,8
Запорізька	11846,6	81,8	124,1	115,5
Івано-Франківська	7132,6	87,6	122,1	120,7
Київська	10725,7	93,6	125,7	119,5
Кіровоградська	4690,7	83,6	129,6	118,7
Луганська	11447,1	82,2	125,7	120,3
Львівська	13182,8	88,6	118,0	115,8
Миколаївська	6860,2	86,3	127,5	116,9
Одеська	16392,4	90,4	123,5	118,8
Полтавська	7571,5	78,4	128,9	119,5
Рівненська	5241,8	91,9	125,6	119,6
Сумська	5345,0	82,7	128,8	117,7

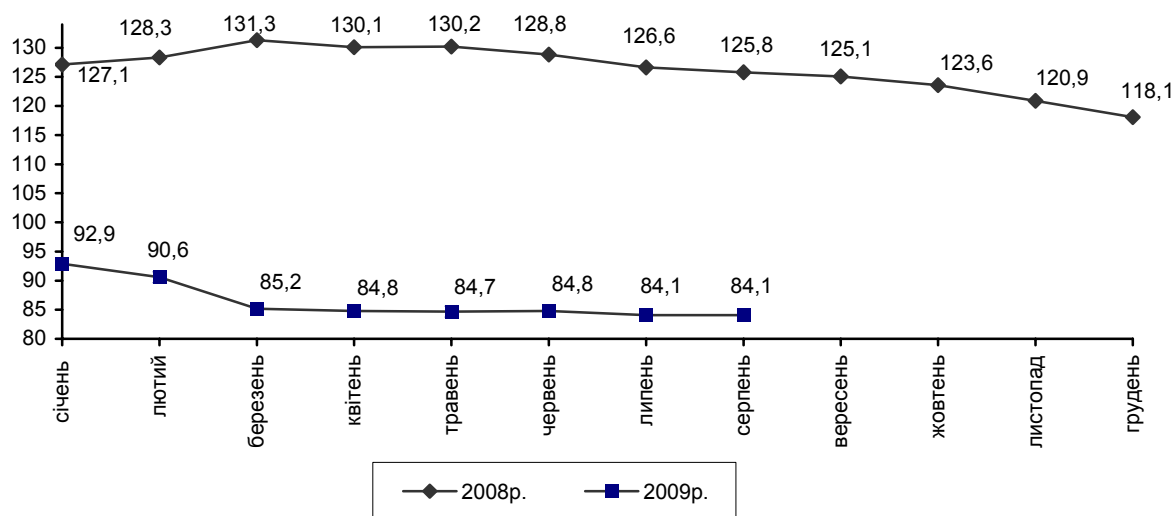
¹ Включає роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями.

Продовження

	Оборот роздрібної торгівлі за січень–серпень 2009р., млн.грн.	Темпи зростання обороту роздрібної торгівлі (у порівнянних цінах), %		
		січень–серпень 2009р. до січня–серпня 2008р.	ДОВІДКОВО:	
			січень–серпень 2008р. до січня–серпня 2007р.	2008р. до 2007р.
Тернопільська	4624,6	90,9	129,0	123,8
Харківська	20131,5	80,5	121,6	116,3
Херсонська	5788,2	86,8	124,6	115,5
Хмельницька	6376,9	80,4	125,8	120,2
Черкаська	6527,3	89,0	127,4	120,8
Чернівецька	4180,5	89,8	125,2	119,2
Чернігівська	5417,8	88,7	126,1	117,3
м.Київ	36288,1	80,1	129,5	116,7
м.Севастополь	3242,7	89,6	120,2	120,3

Зміни обсягів обороту роздрібної торгівлі

(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за січень–серпень 2009р. становив 10,1 млрд.грн. і проти січня–серпня попереднього року склав 84,8%.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, за січень–серпень 2009р. становив 144,6 млрд.грн. і в порівнянних цінах склав 79,5% від обсягу січня–серпня 2008р.

Порівняно з відповідним періодом попереднього року найменше падіння обсягів роздрібного товарообороту підприємств спостерігалось у Київській, Одеській та Чернівецькій областях (на 8,2–10,2%).

Обсяги та темпи зростання роздрібного товарообороту за регіонами наведено нижче.

	Роздрібний товарооборот за січень– серпень 2009р., млн.грн.	Темпи зростання товарообороту (у порівнянних цінах), %			
		серпень 2009р. до серпня 2008р.	січень– серпень 2009р. до січня– серпня 2008р.	ДОВІДКОВО:	
				серпень 2008р. до серпня 2007р.	січень– серпень 2008р. до січня– серпня 2007р.
Україна	144617,4	78,9	79,5	118,4	125,7
Автономна					
Республіка Крим	5868,4	78,1	80,5	130,5	131,0
Вінницька	2955,5	75,6	77,4	112,8	118,5
Волинська	2430,1	82,9	77,0	109,7	119,2
Дніпропетровська	12538,5	74,3	74,1	121,0	126,9
Донецька	12705,8	76,6	74,3	121,8	127,7
Житомирська	2635,3	84,8	82,9	119,5	121,7
Закарпатська	3019,3	78,3	81,5	130,5	127,9
Запорізька	5315,1	77,6	77,1	111,7	122,3
Івано-Франківська	2667,4	92,7	82,9	106,7	122,7
Київська	6299,1	88,6	91,8	113,8	127,6
Кіровоградська	2240,0	82,9	76,3	128,8	132,4
Луганська	4416,9	71,4	75,0	129,6	138,6
Львівська	8077,5	87,9	86,6	105,7	115,3
Миколаївська	3013,8	79,9	78,9	119,9	131,6
Одеська	9218,4	82,7	90,5	118,2	123,0
Полтавська	3742,9	79,1	75,4	125,6	133,2
Рівненська	2370,2	94,6	86,7	106,0	118,8
Сумська	2151,8	76,7	77,3	121,6	124,5
Тернопільська	2094,2	81,7	86,3	123,9	123,2
Харківська	9874,4	71,4	77,0	113,4	121,1
Херсонська	2726,3	88,1	82,4	112,4	123,7
Хмельницька	2739,0	83,9	74,8	110,7	132,2
Черкаська	2737,4	81,1	82,7	123,9	125,8
Чернівецька	2238,9	95,6	89,8	107,7	118,0
Чернігівська	2398,9	84,1	81,4	120,2	123,5
м.Київ	26635,1	72,2	76,4	121,8	129,6
м.Севастополь	1507,2	77,0	83,1	109,5	117,0

Обсяг роздрібного товарообороту за серпень 2009р. склав 20,6 млрд.грн., що у порівнянних цінах проти серпня 2008р. становило 78,9%, проти липня 2009р. – 102,1%.

Через мережу автозаправних станцій, що налічує 6205 одиниць, у серпні 2009р. було продано у роздріб світлих нафтопродуктів на 4426,6 млн.грн., з них бензину моторного – на 3350,8 млн.грн. (75,7%), дизельного пального – на 1075,8 млн.грн. (24,3%).

У натуральному вимірі бензину було реалізовано 353 тис.т, що на 3,5% менше, ніж у серпні 2008р., дизельного пального – 152,5 тис.т (на 1,5% більше).

У задоволенні потреб населення товарами значне місце належить ринкам. За рахунок організованих ринків у січні–серпні 2009р. формувалось 27,5% загального обсягу продажу споживчих товарів. В обороті цих ринків 16,2% становив продаж сільськогосподарських продуктів.

Продаж сільськогосподарських продуктів на ринках за січень–серпень 2009р. проти січня–серпня 2008р. зменшився на 3,2%, при цьому ціни зросли на 17,4%. Продукти тваринництва подорожчали на 24,2%, їхній продаж зменшився на 1,9%. Продаж продуктів рослинництва зменшився на 4,7% при зростанні цін на 4,9%.

У серпні 2009р. проти серпня попереднього року продаж сільськогосподарських продуктів на ринках збільшився на 3,3% при зростанні цін на 8,1%.

Дані щодо індексів цін та обсягів продажу окремих сільськогосподарських продуктів на ринках наведено в таблиці.

	(відсотків)					
	Індекси цін			Індекси обсягу продажу		
	січень–серпень 2009р. до січня–серпня 2008р.	серпень 2009р. до		січень–серпень 2009р. до січня–серпня 2008р.	серпень 2009р. до	
		липня 2009р.	серпня 2008р.		липня 2009р.	серпня 2008р.
Зернові	91,6	98,3	88,0	94,6	107,6	93,2
Борошно	108,0	100,5	101,7	85,2	100,4	95,5
Круп'яні	119,2	99,8	93,1	79,3	100,1	94,1
пшоно	79,2	96,6	66,9	96,0	96,4	92,8
крупа гречана	94,5	99,4	91,0	74,8	99,2	94,6
рис	168,5	101,1	103,2	70,5	101,4	94,7
інші крупи	102,0	98,4	88,5	95,0	99,9	92,9
Картопля	109,0	81,3	105,0	93,5	112,5	92,6
Капуста свіжа	61,9	105,5	178,5	102,3	99,2	98,6
Цибуля ріпчаста	59,2	100,7	109,0	98,6	122,2	96,5

Продовження

	Індекси цін			Індекси обсягу продажу		
	січень– серпень 2009р. до січня– серпня 2008р.	серпень 2009р. до		січень– серпень 2009р. до січня– серпня 2008р.	серпень 2009р. до	
		липня 2009р.	серпня 2008р.		липня 2009р.	серпня 2008р.
Буряки	58,3	96,8	136,4	102,3	119,7	95,7
Морква	74,0	98,3	208,1	97,4	117,9	91,1
Огірки солоні	121,8	99,1	114,7	102,1	112,6	104,6
Помідори солоні	122,4	101,2	113,5	96,1	117,0	108,2
Часник	105,5	98,4	113,2	101,3	111,2	98,5
Фрукти та ягоди свіжі	113,4	84,5	109,3	96,3	82,0	97,5
Цукор	129,5	110,5	161,5	88,0	100,5	92,2
Олія	77,0	100,1	74,9	96,1	103,2	93,5
Яловичина	120,4	100,2	103,8	99,1	105,1	114,4
Свинина	120,9	100,2	100,4	97,8	102,8	111,2
Сало свиняче	149,9	102,2	103,8	99,5	98,9	111,9
Птиця	124,1	102,3	119,1	97,8	101,8	104,7
Молоко свіже	119,3	101,3	118,4	102,4	100,9	102,7
Масло тваринне	141,3	101,2	142,0	98,3	102,0	99,8
Сир (творог)	112,6	101,1	110,0	102,3	103,0	100,7
Сметана	124,1	100,8	120,1	99,6	100,0	99,6
Яйця	119,4	107,0	125,4	99,8	96,9	103,8
Мед	136,7	104,2	129,2	99,7	120,4	95,8

За січень–серпень 2009р. порівняно з січнем–серпнем 2008р. ціни зросли практично на всі сільськогосподарські продукти, окрім буряка, цибулі ріпчастої, капусти свіжої, моркви, олії, пшона, яблук, цибулі зеленої, кавунів, зернових, капусти квашеної, крупи гречаної, на які ціни знизилися на 41,7–5,5%.

Середні ціни, що склалися на ринках на окремі сільськогосподарські продукти, наведено нижче.

	Серпень		(грн. за кг)
	2009р.	2008р.	Липень 2009р.
Картопля	3,07	2,92	3,74
Капуста свіжа	2,79	1,56	2,64
Цибуля ріпчаста	3,43	3,15	3,41
Буряки	3,53	2,59	3,65
Морква	6,78	3,26	6,90
Огірки свіжі	3,48	4,38	4,26

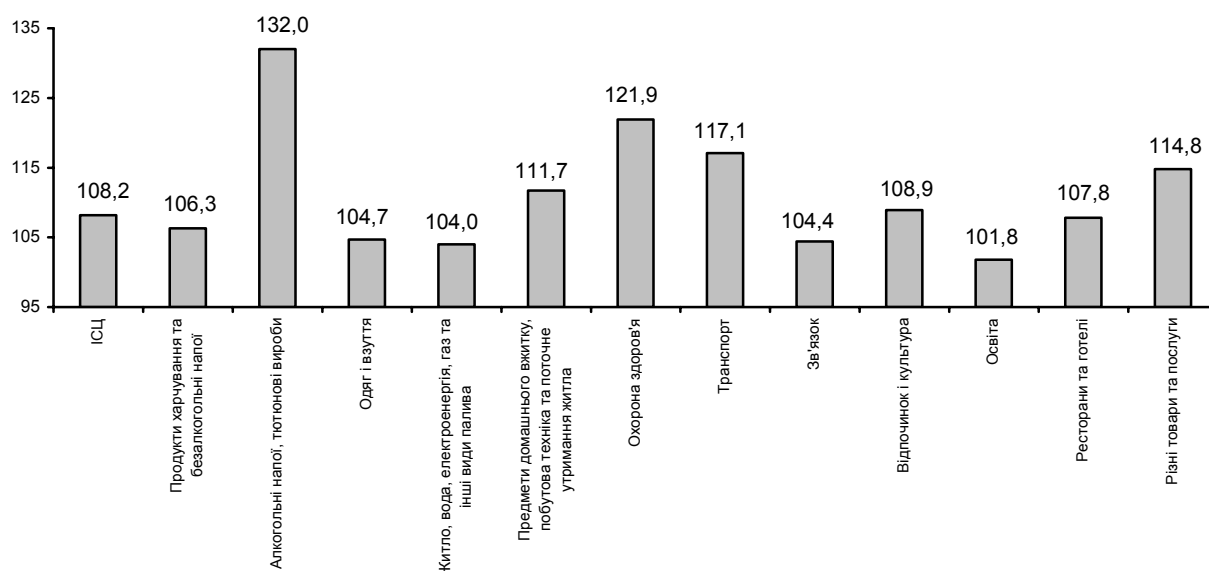
	Продовження		
	Серпень		Липень 2009р.
	2009р.	2008р.	
Помідори свіжі	4,44	4,41	8,28
Огірки солоні	13,51	11,78	13,64
Помідори солоні	17,88	15,76	17,68
Часник	10,86	9,59	11,03
Яблука	5,93	6,53	8,12
Цитрусові	12,81	12,12	12,31
Цукор	6,19	3,83	5,60
Олія (за літр)	8,65	11,55	8,64
Яловичина	39,92	38,46	39,83
Свинина	44,84	44,67	44,77
Сало свиняче	27,58	26,57	26,99
Молоко свіже (за літр)	4,13	3,49	4,08
Масло тваринне	33,00	23,24	32,62
Сир (творог)	18,35	16,68	18,15
Сметана	20,78	17,30	20,62
Яйця (за десяток)	6,50	5,18	6,07
Мед	33,88	26,22	32,50

ЦІНИ І ТАРИФИ

Індекс споживчих цін (ІСЦ) у серпні 2009р. становив 99,8%, з початку року – 108,2%.

Індекси споживчих цін у 2009 році
(серпень у % до грудня попереднього року)

На споживчому ринку в серпні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизилися на 1,2%. Найбільше (на 15,3%) подешевшали овочі, у т.ч. морква – на 23,3%, картопля – на 18,3%, буряк – на 16,2%, цибуля – на 11,3%. Зниження цін на фрукти (на 8,2%) відбулося, в основному, за рахунок здешевлення бананів (на 16,0%) та яблук (на 13,5%). Крім того, на 0,9–0,1% стали дешевшими тваринні жири, сири, сметана, масло, рис, чай, м'ясо та м'ясопродукти, маргарин, риба та продукти з риби. Разом з цим на 8,5% подорожчав цукор, на 4,0% – яйця, на 0,8% – олія.

Алкогільні напої та тютюнові вироби зросли в ціні на 2,3%, у т.ч. алкогільні напої – на 3,4%, тютюнові вироби – на 1,2%.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 0,2%.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 0,3%, що насамперед зумовлене подорожчанням санаторно-курортних та амбулаторних послуг на 0,7% та 0,5% відповідно.

Зростання цін на транспорт у цілому на 2,5% в основному зумовлене подорожчанням палива і мастил на 8,7%.

За січень–серпень п.р. продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 6,3%. Найбільшого підвищення (на 58,2%) зазнали ціни на цукор. На 21,0–6,4% зросли в ціні безалкогольні напої, масло, риба та про-

дукти з риби, олія, хліб, м'ясо та м'ясопродукти, макаронні вироби. В той же час суттєво (на 23,9%) подешевшали яйця, на 10,9% знизилися ціни на овочі, на 6,4% – молоко, на 4,6% – тваринні жири, на 0,8% – сири.

Алкогільні напої та тютюнові вироби стали дорожчими на 32,0%, у т.ч. тютюнові вироби – в 1,6 раза.

Ціни на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 4,0%, у т.ч. плата за каналізацію – на 24,0%, водопостачання – на 18,3%, квартиру – на 13,6%.

Підвищення цін у сфері охорони здоров'я на 21,9%, в першу чергу, зумовлене подорожчанням фармацевтичної продукції (на 31,2%) та зростанням вартості санаторно-курортних послуг (на 22,6%).

Подорожчання транспорту в цілому на 17,1% відбулося в основному за рахунок зростання цін на паливо і мастила (на 52,3%). Крім того, на 15,3% подорожчали перевезення залізничним пасажирським транспортом.

На 11,7–4,7% стали дорожчими предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла, послуги відпочинку і культури, ресторанів та готелів, одяг і взуття.

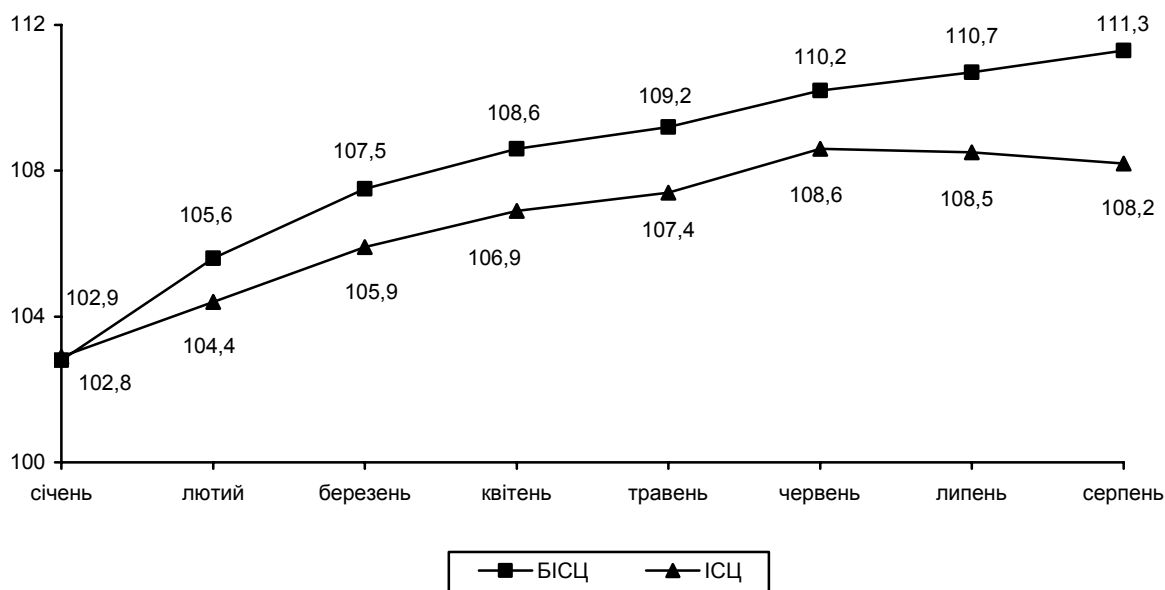
Індекси споживчих цін у 2009р. наведено в таблиці.

	До попереднього місяця				(відсотків)
	травень	червень	липень	серпень	Серпень до грудня попереднього року
Індекс споживчих цін	100,5	101,1	99,9	99,8	108,2
Продукти харчування та безалкогольні напої	100,3	100,1	99,8	98,8	106,3
Продукти харчування	100,2	100,0	99,7	98,7	105,4
Хліб і хлібопродукти	100,2	100,1	100,0	100,2	106,0
хліб	100,4	100,5	100,5	100,4	107,0
макаронні вироби	100,7	100,4	100,0	100,0	106,4
М'ясо та м'ясопродукти	100,6	100,0	99,0	99,8	106,5
Риба та продукти з риби	99,6	99,4	100,1	99,9	112,6
Молоко, сир та яйця	96,3	98,4	101,6	100,4	92,8
молоко	97,3	97,1	98,8	100,3	93,6
яйця	87,4	98,9	116,1	104,0	76,1
Олія та жири	99,1	99,1	99,3	99,9	104,7
масло	99,0	98,7	99,2	99,3	113,1
олія	100,8	100,9	100,7	100,8	107,7
Фрукти	100,5	100,4	101,3	91,8	104,2
Овочі	103,1	100,5	93,4	84,7	89,1
картопля	101,1	107,6	83,3	81,7	85,6
Цукор	106,5	103,4	107,2	108,5	158,2
Безалкогольні напої	101,2	100,9	100,5	100,5	121,0
Алкогільні напої, тютюнові вироби	103,2	109,5	104,4	102,3	132,0

	Продовження				
	До попереднього місяця				Серпень до грудня поперед- нього року
	травень	червень	липень	серпень	
Одяг і взуття	100,3	100,1	100,0	100,2	104,7
одяг	100,2	100,1	100,1	100,2	104,8
взуття	100,4	100,1	99,9	100,2	104,8
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива	100,1	104,1	96,7	100,2	104,0
плата за власне житло (квартирна плата)	101,4	112,3	92,2	100,3	113,6
утримання та ремонт житла	99,7	100,0	100,2	100,1	105,0
водопостачання	100,7	107,3	96,9	100,5	118,3
каналізація	100,6	112,4	92,1	100,4	124,0
електроенергія	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
природний газ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
гаряча вода, опалення	100,1	106,8	94,7	100,5	102,6
Предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла	100,3	99,9	100,3	100,4	111,7
Охорона здоров'я	100,9	99,9	100,6	100,3	121,9
фармацевтична продукція, медичні товари та обладнання	100,5	99,1	100,2	100,2	129,3
амбулаторні послуги	101,3	100,6	100,7	100,5	112,6
Транспорт	101,1	103,0	101,1	102,5	117,1
паливо та мастила	102,5	108,2	104,7	108,7	152,3
транспортні послуги	101,0	102,5	100,5	100,5	106,7
залізничний пасажирський транспорт	100,1	107,7	100,3	100,4	115,3
автодорожній пасажирський транспорт	101,1	102,0	100,4	100,4	105,1
Зв'язок	101,8	101,6	100,0	100,0	104,4
Відпочинок і культура	99,9	99,8	100,4	100,7	108,9
Освіта	100,1	100,1	100,2	100,1	101,8
дошкільна та початкова освіта	100,7	100,9	101,2	100,2	110,9
середня освіта	100,0	100,0	100,0	100,0	100,3
вища освіта	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ресторани та готелі	100,6	100,9	100,5	100,4	107,8
Різні товари та послуги	101,4	100,9	100,6	100,5	114,8

Базовий індекс споживчих цін (БІСЦ) у серпні 2009р. становив 100,5%, з початку року – 111,3%.

ІСЦ та БІСЦ у 2009 році
(у % до грудня попереднього року)

Індекс цін виробників промислової продукції у серпні 2009р. становив 101,8%, з початку року – 106,8%.

Продукція добувної промисловості у серпні подорожчала на 4,3%. У добуванні корисних копалин, крім паливно-енергетичних, ціни зросли на 6,3%, добуванні паливно-енергетичних корисних копалин – на 2,1%.

У переробній промисловості ціни зросли на 2,5%. Найбільше (на 17,0%) подорожчала продукція на підприємствах з виробництва коксу, продуктів нафтоперероблення. На 1,8–1,2% підвищилися ціни у виробництві транспортних засобів та устаткування, хімічної продукції, целюлозно-паперовому виробництві; видавничій діяльності, виробництві гумових та пластмасових виробів, машин та устаткування, металургійному виробництві й виробництві готових металевих виробів. Водночас у виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції ціни знизилися на 0,4%.

У виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів продукція подорожчала на 0,7%, у т.ч. у виробництві цукру – на 4,8%, олії та тваринних жирів – на 1,0%, рибних продуктів – на 0,9%, молочних продуктів, морозива та напоїв – на 0,7%, м'яса та м'ясопродуктів – на 0,4%.

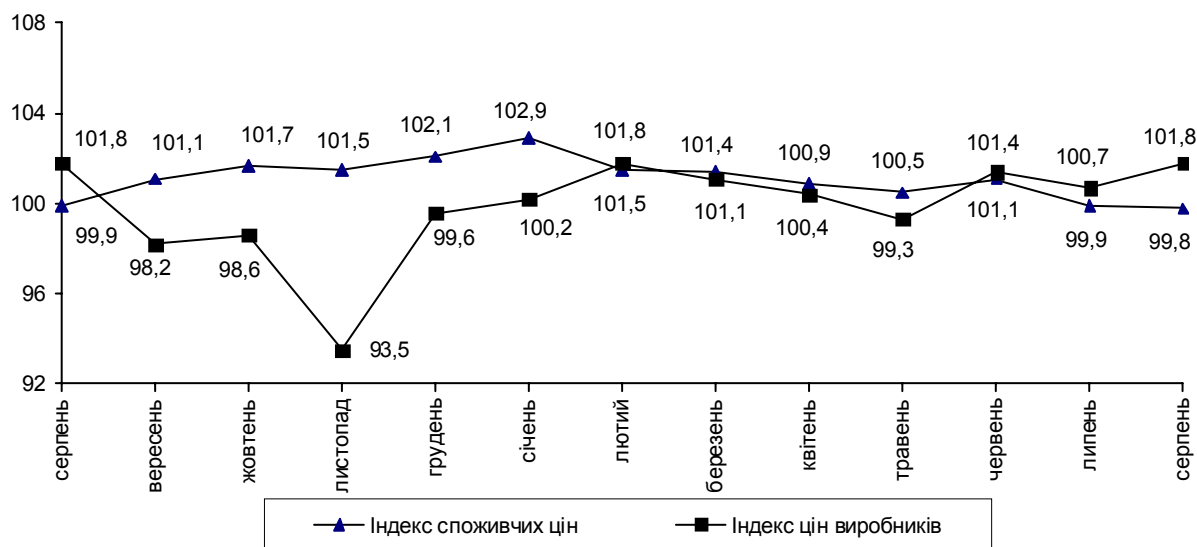
У виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води зафіксовано зниження тарифів на 1,6%, при цьому тарифи на електроенергію знизилися на 2,0%, теплоенергію – підвищилися на 1,0%.

За січень–серпень п.р. у переробній промисловості ціни зросли на 9,1%, виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води – на 1,3%. У добувній промисловості за зазначений період індекс цін становив 100%.

Індекси цін виробників промислової продукції у 2009р. наведено в таблиці.

	До попереднього місяця				(відсотків)
	травень	червень	липень	серпень	Серпень до грудня попереднього року
Промисловість	99,3	101,4	100,7	101,8	106,8
Добувна промисловість	99,6	100,5	99,1	104,3	100,0
добування паливно-енергетичних корисних копалин	100,3	100,4	97,6	102,1	98,3
добування корисних копалин, крім паливно-енергетичних	99,0	100,5	100,5	106,3	101,5
Переробна промисловість з неї	100,1	100,8	100,4	102,5	109,1
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	102,0	100,7	99,9	100,7	112,9
Легка промисловість	99,4	100,0	100,6	101,2	107,5
текстильне виробництво; виробництво одягу, хутра та виробів з хутра	99,1	100,0	100,8	101,6	107,7
виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	100,1	99,9	100,1	100,1	106,3
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	101,0	100,2	98,9	100,6	104,9
Целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	99,8	100,0	100,7	101,5	107,4
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	102,2	112,0	101,4	117,0	130,5
Хімічна та нафтохімічна промисловість	97,4	99,2	101,1	101,5	113,8
хімічне виробництво	96,6	99,1	101,2	101,6	118,3
виробництво гумових та пластмасових виробів	99,8	99,3	100,7	101,4	102,2
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	101,2	99,9	100,7	99,6	104,4
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	99,2	99,9	100,6	101,2	104,3
Машинобудування	99,6	98,6	100,0	101,5	103,6
виробництво машин та устаткування	100,5	100,2	100,1	101,3	106,9
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	102,1	100,8	100,2	101,0	109,7
виробництво транспортних засобів та устаткування	98,0	96,7	99,8	101,8	99,5
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	96,0	103,9	102,6	98,4	101,3

**Індекси споживчих цін і цін виробників промислової продукції
у 2008–2009 роках**
(у % до попереднього місяця)

Індекс цін на будівельно-монтажні роботи у липні 2009р. становив 100,4%, з початку року – 101,3%.

Підвищення цін на 1,0–0,5% у липні відбулося у будівництві об'єктів сільськогосподарського призначення, добувної та переробної промисловості, закладів освіти, об'єктів з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води, готелів та ресторанів, транспорту та зв'язку, адміністративних будівель, установ охорони здоров'я та надання соціальної допомоги.

За січень–липень п.р. найбільше зростання цін (на 3,3–1,4%) зафіксовано у будівництві об'єктів транспорту та зв'язку, з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води, закладів освіти, об'єктів переробної промисловості, готелів та ресторанів, житлових будівель. Водночас відбулося зниження цін (на 2,2–1,8%) у будівництві об'єктів добувної промисловості, з надання комунальних та індивідуальних послуг.

Індекси цін на будівельно-монтажні роботи у 2009р. наведено в таблиці.

					(відсотків)
	До попереднього місяця				Липень до грудня попе- реднього року
	квітень	травень	червень	липень	
Усього	99,8	99,7	100,2	100,4	101,3
За видами економічної діяльності					
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	99,7	99,7	100,9	101,0	100,8
Добувна промисловість	99,4	99,2	100,4	100,8	97,8

	Продовження				
	До попереднього місяця				Липень до грудня попе- реднього року
	квітень	травень	червень	липень	
Переробна промисловість	99,7	99,3	100,1	100,5	101,5
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	100,3	100,2	100,7	100,6	102,8
Діяльність готелів та ресторанів	99,9	99,4	99,9	100,6	101,4
Діяльність транспорту та зв'язку	100,5	100,3	101,0	100,6	103,3
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	99,7	99,8	99,9	100,3	101,4
Державне управління	99,5	99,5	99,9	100,5	100,9
Освіта	99,6	99,9	100,7	100,8	101,7
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	99,6	99,4	99,8	100,5	101,1
Надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту	99,6	99,0	99,5	100,0	98,2
За типами будівель і споруд					
Будівлі	99,7	99,7	100,0	100,4	101,3
будівлі житлові	99,7	99,8	99,9	100,3	101,4
будівлі нежитлові	99,6	99,5	100,2	100,6	101,1
Споруди	99,9	99,6	100,5	100,5	101,0
транспортні споруди	99,7	99,3	100,3	100,5	100,2
трубопроводи, комунікації та лінії електропередачі	100,8	100,7	101,2	100,6	104,3
комплексні промислові споруди	99,5	99,2	100,3	100,6	100,0
інші інженерні споруди	99,6	99,0	99,5	100,0	98,1

Індекс тарифів на послуги пошти та зв'язку для підприємств, установ, організацій у серпні 2009р. становив 100,0%, з початку року – 103,0%.

ФІНАНСИ

Фінансовий результат підприємств від звичайної діяльності до оподаткування (крім малих, сільськогосподарських підприємств та бюджетних установ) за січень–липень 2009р. становив 4052,3 млн.грн., або 4,4% від обсягу цього показника за січень–липень 2008р.

Прибутковими підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 54,4%, отримано 72029,4 млн.грн. прибутку, що на 35,2% менше, ніж за відповідний період 2008р. Основна його частина сформована у промисловості (33,1%), фінансовій діяльності (19,1%), діяльності транспорту та зв'язку (15,9%), торгівлі; ремонті автомобілів, побутових виробів і предметів особистого вжитку (14,8%), операціях із нерухомим майном, оренді, інжинірингу та наданні послуг підприємцям (14,4%).

Протягом січня–липня 2009р. збитково працювало 45,6% підприємств, що на 12,5 в.п. більше, ніж у січні–липні 2008р. Цими підприємствами отримано 67977,1 млн.грн. збитків, що у 3,4 раза більше, ніж за січень–липень 2008р. Найбільші суми збитків спостерігалися у промисловості (24640,9 млн.грн.), фінансовій діяльності (22040,1 млн.грн.), торгівлі, ремонті автомобілів, побутових виробів і предметів особистого вжитку (9945,8 млн.грн.), по операціях із нерухомим майном, оренді, інжинірингу та наданні послуг підприємцям (3600,1 млн.грн.), транспорті та зв'язку (2735,8 млн.грн.).

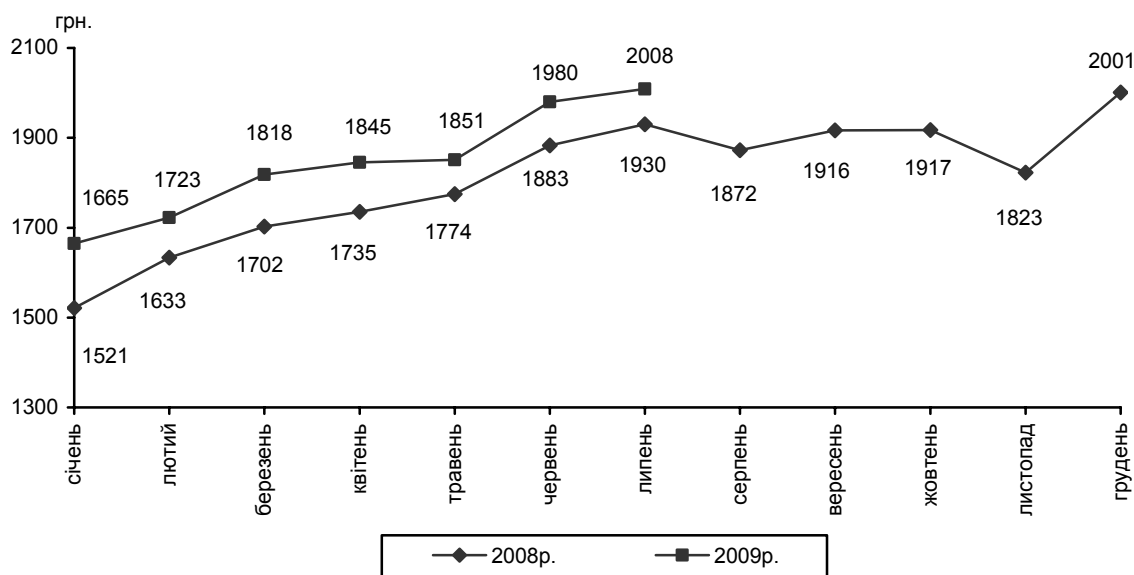

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) у липні п.р. становила 2008 грн., що у 3,2 раза вище рівня мінімальної заробітної плати, встановленої з 1 липня п.р. (630 грн.).

Порівняно з червнем п.р. розмір заробітної плати зріс у середньому на 1,4%, а з липнем попереднього року – на 4,1%. Нарахування за оплачену годину в липні п.р. зменшилися по відношенню до червня на 10,3% і становили 12,36 грн.

**Динаміка середньої заробітної плати
у 2008–2009 роках**

Приріст заробітної плати у липні п.р. був зафіксований у більшості видів економічної діяльності, його темпи коливалися від 0,3% у діяльності готелів та ресторанів до 15,4% – у сільському господарстві, мисливстві та пов'язаних з ними послугах. Водночас у працівників освіти, охорони здоров'я, операцій з нерухомим майном і сфери комунальних та індивідуальних послуг заробітна плата зменшилася на 0,4–9,1%.

Збільшення рівня оплати праці також спостерігалось в усіх видах промислової діяльності і становило 0,6–6,9%. Винятком були підприємства з виробництва гумових та пластмасових виробів, де у липні п.р. заробітна плата зменшилася порівняно з червнем на 1,6%.

Зростання заробітної плати спостерігалось у 22 регіонах й становило від 0,2% у Рівненській та Чернівецькій області до 4,6% у Сумській. Зменшення нарахувань (на 1,3–3,2%) відбулося у м.Севастополі, Житомирській, Тернопільській, Івано-Франківській та Чернігівській областях.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці традиційно належали авіаційний транспорт, фінансова діяльність, добування паливно-енергетичних корисних копалин та виробництва коксу, продуктів нафтоперероблення, де заробітна плата працівників у 1,5–2,5 рази перевищила середній показник по економіці.

Водночас абсолютний розмір заробітної плати працівників у рибальстві та рибництві, текстильному виробництві, виробництві шкіри та виробів зі шкіри, діяльності готелів та ресторанів був значно нижчим і не перевищував 65% від середнього показника по економіці.

Дані про розмір заробітної плати за видами економічної діяльності наведено у таблиці.

	Нараховано в середньому на штатного працівника у липні 2009р.					
	за місяць				за оплачену годину	
	грн.	у % до			грн.	у % до червня 2009р.
		червня 2009р.	липня 2008р.	середнього рівня по економіці		
Усього	2008	101,4	104,1	100,0	12,36	89,7
Сільське господарство, мисливство та пов'язані з ними послуги	1390	115,4	110,4	69,2	7,97	101,8
Лісове господарство та пов'язані з ним послуги	1380	102,3	99,3	68,7	8,25	90,1
Рибальство, рибництво	1016	105,2	111,1	50,6	6,26	93,3
Промисловість	2175	102,8	100,1	108,3	13,71	91,8
Будівництво	1586	103,3	77,2	79,0	11,14	91,1
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	1598	102,3	101,5	79,6	9,90	89,4
Діяльність готелів та ресторанів	1297	100,3	102,3	64,6	8,21	91,2
Діяльність транспорту та зв'язку	2457	103,9	105,5	122,4	15,01	92,2
діяльність наземного транспорту	2161	104,8	100,1	107,6	13,05	93,3
діяльність водного транспорту	2450	106,2	116,1	122,0	15,19	92,2
діяльність авіаційного транспорту	5031	98,3	124,9	250,5	29,33	86,0
додаєкові транспортні послуги та допоміжні операції	2695	103,9	102,6	134,2	16,61	93,2
діяльність пошти та зв'язку	2294	103,3	115,1	114,2	14,04	89,9
Фінансова діяльність	4474	114,1	110,0	222,8	25,86	99,0
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям	2264	99,0	104,2	112,7	13,49	87,0
з них дослідження і розробки	2565	96,9	107,2	127,7	15,28	84,8
Державне управління	2873	106,7	100,7	143,1	16,39	92,7
Освіта	1791	90,9	116,5	89,2	11,82	80,5

Продовження

	Нараховано в середньому на штатного працівника у липні 2009р.					
	за місяць				за оплачену годину	
	у % до				грн.	у % до червня 2009р.
	грн.	червня 2009р.	липня 2008р.	середнього рівня по економіці		
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	1346	95,5	114,2	67,0	7,75	85,1
Надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту	1879	99,6	120,4	93,6	11,57	86,8
з них діяльність у сфері культури та спорту, відпочинку та розваг	1980	98,9	124,9	98,6	12,38	85,5

Середній розмір оплати праці в усіх регіонах був вищим за прожитковий мінімум для працездатної особи, разом з тим лише у 4 із них заробітна плата перевищила середню по Україні: у м.Києві – 3320 грн., Донецькій області – 2196 грн., Київській – 2104 грн., Дніпропетровській – 2065 грн. Найнижчий рівень заробітної плати, який не перевищував 78% від середнього по економіці, спостерігався у Тернопільській, Волинській, Чернігівській областях.

У липні п.р. кожен працівник відпрацював 129 годин, тобто на 2,4% більше, ніж у червні п.р. Коефіцієнт використання табельного фонду робочого часу становив 70,1%, що на 8,7 в.п. менше порівняно з червнем, та на 4,9 в.п. менше, ніж у липні 2008р. Виходячи з обсягів виконаних робіт (послуг) і випуску продукції, завантаження працівників відповідно до встановленої тривалості робочого часу в цілому по економіці становило 94,9% штатної кількості (10,1 млн. осіб), у промисловості – 89,9% (2,5 млн. осіб). Ці показники були менше, ніж у червні п.р. (відповідно 95,6% та 90,5%) та липні 2008р. (98,9% та 96,1%).

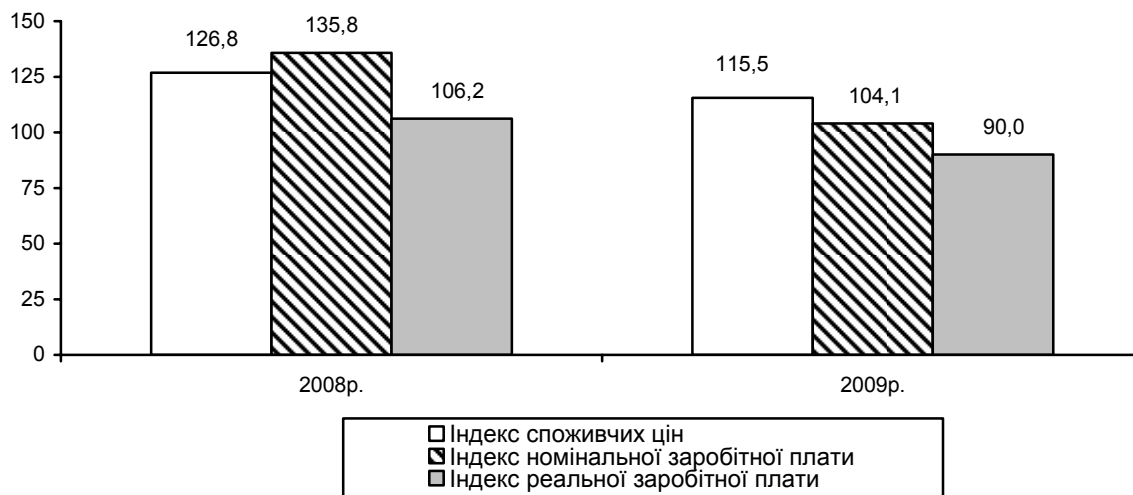
Динаміку показників використання робочого часу характеризують дані, наведені в таблиці.

	2009р.		Довідково: липень 2008р.
	липень	червень	
Фонд робочого часу на одного штатного працівника, год.			
табельний	184	160	184
фактично відпрацьований	129	126	138
оплачений	163	144	170
Коефіцієнт використання табельного фонду робочого часу, %	70,1	78,8	75,0

Індекс реальної заробітної плати у липні п.р. порівняно з червнем становив 101,4%, а відносно липня 2008р. – 90,0%.

Динаміку реальної заробітної плати відображає діаграма.

Індекси заробітної плати та споживчих цін
(липень у % до липня попереднього року)

За останні 12 місяців (відносно липня 2008р.) в усіх регіонах відбулося зменшення реальної заробітної плати, найбільше – у Запорізькій (на 14,6%), Донецькій (на 13,3%), Черкаській (на 13,2%), Дніпропетровській (на 12%), Луганській (на 11,5%) областях і Автономній Республіці Крим (на 11,2%).

На відміну від попереднього місяця, упродовж липня 2009р. загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** зменшилася на 4,9%, або на 80,2 млн.грн., і на 1 серпня становила 1,6 млрд.грн., що на 31,2%, або на 370,3 млн.грн., вище показника на початок року.

Якщо в цілому по економіці обсяг невиплаченої заробітної плати на початок серпня становив 7,1% фонду оплати праці, нарахованого за липень, то серед видів економічної діяльності він коливався від 0,1% у державному управлінні до 41,8% у рибальстві та рибництві. У регіональному розрізі найвищим рівень такого співвідношення був у Кіровоградській (13,9% фонду оплати праці), Донецькій (12,8%), Сумській (12,5%) та Луганській (11,8%) областях, а найнижчим – у Івано-Франківській (2,2%) та Чернівецькій (2,3%).

Як і раніше, основна частка заборгованості на початок серпня припадала на підприємства промисловості (55,6%) та будівництва (15,5%), при цьому майже третина (31,4%) – на Донецьку область та м.Київ.

Зменшення суми боргу в липні спостерігалось у 16 регіонах країни, найсуттєвіше – у Харківській (на 27,4 млн.грн.), Донецькій (на 27,0 млн.грн.), Луганській (на 22,4 млн.грн.), Дніпропетровській (на

9,5 млн.грн.) областях. У решті регіонів обсяг невиплаченої заробітної плати збільшився на 0,5–13,3%.

Зменшення загальної суми боргу відбулося здебільшого за рахунок економічно активних підприємств, про що свідчать дані, наведені в таблиці.

	Сума невиплаченої заробітної плати на 1 серпня 2009р.			
	усього	у т.ч. на підприємствах		
		економічно активних	банкрутах	економічно неактивних
Млн.грн.	1559,0	1066,8	422,8	69,4
У % до				
1 липня 2009р.	95,1	92,4	102,2	97,6
1 січня 2009р.	131,2	140,3	115,5	111,9
Структура боргу	100,0	68,4	27,1	4,5

Упродовж липня п.р. заборгованість працівникам **економічно активних підприємств** зменшилася на 7,6%, або на 87,5 млн.грн., і на 1 серпня становила 1066,8 млн.грн.

Серед видів економічної діяльності найвагомніше сума невиплаченої заробітної плати зменшилась у промисловості (на 61,8 млн.грн.) – переважно за рахунок підприємств із добування вугілля, лігніту і торфу, а також на підприємствах транспорту та зв'язку (на 8,2 млн.грн.), сільського господарства, мисливства (на 7,1 млн.грн.) та у сфері надання комунальних та індивідуальних послуг, діяльності у сфері культури та спорту (на 7,9 млн.грн.).

У регіональному розрізі зменшення суми заборгованості економічно активних підприємств спостерігалось у 17 регіонах: від 0,9% у Волинській області до 26,6% у Дніпропетровській. Водночас у 10 регіонах зафіксоване збільшення боргу на 1,5–17,7%.

Дані щодо заборгованості працівникам економічно активних підприємств у регіональному аспекті наведено в таблиці.

	Сума невиплаченої заробітної плати працівникам економічно активних підприємств на 1 серпня 2009р.				Структура боргу, %
	усього, млн.грн.	у % до			
		1 липня 2009р.	1 січня 2009р.	загальної суми заборгованості по регіону	
Україна	1066,8	92,4	140,3	68,4	100,0
Автономна Республіка Крим	32,4	95,7	139,3	46,2	3,0
Вінницька	28,7	101,5	149,9	74,6	2,7
Волинська	20,3	99,1	231,8	92,0	1,9
Дніпропетровська	40,3	73,4	114,7	47,3	3,8

Продовження					
	Сума невиключеної заробітної плати працівникам економічно активних підприємств на 1 серпня 2009р.			Структура боргу, %	
	усього, млн.грн.	у % до			
		1 липня 2009р.	1 січня 2009р.		загальної суми заборгованості по регіону
Донецька	190,6	86,7	138,0	57,9	17,9
Житомирська	33,5	102,9	129,1	80,5	3,1
Закарпатська	11,3	93,0	193,8	72,3	1,1
Запорізька	48,7	92,5	135,8	75,7	4,6
Івано-Франківська	6,2	103,9	149,0	70,0	0,6
Київська	38,6	96,3	212,0	87,0	3,6
Кіровоградська	36,3	102,8	147,7	74,6	3,4
Луганська	86,7	78,4	153,3	68,9	8,1
Львівська	61,8	98,4	129,8	78,4	5,8
Миколаївська	16,3	95,1	124,0	59,8	1,5
Одеська	32,6	89,1	142,8	70,1	3,1
Полтавська	22,2	103,5	136,1	64,1	2,1
Рівненська	13,6	117,7	182,1	76,8	1,3
Сумська	34,7	101,7	166,3	60,3	3,2
Тернопільська	6,5	113,5	156,9	47,2	0,6
Харківська	90,8	77,2	94,1	83,6	8,5
Херсонська	23,0	98,8	146,4	79,1	2,2
Хмельницька	10,8	95,8	145,9	48,7	1,0
Черкаська	16,5	98,4	140,4	58,5	1,5
Чернівецька	4,2	82,6	96,6	76,9	0,4
Чернігівська	23,4	89,4	145,1	80,1	2,2
м.Київ	132,8	115,7	172,9	82,9	12,4
м.Севастополь	4,0	113,4	99,5	77,3	0,4

Упродовж липня 2009р. кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату, зменшилася на 17,2% і на 1 серпня становила 421,9 тис. осіб, або 4,0% від загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 2232 грн., що на 11,1% більше від середньої заробітної плати за липень п.р.

Серед регіонів найбільша питома вага працівників, яким не виплачено заробітну плату, зафіксована у Житомирській (12,6% від загальної кількості штатних працівників регіону), Луганській (6,8%), Донецькій (6,2%), Київській (5,3%), Сумській (5,0%) та Чернігівській (5,0%) областях.

Сума заробітної плати, не виплаченої працівникам підприємств-банкрутів, протягом липня п.р. збільшилася на 2,2% і на початок серпня становила 422,8 млн.грн. У Хмельницькій та Дніпропетровській областях частка цих підприємств перевищила 40%, а в Автономній Республіці Крим – половину від загальної суми боргу.

Сума заборгованості на економічно неактивних підприємствах на 1 серпня становила 69,4 млн.грн. Якщо в цілому по країні на цю катего-

рію підприємств припадає 4,5% від загальної суми боргу, то ситуація в регіонах значно різниться. Найбільше заборгували своїм працівникам економічно неактивні підприємства Тернопільської області (36% від загальної суми боргу в регіоні), у Дніпропетровській частка таких підприємств становила 12%, а в Миколаївській – 11%. За видами економічної діяльності більше половини загальної суми боргу цієї категорії підприємств утворено у промисловості та будівництві.

За даними міністерств та інших органів виконавчої влади, по закладах освіти, що знаходяться в їхньому підпорядкуванні, **заборгованість із виплат стипендій та грошового забезпечення студентів, курсантів та учнів** на 1 вересня 2009р. становила 138,7 тис.грн.

У липні 2009р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** отримували 2,0% сімей країни. Серед регіонів найбільша питома вага сімей, які отримували субсидії, у Кіровоградській, Житомирській та Харківській областях (4,0–3,3%), а найменша – у м.Севастополі, Дніпропетровській та Рівненській областях (0,1–0,6%).

У січні–липні 2009р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** призначено 520,1 тис. сімей, що становило 86,7% від загальної кількості сімей, які звернулися за субсидіями, з них у міських поселеннях – 378,8 тис. сімей, у сільській місцевості – 141,3 тис. сімей.

Загальна сума призначених субсидій у січні–липні 2009р. становила 43,4 млн.грн., з неї у міських поселеннях – 39,3 млн.грн., у сільській місцевості – 4,1 млн.грн.

Середня сума призначеної субсидії на одну сім'ю в липні 2009р. становила 67 грн.

Сума нарахованих субсидій для відшкодування витрат на житлово-комунальні послуги у січні–липні 2009р. становила 540,3 млн.грн. Перераховано організаціям, що надають сім'ям житлово-комунальні послуги, включаючи погашення заборгованості попередніх періодів, 563,9 млн.грн. (104,4%).

Крім того, 220,0 тис. сімей (75,2% із числа тих, які звернулися) було призначено субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, з них у міських поселеннях – 50,7 тис. сімей, у сільській місцевості – 169,3 тис. сімей.

За січень–липень 2009р. загальна сума субсидій готівкою, призначених сім'ям для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 76,0 млн.грн., з неї у міських поселеннях – 20,1 млн.грн., у сільській місцевості – 55,9 млн.грн.

Середній розмір призначеної у липні 2009р. субсидії цього виду на одну сім'ю становив 344 грн.

У січні–липні 2009р. загальна сума субсидій готівкою, отриманих сім'ями для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 72,1 млн.грн.

У січні–липні 2009р. **населенням країни сплачено за житлово-комунальні послуги**, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 15,9 млрд.грн. (97,8% нарахованих за цей період сум).

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг зменшилась у липні 2009р. порівняно з червнем на 1,6% і на початок серпня становила 8900,9 млн.грн., середній термін заборгованості населення за всі послуги склав 3,8 місяця.

У липні 2009р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 31,9% власників особових рахунків, утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 27,9%, вивезення побутових відходів – 27,4%, централізоване водопостачання та водовідведення – 22,4%, газопостачання – 22,1%.

РИНОК ПРАЦІ

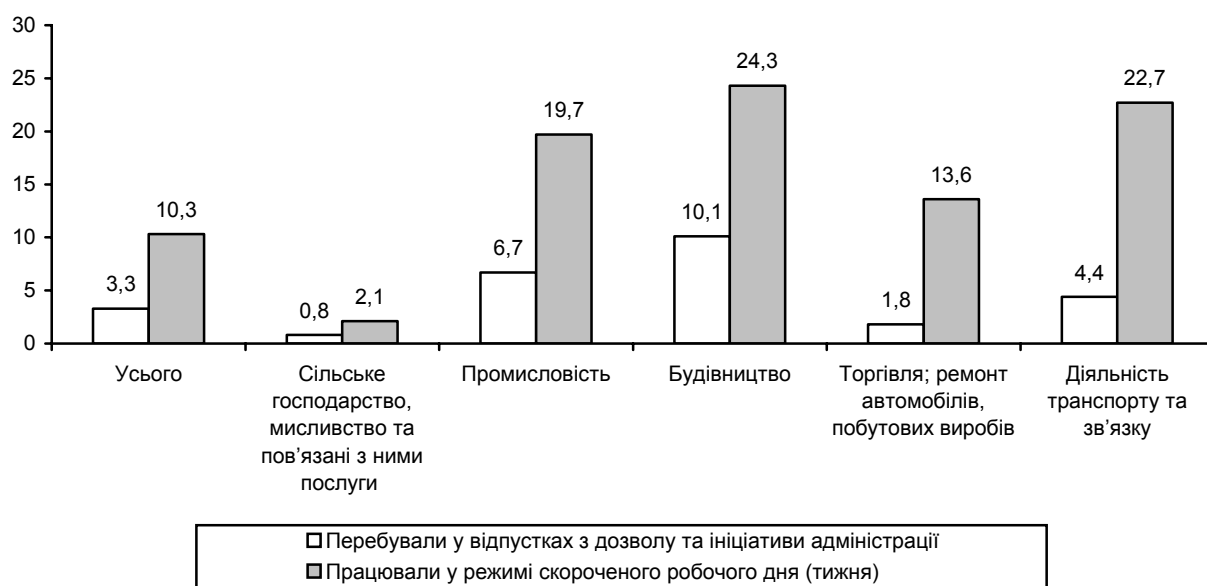
Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій¹ (далі – підприємства) у липні п.р. становила 10,6 млн. осіб. Порівняно з червнем вона скоротилася на 0,4%, або на 39,8 тис. осіб, зокрема у промисловості – на 15,5 тис., наданні комунальних та індивідуальних послуг; діяльності у сфері культури та спорту – на 11,6 тис.

У липні п.р. тенденція щодо показників обсягів вимушеної неповної зайнятості була неоднозначною. Так, кількість працівників, які перебували у відпустках із дозволу та ініціативи адміністрації, порівняно з червнем п.р. скоротилася на 35,5 тис. осіб, або на 9,3%, і становила 347,5 тис. осіб (3,3% кількості штатних працівників).

Водночас кількість працюючих у режимі скороченого робочого дня (тижня) у липні п.р. порівняно з попереднім місяцем, навпаки, збільшилася на 1,3 тис. і становила 1,1 млн. осіб (10,3% кількості штатних працівників). Найбільш поширеним такий режим роботи був у Запорізькій області, де в зазначених умовах працював кожен п'ятий, Луганській та Дніпропетровській – кожний сьомий, Полтавській – кожний восьмий працівник.

Обсяги вимушеної неповної зайнятості за причинами та видами діяльності наведено на діаграмі.

Рівень вимушеної неповної зайнятості за окремими видами економічної діяльності у липні 2009 року
(у % до кількості штатних працівників відповідного виду діяльності)

¹ Тут і далі по розділу без урахування працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців.

Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, скоротилася з 622,1 тис. осіб на 1 серпня п.р. до 584,4 тис. осіб на 1 вересня п.р.

Офіційного статусу безробітних на зазначену дату набули 97,5% незайнятих громадян, із них 80,2% отримували допомогу по безробіттю. Серед безробітних кожний другий раніше займав місце робітника, кожний третій – посаду службовця, а майже кожний шостий не мав професійної підготовки.

Основні тенденції щодо зареєстрованого безробіття наведено в таблиці.

	Кількість зареєстрованих безробітних			
	на 1 вересня 2009р., тис. осіб	у % до		
		1 серпня 2009р.	1 січня 2009р.	1 вересня 2008р.
Безробітні – всього	569,6	93,8	67,4	111,8
з них				
жінки	320,0	94,6	68,8	101,9
молодь у віці до 35 років	220,3	93,3	67,4	124,3
особи, які потребують особливого соціального захисту	106,0	97,7	75,8	103,4
вивільнені з економічних причин	61,4	97,6	201,3	225,6
особи, які проживають у сільській місцевості	205,9	92,2	48,3	82,4

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по країні за серпень п.р. знизився на 0,2 в.п. і на 1 вересня становив 2,0% населення працездатного віку. Зменшення показника відбулося в основному за рахунок населення сільської місцевості, серед якого рівень безробіття знизився на 0,2 в.п. та становив 2,5% населення працездатного віку. Серед міського населення він також знизився (на 0,1 в.п.) та становив 1,8% населення працездатного віку.

Невідповідність попиту на робочу силу її пропозиції у професійно-кваліфікаційному та територіальному розрізі зумовлює високий рівень міжрегіональної диференціації безробіття як зареєстрованого, так і визначеного за методологією МОП.

	Кількість зареєстрованих безробітних на 1 вересня 2009р., тис. осіб	У % до			Довідково:	
		1 серпня 2009р.	1 січня 2009р.	населення працездатного віку	кількість безробітних працездатного віку (за методологією МОП), у середньому за І квартал 2009р. ¹	у % до економічно активного населення працездатного віку
Україна	569,6	93,8	67,4	2,0	2094,0	10,3
Автономна Республіка Крим	12,6	91,6	48,3	1,0	71,6	8,0
Вінницька	24,3	92,1	58,4	2,5	88,3	12,6

Продовження

	Кількість зареєстрованих безробітних на 1 вересня 2009р., тис. осіб	У % до			Довідково: кількість безробітних працездатного віку (за методологією МОП), у середньому за I квартал 2009р. ¹	
		1 серпня 2009р.	1 січня 2009р.	населення працездатного віку	тис. осіб	у % до економічно активного населення працездатного віку
Волинська	14,4	89,2	56,8	2,3	47,7	10,9
Дніпропетровська	41,8	94,5	80,3	2,0	135,6	8,6
Донецька	50,6	95,3	92,2	1,8	223,6	10,9
Житомирська	26,2	95,9	79,6	3,5	72,7	13,0
Закарпатська	14,7	91,3	64,2	1,9	59,5	11,0
Запорізька	27,1	96,0	75,3	2,4	75,5	9,1
Івано-Франківська	21,0	93,8	67,9	2,5	54,4	10,3
Київська	19,7	94,0	72,2	1,9	72,5	9,7
Кіровоградська	16,4	94,1	64,4	2,7	52,0	12,0
Луганська	21,5	95,0	61,8	1,5	93,2	9,1
Львівська	33,0	93,9	78,3	2,1	104,7	9,6
Миколаївська	16,2	93,6	62,7	2,2	58,6	10,8
Одеська	16,2	92,2	54,2	1,1	84,2	8,3
Полтавська	29,6	95,5	69,9	3,3	79,6	12,2
Рівненська	20,2	94,2	63,1	2,9	70,9	14,5
Сумська	21,6	95,0	72,1	3,0	64,3	12,7
Тернопільська	14,0	94,2	42,6	2,2	58,9	13,3
Харківська	32,5	95,5	70,2	1,9	117,9	9,4
Херсонська	8,5	92,1	40,2	1,3	54,8	11,2
Хмельницька	19,1	92,6	56,7	2,4	64,0	11,2
Черкаська	26,0	93,9	68,5	3,4	70,9	12,3
Чернівецька	11,1	93,4	60,9	2,0	40,5	11,5
Чернігівська	20,2	93,1	66,2	3,2	63,9	13,2
м.Київ	9,0	83,3	90,1	0,5	100,8	7,4
м.Севастополь	2,1	94,1	105,0	0,9	13,4	7,8

¹ Дані наведено за результатами вибіркового обстеження населення (домогосподарств) з питань економічної активності.

Скорочення обсягів зареєстрованого безробіття у серпні п.р. спостерігалось в усіх регіонах країни. Найбільше зменшення кількості зареєстрованих безробітних відбулося у м.Києві та Волинській області.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами та організаціями у службі зайнятості, у серпні 2009р. збільшилася на 0,5 тис., або на 0,7%, і на кінець місяця становила 72,8 тис.

Кон'юнктура зареєстрованого ринку праці характеризувалась значним перевищенням пропозиції робочої сили над її попитом, про що свідчать дані, наведені в таблиці.

(на кінець місяця)						
	Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку, тис. осіб		Потреба підприємств у працівниках на заміщення вільних робочих місць, вакантних посад, тис. осіб		Навантаження незайнятого населення (на 10 вільних робочих місць, вакантних посад), осіб	
	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.
Січень	930,0	691,2	86,5	175,0	108	39
Лютий	924,9	693,6	78,5	182,6	118	38
Березень	897,8	659,6	84,5	194,6	106	34
Квітень	827,4	624,1	85,1	194,7	97	32
Травень	752,0	592,1	85,3	205,6	88	29
Червень	671,0	555,0	76,2	207,2	88	27
Липень	622,1	537,5	72,3	201,8	86	27
Серпень	584,4	525,7	72,8	197,5	80	27

Із зазначеної кількості вільних робочих місць (вакансій) майже половина передбачалася для робітників, більше третини – для службовців та кожне шосте вільне робоче місце – для осіб, які не мають професії.

Навантаження незайнятого населення, яке перебувало на обліку державної служби зайнятості, на кінець серпня п.р. становило 80 осіб на 10 вільних робочих місць (вакантних посад). За регіонами зазначений показник коливався від 6 осіб у м.Києві до 400 осіб у Черкаській області.

(на кінець серпня)						
	Кількість громадян, не зайнятих трудовою діяльністю, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, тис. осіб		Потреба підприємств у працівниках на заміщення вільних робочих місць, вакантних посад, тис. осіб		Навантаження незайнятого населення (на 10 вільних робочих місць, вакантних посад), осіб	
	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.
Україна	584,4	525,7	72,8	197,5	80	27
Автономна Республіка Крим	13,2	14,6	3,8	8,8	35	17
Вінницька	24,7	23,7	1,4	4,0	174	59
Волинська	14,9	17,6	1,9	4,8	79	36
Дніпропетровська	42,9	28,3	7,4	21,2	58	13
Донецька	52,1	34,7	5,4	23,6	96	15
Житомирська	26,8	22,8	2,5	5,8	109	39
Закарпатська	15,0	17,5	1,1	2,6	137	66
Запорізька	27,8	19,3	1,8	7,4	155	26
Івано-Франківська	21,5	24,3	0,6	1,8	381	135
Київська	20,2	17,0	2,9	8,9	70	19

	Продовження					
	Кількість громадян, не зайнятих трудовою діяльністю, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, тис. осіб		Потреба підприємств у працівниках на заміщення вільних робочих місць, вакантних посад, тис. осіб		Навантаження незайнятого населення (на 10 вільних робочих місць, вакантних посад), осіб	
	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.	2009р.	2008р.
Кіровоградська	16,8	14,2	0,9	3,9	177	37
Луганська	22,3	22,2	2,2	5,1	99	44
Львівська	33,8	31,1	2,1	4,4	164	70
Миколаївська	16,7	14,9	1,3	3,4	128	43
Одеська	16,6	18,0	3,1	5,7	54	32
Полтавська	30,2	24,5	2,5	8,5	122	29
Рівненська	20,8	22,8	1,9	5,7	109	40
Сумська	22,1	18,8	1,1	3,1	202	60
Тернопільська	14,4	20,7	1,6	2,8	90	73
Харківська	33,3	29,5	3,1	9,6	107	31
Херсонська	8,8	12,1	2,2	7,4	39	16
Хмельницька	19,5	17,8	0,5	1,8	362	99
Черкаська	26,5	20,9	0,7	2,1	400	101
Чернівецька	11,3	13,5	0,7	1,6	168	86
Чернігівська	20,6	19,0	1,8	5,5	114	34
м.Київ	9,4	4,7	16,9	35,2	6	1
м.Севастополь	2,2	1,2	1,4	2,8	15	4

За сприяння державної служби зайнятості у серпні 2009р. було працевлаштовано 45,7 тис. осіб, що на 23,7% менше, ніж у липні п.р. Серед працевлаштованих незайнятих осіб жінки становили 48,8%, а молодь у віці до 35 років – 53,4%.

Рівень працевлаштування незайнятих громадян у серпні 2009р. порівняно з липнем п.р. зменшився на 1,3 в.п. та становив 6,5%. Зниження зазначеного показника за вказаний період спостерігалось у більшості регіонів країни.

Ситуацію в регіональному розрізі характеризують дані, наведені в таблиці.

	Кількість працевлаштованих у серпні 2009р.			Рівень працевлаштування ¹ , %		
	тис. осіб	у % до липня 2009р.	у % до серпня 2008р.	у серпні 2009р.	у липні 2009р.	у серпні 2008р.
Україна	45,7	76,3	55,0	6,5	7,8	12,8
Автономна Республіка Крим	1,9	76,9	71,6	10,9	12,3	14,1
Вінницька	1,7	64,6	53,5	5,9	8,0	11,2
Волинська	2,4	98,2	78,5	11,9	10,8	13,6

Продовження

	Кількість працевлаштованих у серпні 2009р.			Рівень працевлаштування ¹ , %		
	тис. осіб	у % до липня 2009р.	у % до серпня 2008р.	у серпні 2009р.	у липні 2009р.	у серпні 2008р.
Дніпропетровська	2,5	86,3	41,6	4,9	5,3	16,5
Донецька	3,7	95,8	60,6	6,0	5,8	13,9
Житомирська	1,7	83,8	54,6	5,4	6,0	11,2
Закарпатська	1,4	81,6	53,4	7,6	8,2	12,3
Запорізька	1,5	82,4	41,5	4,7	5,3	14,8
Івано-Франківська	1,8	83,9	46,1	7,1	7,8	13,4
Київська	1,1	68,2	48,3	4,8	6,3	11,7
Кіровоградська	1,5	76,3	62,2	7,4	9,0	13,5
Луганська	2,2	71,3	63,8	7,9	9,9	12,3
Львівська	2,6	81,5	66,2	6,4	7,3	10,6
Миколаївська	1,8	75,4	83,1	8,8	10,5	11,7
Одеська	0,9	78,4	35,7	4,5	5,1	11,5
Полтавська	1,9	83,7	63,5	5,3	5,9	10,0
Рівненська	1,7	72,3	62,3	6,9	8,6	10,1
Сумська	1,2	72,7	38,6	4,8	6,1	13,8
Тернопільська	1,2	56,6	42,0	6,7	10,2	11,1
Харківська	2,3	78,6	54,2	5,9	6,9	11,9
Херсонська	0,9	63,6	31,6	8,0	10,7	17,4
Хмельницька	2,4	72,9	77,1	9,7	11,9	13,8
Черкаська	1,6	65,3	48,4	5,3	7,5	13,1
Чернівецька	0,4	56,6	36,3	3,2	5,1	7,3
Чернігівська	1,1	73,2	40,6	4,7	5,8	12,0
м.Київ	2,0	57,1	77,2	14,9	21,0	33,5
м.Севастополь	0,3	100,0	97,1	10,9	10,1	19,4

¹ Розраховано як відношення чисельності незайнятих осіб, працевлаштованих державною службою зайнятості, до загальної чисельності осіб, які перебували на обліку впродовж звітного періоду.

Із Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття у серпні 2009р. на допомогу по безробіттю було витрачено 312,5 млн.грн. Середньооблікова кількість безробітних, які її отримували впродовж зазначеного місяця, становила 484,1 тис. осіб. Середній розмір допомоги у серпні 2009р. становив 645,45 грн., що перевищує законодавчо встановлений розмір мінімальної заробітної плати (630 грн.).

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ

На 1 серпня 2009р. в Україні, за оцінкою, проживало 46022,3 тис. осіб. Упродовж січня–липня 2009р. чисельність населення зменшилася на 121,4 тис. осіб, що у розрахунку на 1000 жителів склало 4,5 особи.

Зменшення чисельності населення країни відбулося виключно за рахунок природного скорочення – 129,7 тис. осіб, водночас зафіксовано міграційний приріст населення – 8,3 тис. осіб.

Порівняно з січнем–липнем 2008р. обсяг природного скорочення зменшився на 40,5 тис. осіб, або з 6,3 до 4,8 особи на 1000 жителів. Природне скорочення населення спостерігалось у 23 регіонах країни і тільки у м.Києві, Рівненській, Закарпатській та Волинській областях зареєстровано природний приріст населення (відповідно 2092, 874, 758 і 135 осіб).

Природний рух населення у січні–липні 2009р. характеризувався зростанням народжуваності та зменшенням смертності, а також суттєвим перевищенням числа померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих припадало 70 дітей, які народилися живими.

	Усього, тис.		Січень–липень 2009р. у % до січня–липня 2008р.	На 1000 осіб ¹	
	січень– липень 2009р.	січень– липень 2008р.		січень– липень 2009р.	січень– липень 2008р.
Кількість народжених живими	297,3	283,4	104,9	11,1	10,5
крім того, кількість мертвонароджених	1975 ²	1907 ²	103,6	6,6 ³	6,7 ³
Кількість померлих	427,0	453,6	94,1	15,9	16,8
у т.ч. дітей віком до 1 року	2853 ²	2885 ²	98,9	9,5 ⁴	10,3 ⁴
Природне скорочення населення	129,7	170,2	76,2	4,8	6,3
Кількість шлюбів	153,1	147,8	103,6	5,7	5,5
Кількість розлучень	81,9	96,1	85,2	3,1	3,6

¹ Тут і далі по розділу показники наводяться в розрахунку за рік.

² Осіб (одиниць).

³ На 1000 народжених живими та мертвими.

⁴ На 1000 живонароджених.

Упродовж січня–липня 2009р. спостерігалася значна диференціація рівня народжуваності: від 9,1 народжених на 1000 жителів у Сумській області до 14,9 у Рівненській, про що свідчать дані, наведені в таблиці.

Кількість народжених на 1000 жителів, ‰	Регіони з відповідними показниками народжуваності
11,1	Україна
До 10,1	Сумська, Луганська, Чернігівська, Донецька, Полтавська, Черкаська, Харківська
10,1–11,0	Запорізька, Кіровоградська, Вінницька, Миколаївська, Севастополь (міськрада), Хмельницька
11,1–12,0	Дніпропетровська, Херсонська, Тернопільська, Автономна Республіка Крим, Житомирська, м.Київ, Львівська, Київська
12,1–13,0	Одеська, Чернівецька, Івано-Франківська
Понад 13,0	Закарпатська, Волинська, Рівненська

Одночасно із зростанням народжуваності зменшився рівень смертності: з 16,8 померлих на 1000 населення у січні–липні 2008р. до 15,9 – у січні–липні 2009р. Найвищий рівень смертності зафіксовано у Чернігівській області (20,4‰), найнижчий – у м.Києві (10,5‰).

Кількість померлих на 1000 жителів, ‰	Регіони з відповідними показниками смертності
15,9	Україна
До 15,0	м.Київ, Закарпатська, Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька, Рівненська, Волинська, Тернопільська
15,0–15,9	Севастополь (міськрада), Автономна Республіка Крим, Одеська
16,0–16,9	Харківська, Херсонська, Запорізька, Миколаївська, Вінницька
17,0–17,9	Дніпропетровська, Хмельницька, Київська, Донецька, Черкаська, Житомирська, Луганська
Понад 17,9	Кіровоградська, Полтавська, Сумська, Чернігівська

За 7 місяців 2009р. було зареєстровано 1975 мертвонароджених, що на 68 більше порівняно з відповідним періодом минулого року, натомість дітей, померлих у віці до 1 року, було зареєстровано на 32 менше.

Основними причинами смерті дітей віком до 1 року були окремі стани, що виникають у перинатальному періоді, природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії, зовнішні причини смерті, хвороби нервової системи, хвороби органів дихання, деякі інфекційні та паразитарні хвороби, що ілюструє наведена нижче діаграма. Залишається високою частка немовлят, причина смерті яких медичними працівниками не була встановлена, – 4,9%.

Структура причин смерті дітей віком до 1 року

Серед причин смерті всього населення України у січні–липні 2009р., як і у січні–липні 2008р., перше місце посідають хвороби системи кровообігу, друге – новоутворення, третє – зовнішні причини смерті.

	Осіб		У % до підсумку		На 100 тис. осіб ¹	
	січень– липень 2009р.	січень– липень 2008р.	січень– липень 2009р.	січень– липень 2008р.	січень– липень 2009р.	січень– липень 2008р.
Усього померлих	427005	453540	100,0	100,0	1595,3	1683,5
у т.ч. від						
хвороб системи						
кровообігу	280298	289610	65,6	63,9	1047,2	1075,0
новоутворень	51342	51781	12,0	11,4	191,8	192,2

	Продовження					
	Осіб		У % до підсумку		На 100 тис. осіб [†]	
	січень– липень 2009р.	січень– липень 2008р.	січень– липень 2009р.	січень– липень 2008р.	січень– липень 2009р.	січень– липень 2008р.
зовнішніх причин смерті	29526	37383	6,9	8,3	110,3	138,8
із них від						
транспортних нещасних випадків	3320	5378	0,8	1,2	12,4	20,0
випадкових утоплень та занурень у воду	2219	2251	0,5	0,5	8,3	8,4
випадкових отруень та дії алкоголю	3641	5193	0,9	1,1	13,6	19,3
навмисних самоушкоджень	6052	5735	1,4	1,3	22,6	21,3
наслідків нападу з метою вбивства чи нанесення ушкодження	1871	2278	0,4	0,5	7,0	8,5

[†] Див. виноски на стор. 71.

Інтенсивність укладання шлюбів у січні–липні 2009р. порівняно з відповідним періодом минулого року зросла з 5,5‰ до 5,7‰ (зазвичай після високосного року кількість зареєстрованих шлюбів збільшується), а показник розлучень зменшився – з 3,6‰ до 3,1‰.

У січні–липні 2009р., як і у відповідному періоді 2008р., в Україні спостерігався міграційний приріст населення – 8,3 тис. осіб. Міграційний приріст відбувся у 18 регіонах, у 9 регіонах зафіксовано міграційне скорочення.

	Усього, тис.		Січень–липень 2009р. у % до січня–липня 2008р.	На 1000 осіб ¹	
	січень– липень 2009р.	січень– липень 2008р.		січень– липень 2009р.	січень– липень 2008р.
Усі потоки міграції					
число прибулих	309,3	358,1	86,4	11,5	13,3
число вибулих	301,0	349,5	86,1	11,2	13,0
міграційний приріст (скорочення)	8,3	8,6	96,3	0,3	0,3
Внутрішня міграція					
число прибулих	290,2	337,5	86,0	10,8	12,5
число вибулих	290,2	337,5	86,0	10,8	12,5
міграційний приріст (скорочення)	х	х	х	х	х
Зовнішня міграція					
число прибулих	19,1	20,6	92,5	0,7	0,8
число вибулих	10,8	12,0	89,7	0,4	0,5
міграційний приріст (скорочення)	8,3	8,6	96,3	0,3	0,3

[†] Див. виноски на стор. 71.

Більше половини прибулих в Україну зареєстрували своє місце проживання у п'яти регіонах (Одеській області, Автономній Республіці Крим, м.Києві, Донецькій та Харківській областях).

Серед прибулих в Україну в січні–липні 2009р. 81,5% становили іммігранти з країн СНД і 18,5% – з інших країн. Серед вибулих з України 62,2% виїхали до країн СНД і 37,8% – до інших країн.

КРИМІНОГЕННА СИТУАЦІЯ

За повідомленням органів внутрішніх справ, прокуратури та податкової міліції, протягом січня–серпня 2009р. зареєстровано 277,5 тис. злочинів, що на 2,6% більше, ніж у січні–серпні 2008р., з числа яких 4,1 тис. виявлено податковою міліцією.

Із загального числа зафіксованих органами внутрішніх справ і прокуратури кримінальних проявів 36,1% (на 0,4 в.п. більше, ніж у січні–серпні 2008р.) – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 48,5% становили злочини проти власності, 15,6% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 5,8% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 5,4% – злочини у сфері службової діяльності, 5,1% – злочини проти життя та здоров'я особи, 4,2% – злочини проти громадського порядку та моральності, 3,7% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 3,5% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 3,2% – злочини проти громадської безпеки, 2,3% – злочини у сфері господарської діяльності.

Протягом 8 місяців 2009р. скоєно 1697 умисних вбивств і замахів на вбивство, 519 зґвалтувань і замахів на зґвалтування.

Кількість крадіжок (87,6 тис.) порівняно із січнем–серпнем 2008р. збільшилась на 25,1%, грабежів (18,2 тис.) та розбоїв (3,6 тис.) – відповідно на 5,7% та 10,1%.

Органами внутрішніх справ і прокуратури України за січень–серпень 2009р. виявлено 297 організованих груп та злочинних організацій, що скоїли 3014 злочинів, з яких 80,5% (на 3,3 в.п. менше, ніж у січні–серпні 2008р.) становили тяжкі та особливо тяжкі.

Найбільше зростання кількості злочинів, скоєних організованими групами та злочинними організаціями, спостерігалось у Закарпатській області – у 4,3 раза, Полтавській – у 3,6 раза, Автономній Республіці Крим, Київській та Черкаській областях – у 2,1 раза.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–серпень 2009р. становила 153,9 тис. осіб (на 9,3% більше, ніж у січні–серпні 2008р.), з числа яких 45 тис. – жінки, 9,1 тис. – пенсіонери та 7,3 тис. – неповнолітні. Найбільша кількість потерпілих (61,2%) від крадіжок – 76,2 тис. та грабежів – 18,1 тис. осіб, серед яких кожна третя особа – жінка (29,7 тис. осіб). У дорожньо-транспортних пригодах на території країни постраждало 6,9 тис. осіб, з яких 22,3% – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 4376

осіб, з числа яких 17,9% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 33,6% було вбито.

Із загального числа причетних до злочинів осіб (140,9 тис.), встановлених органами внутрішніх справ, 22,8% раніше вже ставали на злочинний шлях, з яких кожний другий має незняту або непогашену судимість, 16,6% вчинили злочин у групі, 14,9% знаходились у стані алкогольного сп'яніння. З числа виявлених осіб 13,9% – жінки, 5,9% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчались, становила 67%.

Голова Держкомстату

О.Г. Осауленко

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ КРАЇН СПІВДРУЖНОСТІ НЕЗАЛЕЖНИХ ДЕРЖАВ (СНД) У СІЧНІ–ЛИПНІ 2009 РОКУ*

У січні–липні 2009р. економіка більшості країн СНД перебувала у стані рецесії. Порівняно з січнем–липнем 2008р. у середньому по країнах СНД знизились темпи зростання валового внутрішнього продукту на 9% (у січні–липні 2008р. спостерігався приріст на 7%), виробництва промислової продукції – на 15% (приріст на 6%), перевезення вантажів – на 20% (приріст на 4%), інвестицій в основний капітал – на 16%, (приріст на 15%), роздрібного товарообороту – на 5% (приріст на 17%). В усіх країнах різко зменшилися вартісні обсяги зовнішньої торгівлі.

Основні соціально-економічні показники країн СНД у січні–липні 2009 року

(відсотків до січня–липня 2008р.)					
	Валовий внутрішній продукт (у постійних цінах)	Промислова продукція (у постій- них цінах)	Індекси цін виробників промис- лової продукції	Індекси спожив- чих цін	Роздрібний товарооборот (у постійних цінах; за всіма каналами реалізації)
Азербайджан	102,7	100,1	65,1	103,1	108,5
Білорусь	100,4	96,1	117,8	114,4	102,7
Вірменія	81,5	88,0	98,0	102,7	100,1 ¹
Грузія ²	94,1 ³	...	...	102,1	...
Казахстан	96,1 ⁴	97,9	69,7	108,3	90,0 ¹
Киргизстан	101,5	85,7	110,6	111,1	101,5
Молдова	93,1 ³	75,3	96,2	100,9	95,2 ^{1,5}
Росія	89,8 ⁶	85,8	92,9	112,9	96,2 ¹
Таджикистан	103,1	87,3	88,2	108,2	111,9
Узбекистан ²	108,2 ⁷	109,1 ⁷	...	...	117,7 ⁷
Україна	79,7 ³	69,6	107,2	117,3	84,1
СНД	91	85	94	112	95

* За даними Міждержавного статистичного комітету СНД.

¹ Без обороту підприємств харчування.

² Тут і далі по розділу інформація з офіційних публікацій та офіційних сайтів статистичних служб.

³ І квартал 2009р. до I кварталу 2008р.

⁴ Індекс випуску продукції за основними видами економічної діяльності, що обчислюється на основі даних щодо змін фізичного обсягу виробництва продукції сільського господарства, видобутку корисних копалин, обробної промисловості, виробництва та розподілення електроенергії, газу та води, будівництва, транспорту та зв'язку, роздрібною та оптовою торгівлі.

⁵ Торговельні організації.

⁶ За оцінкою Мінекономрозвитку Росії.

⁷ І півріччя 2009р. до I півріччя 2008р.

**Зміна основних соціально-економічних показників
у липні порівняно з червнем 2009 року**

	(відсотків)			
	Промислова продукція (у постійних цінах)	Роздрібний товарооборот (у постійних цінах; усі канали реалізації)	Індекси цін виробників промислової продукції	Індекси споживчих цін
Азербайджан	95,8	102,5	106,8	100,8
Білорусь	97,5	111,1	100,1	100,4
Вірменія	105,9	115,8 ¹	101,7	97,3
Грузія	...	...	...	96,6
Казахстан	95,3	103,1 ¹	103,3	100,3
Киргизстан	119,0	106,3	99,6	98,6
Молдова	93,6	107,9 ^{1, 2}	99,4	99,4
Росія	104,7	101,9 ¹	101,8	100,6
Таджикистан	99,3	99,3	103,6	100,3
Україна	104,9	107,8 ²	100,7	99,9

¹ Без обороту підприємств харчування.

² Торговельні організації.

Скорочення обсягу **промислового виробництва** у січні–липні 2009р. порівняно з відповідним періодом минулого року в середньому по країнах СНД становило 15% (у січні–липні 2008р. – приріст 6%). Найбільше падіння обсягів виробництва зафіксовано у промисловості Молдови (на 24,7%) та України (на 30,4%). У Вірменії, Киргизстані, Росії та Таджикистані обсяг промислового виробництва скоротився на 12–14%, Білорусі – на 3,9%, Казахстані – на 2,1%. Найвищі темпи падіння зафіксовано у галузях обробної промисловості.

**Індекси обсягу промислової продукції
у січні–липні 2009 року**

	(у постійних цінах; відсотків)					
	Січень–липень 2009р. до січня–липня 2008р.	Липень 2009р. до		Довідково:		
		червня 2009р.	липня 2008р.	січень–липень 2008р. до січня–липня 2007р.	липень 2008р. до	
					червня 2008р.	липня 2007р.
Азербайджан	100,1	95,8	95,4	114,1	105,5	117,9
Білорусь	96,1	97,5	94,2	113,1	101,6	115,5
Вірменія	88,0	105,9	85,1	101,8	106,5	109,7
Казахстан	97,9	95,3	101,8	103,3	100,1	100,0
Киргизстан	85,7	119,0	111,5	105,8	97,0	106,2
Молдова	75,3	93,6	76,5	103,6	93,8	98,8
Росія	85,8	104,7	89,2	105,4	103,3	103,2
Таджикистан	87,3	99,3	90,6	96,7	93,5	100,3
Україна	69,6	104,9	73,3	107,3	102,0	105,3
СНД	85	104	88	106	103	104

Дефляція цін виробників промислової продукції у січні–липні 2009р. порівняно з відповідним періодом 2008р. становила у середньому по країнах СНД 6% (у січні–липні 2008р. спостерігалось їх зростання на 29%). Найбільше падіння цін виробників промислової продукції спостерігалось в Азербайджані (на 34,9%) та Казахстані (на 30,3%). У Таджикистані ціни виробників знизились на 11,8%, Молдові – на 3,8%, Росії – на 7,1%. Зростання цін спостерігалось у Білорусі (на 17,8%), Киргизстані (на 10,6%) та Україні (на 7,2%).

У липні 2009р. порівняно з червнем ціни виробників промислової продукції у середньому по країнах СНД зросли на 2% (у липні 2008р. – на 5%). В Азербайджані, Казахстані та Таджикистані приріст цін становив 3,3–6,8%, Білорусі, Вірменії, Росії та Україні – 0,1–1,8%. У Киргизстані та Молдові ціни у промисловості знизились.

Індекси цін виробників промислової продукції у січні–липні 2009 року

	(відсотків)					
	Січень–липень 2009р. до січня–липня 2008р.	Липень 2009р. до		<u>Довідково:</u>		
		червня 2009р.	липня 2008р.	січень–липень 2008р. до січня–липня 2007р.	липень 2008р. до червня 2008р.	липня 2007р.
Азербайджан	65,1	106,8	73,1	126,1	99,7	140,4
Білорусь	117,8	100,1	111,9	112,2	103,1	117,8
Вірменія	98,0	101,7	103,9	105,8	101,0	109,4
Казахстан	69,7	103,3	66,4	149,7	107,2	149,7
Киргизстан	110,6	99,6	105,6	129,7	103,1	134,1
Молдова	96,2	99,4	96,1	113,3	99,7	111,7
Росія	92,9	101,8	87,7	127,7	105,4	133,7
Таджикистан	88,2	103,6	93,2	121,5	102,0	127,5
Україна	107,2	100,7	96,3	135,7	103,6	146,3
СНД	94	102	88	129	105	135

Порівняно з липнем минулого року промислове виробництво в середньому по країнах СНД скоротилось на 12% (у липні 2008р. порівняно з липнем 2007р. спостерігалось зростання на 4%). При цьому помісячне падіння уповільнюється порівняно з відповідним місяцем 2008р. Так, у середньому по країнах СНД у червні падіння становило також 12%, травні та квітні – 17%.

Темп зростання обсягу промислового виробництва у липні 2009р. порівняно з попереднім місяцем, як і у червні, в середньому по країнах СНД становив 104%, у травні – 99%, у квітні – 93%, що вказує на призупинення рецесії у промисловості та відносну адаптацію багатьох промислових підприємств до роботи в умовах кризи. Найбільше зростання обсягів промислової продукції у липні п.р. порівняно з червнем спостерігалось у Киргизстані (на 19%), Вірменії, Росії та Україні (на 5–6%).

Видобуток паливно-енергетичних корисних копалин. Порівняно з січнем–липнем 2008р. в основних видобувних країнах СНД (за винятком Росії) спостерігалось зростання видобутку газу. Скорочення обсягів видобутку газу в Росії пов'язане зі зменшенням відбору газу для експорту в країни Євросоюзу та поставок до розподільчих мереж України, а також через падіння попиту на нього у зв'язку із загальноекономічним спадом. У січні–липні 2009р. зріс видобуток нафти в Азербайджані, Казахстані та Росії; в Україні спостерігалось зниження видобутку. При цьому саме в галузі "Видобуток паливно-енергетичних корисних копалин" відбулось найсуттєвіше падіння цін виробників.

Видобуток паливно-енергетичних корисних копалин у січні–липні 2009 року

	Нафта, включаючи газовий конденсат		Газ		Вугілля	
	млн.т	у % до січня–липня 2008р.	млрд.м ³	у % до січня–липня 2008р.	млн.т	у % до січня–липня 2008р.
Азербайджан	29,2	102	10,0	110	–	–
Казахстан	43,6	105	20,6	106	51,5	83
Росія	284	100,3	315	80	161	86
Україна	2,3	94	12,4	103	32,7	94

У січні–липні 2009р. порівняно з січнем–липнем 2008р. більше вироблено автомобільного бензину та топкового мазуту в Білорусі та Росії; дизельного палива – в Україні. В Азербайджані та Казахстані у січні–липні 2009р. скоротилось виробництво найважливіших нафтопродуктів. Вагоме зменшення виробництва топкового мазуту в Азербайджані (у 3,7 раза) зумовлене ширшим використанням природного газу. Скоротилось виробництво автомобільного бензину та топкового мазуту в Україні, дизельного палива – у Білорусі та Росії.

Виробництво нафтопродуктів у січні–липні 2009 року

	Бензин автомобільний		Дизельне паливо		Мазут топковий	
	млн.т	у % до січня– липня 2008р.	млн.т	у % до січня– липня 2008р.	млн.т	у % до січня– липня 2008р.
Азербайджан	0,7	97	1,3	95	0,2	27
Білорусь	2,0	107	3,9	99,5	3,7	106
Казахстан	1,4	93	2,4	91	1,8	93
Росія	20,6	101	38,7	98	37,2	100,6
Україна	1,8	92	2,1	105	1,4	94

Електроенергетика. У зв'язку із загальним спадом економічної діяльності в усіх країнах СНД у січні–липні 2009р. виробництво електроенергії у середньому скоротилось на 8%.

Виробництво електроенергії у січні–липні 2009 року

	Млрд.кВт.год	У % до січня–липня 2008р.	<u>Довідково:</u> січень–липень 2008р. у % до січня–липня 2007р.
Азербайджан	11,0	91	98
Білорусь	3,3	89	103
Вірменія	17,1	85	114
Казахстан	44,4	94	107
Киргизстан	6,1	81	85
Молдова	0,6	94	101
Росія	567	94	104
Таджикистан	8,6	95	87
Україна	97,5	85	102

Металургійне виробництво. Показники за січень–липень 2009р. свідчать про подальше падіння виробництва основних видів металургійної продукції. Випуск готового прокату чорних металів та сталевих труб порівняно з відповідним періодом минулого року зменшено у Росії на чверть, в Україні – на 40%.

Машинобудування. Триває скорочення виробництва найважливіших видів машинобудівної продукції, зумовлене значним звуженням ринків збуту. Найгірші результати спостерігались у виробництві автомобілів та основних видів сільськогосподарської техніки. У січні–липні 2009р. ви-

робництво вантажних та легкових автомобілів у Росії становило відповідно лише 29% та 41% від випуску січня–липня 2008р., Україні – 17% та 16%; тракторів – у Білорусі – 64%, Росії – 44%, Україні – 10%.

Хімічне виробництво. Порівняно з січнем–липнем 2008р. виробництво сірчаної кислоти зменшилось у Росії на 20%, Україні – на 57%; мінеральних добрив – у Білорусі – на 50%, Росії – на 22%, Україні – на 25%; синтетичних смол та пластмас – у Білорусі – на 11%, Росії – на 8%, Україні – на 44%. Менше вироблено шин у Білорусі на 8%, Росії – на 41%, Україні – на 48%.

Зберігається тенденція падіння попиту на найважливіші будівельні матеріали. У січні–липні 2009р. порівняно з відповідним періодом минулого року виробництво цементу зменшилось в середньому по країнах СНД на 26%, в Азербайджані – на 24%, Вірменії – на 42%, Казахстані – на 8%, Киргизстані – на 54%, Росії – на 25%, Україні – на 43%.

Виробництво харчових продуктів. Порівняно з січнем–липнем 2008р. зросло виробництво м'яса в Азербайджані, Білорусі, Казахстані, Росії та Таджикистані (на 8–15%); продукції з незбираного молока – в Азербайджані (на 3%), Росії (на 0,6%), Таджикистані (на 4%); тваринного масла – у Білорусі (на 20%); олії – в Азербайджані (на 22%), Білорусі (на 24%), Киргизстані (на 4%), Росії та Україні (у зв'язку зі збільшенням поставок масляної сировини на переробку відповідно на 50% та 62%). Більше вироблено борошна у Вірменії (на 14%), Казахстані (на 5%), Киргизстані (на 26%), Росії (на 1%), Таджикистані (на 4%); макаронних виробів – у Вірменії (на 24%), Білорусі (на 10%), Казахстані (на 2%), Киргизстані (на 49%), Молдові (на 16%), Росії (на 3%); цукру-піску – у Білорусі (на 43%).

Менше вироблено тваринного масла в Казахстані, Киргизстані, Молдові, Росії та Україні (на 8–18%); олії – у Казахстані (на 3%), Таджикистані (на 31%); борошна – у Молдові (на 11%), Україні (на 10%); продукції з незбираного молока – у Білорусі (на 2%), Вірменії (на 9%), Казахстані (на 13%); цукру-піску – у Казахстані (на 30%), Росії (на 17%).

Виробництво текстильної та швейної продукції. У січні–липні 2009р. через падіння попиту на тканини суттєво скоротилось їх виробництво майже в усіх країнах СНД. У Білорусі виробництво тканин за 7 місяців становило 78% від рівня січня–липня 2008р., Казахстані та Україні – 69%, Киргизстані – 83%, Росії – 90%. Виробництво тканин у Таджикистані зросло на 6%. Випуск трикотажних виробів зріс у Росії на 1%; знизився – у Білорусі на 1%, Вірменії – на 25%, Молдові – на 27%, Україні – на 31%.

Унаслідок падіння споживчого попиту та погіршення умов споживчого кредитування в січні–липні 2009р. у країнах СНД суттєво зменшилось **виробництво побутової техніки**. Порівняно з січнем–липнем 2008р. телевізорів у Білорусі випущено менше на 33%, Казахстані – на 14%, Росії – на

57%, Україні – на 54%; холодильників – у Росії – на 36%, Україні – на 55%; пральних машин – у Білорусі – на 14%, Росії – на 28%, Україні – на 32%.

Тваринництво. У січні–липні 2009р. порівняно із відповідним періодом попереднього року в середньому по країнах СНД виробництво худоби та птиці на забій (у живій вазі) зросло на 4% (у січні–липні 2008р. – на 6%), молока – на 0,4% (на 1%), яєць – на 4% (на 1%). М'яса вироблено менше у Вірменії та Україні; молока – у Вірменії, Росії та Україні; яєць – у Киргизстані.

Виробництво основних видів тваринницької продукції у січні–липні 2009 року

	Худоба та птиця на забій (у живій вазі)			Молоко			Яйця		
	тис. т.	у% до січня–липня 2008р.	ДОВІДКОВО: січень – липень 2008р. у% до січня–липня 2007р.	тис. т.	у% до січня–липня 2008р.	ДОВІДКОВО: січень – липень 2008р. у% до січня–липня 2007р.	млн. шт.	у% до січня–липня 2008р.	ДОВІДКОВО: січень – липень 2008р. у% до січня–липня 2007р.
господарства усіх категорій									
Азербайджан	172	100,2	102	828	102	102	716	112	112
Білорусь	740	111	106	4041	106	105	2071	101	103
Вірменія	56	95	105	420	91	107	357	113	102
Казахстан	766	103	104	3294	102	104	1956	115	109
Киргизстан	182	101	101	762	104	103	224	97	101
Молдова ¹	47	105	73	246	105	83	300	107	84
Росія	4733	106	108	19591	99,5	101	23118	104	98
Таджикистан	58	105	106	302	104	104	106	140	118
Узбекистан ¹	638	107	106	2627	107	107	1241	115	108
Україна	1473	98	102	6950	99,1	96	9499	103	106
у т.ч. господарства населення і селянські (фермерські) господарства									
Азербайджан	148	102	100,9	819	102	102	384	106	100,6
Білорусь	74	95	95	671	94	89	753	98	99
Вірменія	53	97	102	418	90	107	225	119	113
Казахстан	687	102	104	3187	102	104	858	100,5	105
Киргизстан	181	102	102	754	104	103	156	105	100,3
Молдова ¹	34	99	67	238	105	83	171	99,6	86
Росія	1756	99,5	100,6	10805	99,2	102	5940	100,0	99,3
Таджикистан	55	106	106	292	106	105	47	103	112
Україна ²	699	95	96	5565	97	96	4408	102	100,2

¹ І півріччя.

² Без селянських (фермерських) господарств.

Протягом 7 місяців п.р. у більшості країн СНД спостерігалось різке зниження активності як іноземних, так і внутрішніх інвесторів, що було зумовлено світовою фінансовою кризою та нестачею кредитних ресурсів. Порівняно з відповідним періодом попереднього року **обсяг інвестицій в основний капітал** у середньому по країнах СНД скоротився на 16%, у той час як у січні–липні 2008р. збільшився порівняно з відповідним періодом попереднього року на 15%.

У січні–липні 2009р., у зв'язку зі зменшенням попиту (зокрема з боку підприємств промисловості), **перевезення вантажів** підприємствами транспорту (без трубопроводів) порівняно з відповідним періодом попереднього року в середньому по країнах СНД скоротилось на 20% (у січні–липні 2008р. збільшилось на 4%); **вантажооборот** зменшився на 19% (збільшився на 7%). При цьому найбільше скорочення вантажних перевезень і вантажообороту спостерігалось у Молдові, Росії та Україні.

Перевезення вантажів і вантажооборот підприємств транспорту¹ у січні–липні 2009 року

	Перевезення вантажів			Вантажооборот		
	млн.т	у % до січня–липня 2008р.	ДОВІДКОВО: січень–липень 2008р. у % до січня–липня 2007р.	млрд. ткм	у % до січня–липня 2008р.	ДОВІДКОВО: січень–липень 2008р. у % до січня–липня 2007р.
Азербайджан	70,0	99,0	106,0	13,6	91,9	102,4
Білорусь	131,9	91,4	107,5	28,9	84,5	106,4
Вірменія	3,9	90,8	94,2	0,5	91,8	103,6
Казахстан	911,6	88,3	103,1	135,5	87,3	142,2
Киргизстан	12,7	106,7	112,2	0,9	95,5	112,8
Молдова	4,0	38,5	110,3	1,4	45,7	111,5
Росія	1621	75,8	103,8	1152	81,6	106,4
Таджикистан	25,4	112,0	119,9	1,7	115,9	107,2
Україна	292,2	68,5	107,8	129,1	67,8	107,8

¹ В усіх країнах СНД (крім Молдови) з урахуванням обсягів робіт, виконаних підприємствами-фізичними особами; у Молдові, Казахстані та Росії – з урахуванням комерційних перевезень вантажними автомобілями нетранспортних підприємств.

Пасажирські перевезення підприємствами транспорту (крім міського електричного і легкового таксомоторного) у січні–липні 2009р. зменшились порівняно з відповідним періодом попереднього року в середньому по країнах СНД на 2% (у січні–липні 2008р. – збільшились на 2%); **пасажирооборот** – на 8% (збільшився на 5%).

Пасажирські перевезення та пасажирооборот підприємств транспорту¹ у січні–липні 2009 року

(без міського електричного і легкового таксомоторного транспорту)						
	Перевезення пасажирів			Пасажирооборот		
	млн. осіб	у % до січня– липня 2008р.	<u>ДОВІДКОВО:</u> січень–липень 2008р. у % до січня–липня 2007р.	млрд. пас.км	у % до січня– липня 2008р.	<u>ДОВІДКОВО:</u> січень–липень 2008р. у % до січня–липня 2007р.
Азербайджан	592,9	107,0	105,9	9,3	105,0	105,1
Білорусь	770,0	94,1	86,5	9,2	90,6	88,8
Вірменія	118,7	101,6	91,4	2,0	100,5	96,3
Казахстан	4559	107,4	102,5	52,9	104,8	101,4
Киргизстан	280,4	108,0	106,7	3,9	102,6	109,6
Молдова ²	54,3	91,6	107,6	1,5	86,0	110,9
Росія ³	8637	95,2	101,8	230,2	88,9	106,4
Таджикистан	256,9	105,7	109,2	4,2	106,1	118,2
Україна	2617	93,6	105,7	67,1	91,4	106,1

¹ В усіх країнах СНД з урахуванням пасажирських перевезень, виконаних приватними фірмами та комерційними автопідприємствами на автобусних маршрутах загального користування; у Казахстані – з урахуванням комерційних перевезень пасажирів нетранспортними підприємствами та підприємцями.

² Січень–червень.

³ Без морського транспорту.

Із січня по липень 2009р. споживчі ціни у Білорусі, Вірменії, Казахстані, Росії, Таджикистані та Україні зросли, але темпи їх зростання були нижчими, ніж у відповідному періоді минулого року. В Азербайджані, Грузії, Киргизстані та Молдові спостерігалось зниження цін порівняно з початком року (на 0,8–2,4%).

**Індекси споживчих цін
у січні–липні 2008 та 2009 років**

(відсотків)

	Липень до грудня попереднього року		Середньомісячні темпи зростання у січні–липні		Січень–липень 2009р.до січня–липня 2008р.
	2008р.	2009р.	2008р.	2009р.	
Азербайджан	113,7	97,8	101,9	99,7	103,1
Білорусь	108,1	107,7	101,1	101,1	114,4
Вірменія	104,5	102,4	100,6	100,3	102,7
Грузія	103,2	97,9	100,5	99,7	102,1
Казахстан	106,6	104,1	100,9	100,6	108,3
Киргизстан	115,1	99,2	102,0	99,9	111,1
Молдова	105,3	97,6	100,7	99,7	100,9
Росія	109,3	108,1	101,3	101,1	112,9
Таджикистан	109,9	103,1	101,4	100,4	108,2
Україна	114,9	108,5	102,0	101,2	117,3

(відсотків до попереднього місяця)

	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень
Азербайджан							
2008р.	102,5	102,2	103,1	103,1	102,3	100,1	99,7
2009р.	99,4	99,2	99,3	99,8	99,8	99,4	100,8
Білорусь							
2008р.	102,4	101,1	101,4	101,1	101,3	99,5	97,8
2009р.	101,2	98,2	101,4	103,2	101,6	99,7	97,3
Вірменія							
2008р.	102,5	100,7	100,8	101,2	101,3	100,6	100,8
2009р.	104,1	101,2	100,6	100,4	100,3	100,4	100,4
Грузія							
2008р.	102,5	100,9	100,1	100,3	100,7	99,9	98,8
2009р.	101,4	98,7	99,6	100,5	101,2	100,0	96,6
Казахстан							
2008р.	101,1	100,8	100,6	100,9	101,0	101,2	100,9
2009р.	100,3	100,8	100,8	100,8	100,7	100,4	100,3
Киргизстан							
2008р.	101,9	101,7	102,3	101,1	103,0	104,3	100,0
2009р.	100,5	100,3	99,6	100,4	100,3	99,5	98,6
Молдова							
2008р.	101,4	101,5	101,1	101,6	101,5	98,9	99,1
2009р.	99,9	98,9	99,2	100,3	100,2	99,7	99,4
Росія							
2008р.	102,3	101,2	101,2	101,4	101,4	101,0	100,5
2009р.	102,4	101,7	101,3	100,7	100,6	100,6	100,6
Таджикистан							
2008р.	101,0	100,7	100,9	101,9	102,1	101,4	101,5
2009р.	100,4	100,3	100,5	99,9	100,9	100,8	100,3
Україна							
2008р.	102,9	102,7	103,8	103,1	101,3	100,8	99,5
2009р.	102,9	101,5	101,4	100,9	100,5	101,1	99,9

Майже в усіх країнах СНД спостерігається уповільнення темпів зростання цін на продовольчі товари і навіть їх зниження порівняно із січнем–липнем 2008р. В Україні зростання цін на продовольчі товари з початку 2009р. було нижчим, ніж у відповідному періоді минулого року, на 14,2 в.п., Таджикистані – на 9,3 в.п., Казахстані – на 5,5 в.п., Росії – на 3,9 в.п., Білорусі – на 1,4 в.п. У Молдові ціни на товари продовольчої групи знизились на 7,8%, Азербайджані – на 5,9%, Киргизстані – на 4,8%, Грузії – на 3,3%, Вірменії – на 2,3%, хоча у відповідному періоді минулого року спостерігалось їх зростання.

**Індекси споживчих цін¹ на товари та послуги
у січні–липні 2008 та 2009 років**

(липень у % до грудня попереднього року)				
	Усього товарів та послуг	У тому числі		
		продовольчі товари	непродовольчі товари	послуги
Азербайджан				
2008р.	113,7	118,4	107,4	108,1
2009р.	97,8	94,1	98,7	106,9
Білорусь				
2008р.	104,5	102,0	104,9	109,0
2009р.	102,4	97,7	109,6	107,4
Вірменія				
2008р.	108,1	107,6	104,7	114,0
2009р.	107,7	106,2	107,8	111,2
Грузія				
2008р.	103,2	101,5 ²	...	...
2009р.	97,9	96,7 ²	...	...
Казахстан				
2008р.	106,6	108,8	105,0	105,2
2009р.	104,1	103,3	105,4	104,1
Киргизстан				
2008р.	115,1	117,2	108,8	120,2
2009р.	99,2	95,2	106,5	103,7
Молдова				
2008р.	105,3	105,9	102,9	108,1
2009р.	97,6	92,2	99,9	101,0
Росія				
2008р.	109,3	111,5	105,2	111,9
2009р.	108,1	107,6	107,0	110,5
Таджикистан				
2008р.	109,9	111,2	103,1	118,2
2009р.	103,1	101,9	103,5	108,0
Україна				
2008р.	114,9	121,8 ²	...	...
2009р.	108,5	107,6 ²	...	...

¹ При розрахунку індексів споживчих цін товарів та послуг в усіх країнах, крім Росії, використовується групування (категорії) Класифікації індивідуального споживання за цілями (КІСЦ), яка є однією з функціональних класифікацій, що застосовується у СНР.

² Продукти харчування та безалкогольні напої.

У більшості країн СНД порівняно з липнем минулого року спостерігалось зниження цін на продовольчі товари: в Азербайджані у липні п.р. зниження становило 0,9%, у липні 2008р. – 1,4%, Вірменії – відповідно 5,2% та 4,4%, Грузії – 7,6% та 2,8%, Киргизстані – 2,5% та 1,1%, Молдові – 2,3% та 3,3%, Україні – 0,2% та 1,3%; у Казахстані та Таджикистані зниження цін було незначним (на 0,2% та 0,1%), але у минулому році там спостерігалось зростання відповідно на 0,6% та 2,2%. При цьому у липні ціни на продовольчі товари зростали як у 2008р., так і у 2009р. лише у Білорусі (відповідно на 0,6% та 0,3%) та Росії (на 0,1% та 0,6%).

Темп приросту **номінальної заробітної плати** у січні–липні 2009р. порівняно з відповідним періодом минулого року в середньому становив в Азербайджані 18%, Вірменії – 12%, Білорусі – 16%, Казахстані – 12%, Киргизстані – 18%, Молдові – 10%, Росії – 9,5%, Таджикистані – 35%, Україні – 6%.

Середній рівень номінальної (грошової) заробітної плати, нарахованої у липні 2009р., порівняно з червнем у Вірменії зріс на 4,1%, у липні минулого року – на 5,3%, Білорусі – відповідно на 2,0% і 3,5%, Казахстані – на 0,1% та 0,4%, Таджикистані – на 0,3% (у минулому році – зниження на 0,3%), Україні – на 1,4% та 2,5%. У деяких країнах СНД номінальна заробітна плата в липні п.р. порівняно з червнем знизилась: в Азербайджані – на 2,4% (у минулому році – зростання на 3,5%), Киргизстані – на 1,2% (зниження на 0,2%), Молдові – на 1% (зниження на 1,7%), Росії – на 2% (зростання на 0,5%).

Індекси номінальної заробітної плати у січні–липні 2009 року

	(відсотків до відповідного місяця 2008р.)						
	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень
Азербайджан	126,5	126,3	126,3	120,3	115,0	120,0	113,2
Білорусь	121,4	118,8	118,3	115,2	115,5	113,5	111,9
Вірменія	113,5	116,5	111,0	110,6	112,5	108,5	107,2
Казахстан	112,7	113,2	112,6	111,8	109,6	109,4	109,0
Киргизстан	123,3	123,1	113,7	115,8	119,5	115,1	113,9
Молдова	112,8	113,0	111,5	113,2	108,2	103,4	104,1
Росія	115,5	111,1	111,9	108,3	107,5	108,2	105,5
Таджикистан	139,4	134,0	140,3	129,5	125,2	132,4	133,2
Україна	109,4	105,5	106,8	106,3	104,3	105,2	104,1

Приріст **реальної заробітної плати** у січні–липні 2009р. порівняно з січнем–липнем 2008р. становив в Азербайджані 14%, Вірменії та Молдові – 9%, Білорусі – 2%, Казахстані – 3%, Киргизстані – 6%, Таджикистані – 24%; у Росії реальна заробітна плата порівняно з січнем–липнем минулого року зменшилася на 3%, Україні – на 10%.

Індекси реальної заробітної плати у січні–липні 2009 року

	(відсотків)						
	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень
до відповідного місяця 2008р.							
Азербайджан	113,0	116,2	120,6	118,6	116,4	122,2	114,0
Білорусь	105,5	102,7	102,4	100,4	101,7	100,1	99,1
Вірменія	109,2	115,3	109,9	107,3	108,8	104,8	104,0
Казахстан	103,7	104,2	103,4	102,7	101,1	101,7	102,0
Киргизстан	104,2	105,5	100,1	102,6	108,8	109,8	110,2
Молдова	106,7	109,6	110,4	113,5	110,0	104,2	103,2
Росія	101,9	97,6	98,2	95,7	95,7	96,7	94,2
Таджикистан	128,1	121,8	127,2	119,8	117,2	124,8	126,9
Україна	88,8	86,5	89,7	91,9	90,9	91,4	90,0
до попереднього місяця							
Азербайджан	101,1	101,5	100,4	104,4	99,1	101,9	96,8
Білорусь	88,3	97,3	105,0	100,5	101,1	103,2	101,6
Вірменія	76,8	106,7	98,2	98,8	97,9	101,5	107,0
Казахстан	83,9	99,9	105,9	97,4	99,8	105,6	99,8
Киргизстан	69,3	102,4	107,4	99,8	104,0	106,1	100,2
Молдова	85,3	100,1	105,3	105,1	98,3	103,9	99,6
Росія	77,2	98,5	104,7	98,7	99,4	106,3	97,4
Таджикистан	85,2	101,1	107,5	91,4	96,5	113,0	100,0
Україна	81,1	101,8	104,0	100,6	99,8	105,8	101,4

Заробітна плата в столицях країн СНД у червні 2009р. перевищувала її рівень у цілому по країні: в Єревані – в 1,1 раза, Мінську та Кишиневі – в 1,3, Астані та Бішкеку – в 1,5, Москві та Києві – в 1,7, Душанбе – у 2 рази.

За офіційними курсами валют, установленими національними (центральними) банками країн СНД, середня заробітна плата в Азербайджані у липні 2009р. дорівнювала 370 дол. США, у липні 2008р. – 326 дол. США, Білорусі – відповідно 364 та 435, Вірменії – 285 та 321, Казахстані – 458 та 526, Киргизстані – 147 та 159, Молдові – 251 та 276, Росії – 598 та 760, Таджикистані – 72 та 69, Україні – 263 та 398 дол. США.

Курси валют, установлені національними (центральними) банками країн СНД

(на кінець місяця)

	Липень 2008р.		Липень 2009р.		<u>Довідково:</u> грудень 2008р.	
	за 1 дол. США	за 1 євро	за 1 дол. США	за 1 євро	за 1 дол. США	за 1 євро
Азербайджанських манатів	0,8090	1,2612	0,8043	1,1362	0,8010	1,1292
Білоруських рублів	2114	3298	2849	4005	2200	3077
Вірменських драмів	300,97	469,81	370,34	521,92	306,73	435,00
Грузинських ларі	1,408	2,197	1,675	2,357	1,667	2,365
Казахських тенге	120,19	187,46	150,71	213,22	120,77	170,89
Киргизьких сомів	35,137	55,156	43,516	61,847	39,418	55,479
Молдовських лейв	9,71	15,14	11,20	15,76	10,40	14,74
Російських рублів	23,45	36,53	31,76	44,69	29,38	41,44
Таджицьких сомоні	3,428	5,384	4,391	6,349	3,417	4,587
Туркменських манатів	14250	22289	2,85	...	14250	20178
Узбецьких сумів	1315,4	2068,1	1489,2	2118,1	1393,0	2050,4
Українських гривень	4,85	7,55	7,70	10,82	7,70	10,86

Мінімальний розмір оплати праці в країнах СНД у січні–липні 2009р. переглядався у Білорусі, Вірменії, Казахстані, Молдові, Росії та Україні; у 2008р. – в Азербайджані (у вересні), Таджикистані (у липні), Киргизстані (у січні 2007 р.). Відносно середньої номінальної заробітної плати у липні 2009р. мінімальний розмір оплати праці варіював від 5% у Киргизстані до 31% в Україні.

Співвідношення встановленого мінімального розміру оплати праці та рівня середньої номінальної заробітної плати у січні–липні 2009 року

(відсотків до середньої номінальної заробітної плати)

	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень
Азербайджан	25,8	25,6	25,7	24,6	24,9	24,6	25,2
Білорусь	25,0	25,3	24,0	23,8	23,5	22,6	22,2
Вірменія	32,1	30,6	30,8	30,2	30,4	30,0	28,8
Казахстан	21,9	21,8	20,4	20,8	20,7	19,5	19,7
Киргизстан	6,4	6,2	5,8	5,8	5,5	5,2	5,3
Молдова	23,5	23,7	22,7	21,5	21,9	21,1	21,3
Росія	25,3	25,3	23,9	24,0	24,0	22,5	23,0
Таджикистан	21,1	20,8	19,2	21,1	21,6	19,0	18,9
Україна	37,5	36,3	34,4	33,9	33,8	31,50	31,4

У службах зайнятості країн СНД на кінець липня 2009р. перебувало на обліку 3,2 млн. безробітних громадян, що в 1,4 раза більше ніж у відповідному періоді 2008р. (2,2 млн. осіб), і на 0,5 млн., або на 17%, більше, ніж на початок року.

Кількість безробітних громадян, зареєстрованих у службах зайнятості, з початку року зросла у: Білорусі – на 5,3 тис. осіб або на 14%, Вірменії – на 10 тис. (13%), Казахстані – на 50,6 тис. (105%), Молдові – на 17,5 тис. (98%), Росії – на 624,6 тис. осіб (41%). В Україні спостерігалось зменшення кількості безробітних, зареєстрованих у службах зайнятості, на 238 тис. осіб, або на 28%, та скорочення питомої ваги безробітних серед економічно активного населення (зайнятих і безробітних).

Рівень безробіття на зареєстрованому ринку праці у січні–липні 2009 року

	(на кінець місяця)						
	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень
	тис. осіб						
Азербайджан	44	44	44	44	44	44	44
Білорусь	41	42	44	44	43	42	43
Вірменія	76	76	79	81	84	84	85
Казахстан	57	66	71	87	102	93	99
Киргизстан	67	68	68	68	68	67	67
Молдова	23	30	35	36	36	35	35
Росія	1708	2012	2177	2269	2211	2142	2146
Таджикистан	43	44	45	45	44	44	...
Україна	901	906	879	809	736	659	607
	у % до попереднього місяця						
Азербайджан	100,0	99,7	99,6	99,6	100,3	100,0	99,1
Білорусь	108,9	104,4	103,4	100,3	98,3	96,4	102,2
Вірменія	101,4	100,0	104,0	103,2	103,3	100,2	100,6
Казахстан	118,2	116,4	107,1	122,1	117,8	90,6	106,7
Киргизстан	100,2	100,8	99,9	99,9	100,0	99,0	99,6
Молдова	130,1	129,5	117,9	101,2	100,1	97,7	100,8
Росія	112,2	117,8	108,2	104,2	97,4	96,9	100,2
Таджикистан	99,4	102,2	101,0	99,7	99,2	100,5	...
Україна	106,6	100,6	97,0	92,0	91,0	89,4	92,2

На кінець липня 2009р. банк вільних вакансій у службах зайнятості країн СНД становив 1,3 млн. місць або на 22% більше, ніж на початок року.

У липні п.р. порівняно із червнем спостерігалось зменшення кількості вільних робочих місць у Білорусі – на 1%, Киргизстані – на 7%, Молдові – на 6%, Росії – на 2%, Таджикистані (у червні порівняно із травнем) та Україні – на 5%. Зростання кількості вакантних місць у липні місяці зареє-

стровано в Азербайджані та Вірменії – відповідно на 2% та 1%, Казахстані – на 29%.

Навантаження на ринку праці (кількість незайнятих громадян, зареєстрованих у службах зайнятості, у розрахунку на одну вакансію) на кінець липня 2009р. становило в Азербайджані 4,4 особи на місце (на початок року – 4,7 особи); Білорусі – відповідно 1,5 (1,1); Вірменії – 99,9 (115,3); Казахстані – 4,3 (3,3); Киргизстані – 19,4 (19,0); Молдові – 11,1 (3,3); Росії – 2,1 (1,9); Таджикистані (на кінець червня) – 4,2 (4,1); Україні – 8,6 (9,6) особи на місце.

Якщо на початок 2009р. у країнах СНД спостерігалась тенденція зростання кількості громадян, працевлаштованих службами зайнятості, то у липні п.р. порівняно із червнем у більшості країн було зареєстровано зменшення цього показника: в Азербайджані – на 10%, Білорусі – на 17%, Казахстані – на 23%, Киргизстані – на 40%, Молдові – на 26%, Росії – на 8%, Україні – на 30%.

Працевлаштовано безробітних у січні–липні 2009 року

	(за місяць)						
	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень
осіб							
Азербайджан	35	58	45	66	35	49	44
Білорусь	8826	10376	11259	10048	11024	12001	9928
Вірменія ¹	476	690	872	681	733	726	836
Казахстан	9984	14411	15514	16074	20885	62291	41905
Киргизстан	1228	1847	1819	1919	1820	2232	1345
Молдова	1094	1442	1604	1201	1482	1785	1322
Росія	72265	97209	128088	188743	198497	193840	178016
Таджикистан	853	959	1121	862	1058	3319	...
Україна	15752	20896	37640	65412	49851	45650	31990
у % до попереднього місяця							
Азербайджан	120,7	165,7	77,6	146,7	53,0	140,0	89,8
Білорусь	106,6	117,6	108,5	89,2	109,7	108,9	82,7
Вірменія ¹	87,3	145,0	126,4	78,1	107,6	99,0	115,2
Казахстан	56,0	144,3	107,7	103,6	129,9	298,3	67,3
Киргизстан	63,0	150,4	98,5	105,5	94,8	122,6	60,3
Молдова	62,3	131,8	111,2	74,9	123,4	120,4	74,1
Росія	97,7	134,5	131,8	147,4	105,2	97,7	91,8
Таджикистан	47,6	112,4	116,9	76,9	122,7	313,7	...
Україна	76,0	132,7	180,1	173,8	76,2	91,6	70,1

¹ Працевлаштовано незайнятих громадян, що мають або не мають статус безробітних.

З метою зменшення навантаження на ринку праці та надання додаткової соціальної підтримки в країнах СНД за направленням служб зайнятості проводяться оплачувані громадські роботи незайнятих громадян. На кінець липня 2009р. в Азербайджані до громадських робіт було залучено 0,3% безробітних, які перебували на обліку в службі зайнятості, Білорусі – 13,4%, Вірменії – 1,2%, Казахстані – 22,2%, Киргизстані – 4,8%, Молдові – 2,7%, Росії – 22,9%, Таджикистані (на кінець червня) – 2,4% й Україні – 3,3%.

Протягом січня–липня п.р. майже в усіх країнах СНД у загальній кількості безробітних зростала частка осіб, які отримують допомогу по безробіттю. На кінець липня 2009р. **допомогу по безробіттю** в Азербайджані, Вірменії, Киргизстані, Молдові та Таджикистані отримували 3–30% зареєстрованих безробітних, у Білорусі, Росії й Україні – 50–85%.

Зміна середнього розміру допомоги по безробіттю у січні–липні 2009 року

	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень
	(відсотків)						
	до попереднього місяця						
Азербайджан	100,3	102,5	102,3	102,8	113,4	93,6	104,1
Білорусь	104,8	96,6	96,9	106,0	98,5	103,8	102,4
Вірменія	117,2	98,5	96,1	100,7	103,2	101,2	101,3
Молдова	99,9	109,3	97,9	111,5	100,7	100,5	104,3
Таджикистан	86,3	59,7	145,0	68,9	102,8	198,0	...
Україна	105,8	101,0	99,0	101,3	101,2	100,4	101,6
	до відповідного місяця 2008 року						
Азербайджан	138,7	140,7	136,7	140,5	156,0	142,6	145,7
Білорусь	102,7	93,1	92,8	92,7	92,6	104,0	106,8
Вірменія	118,7	121,9	118,7	117,4	118,8	119,0	120,1
Молдова	123,6	127,1	126,7	135,7	138,5	133,0	138,4
Таджикистан	171,1	235,9	163,8	61,2	99,6	147,5	...
Україна	167,8	156,0	154,2	152,4	149,5	146,6	142,5

У липні 2009р. на професійне навчання та перепідготовку службами зайнятості було направлено в Азербайджані 269 безробітних, у липні минулого року – 285 безробітних, Білорусі – відповідно 564 і 387, Вірменії – 354 і 375, Казахстані – 5901 і 2622, Киргизстані – 503 і 401, Молдові – 116 і 151, Росії – 30060 і 15246, Таджикистані (у червні) – 1197 і 1379, Україні – 5572 і 12800 безробітних.

У I півріччі 2009р. порівняно з I півріччям 2008р. було зафіксовано зменшення **зовнішньоторговельного обороту** товарами в середньому по країнах СНД у поточних цінах на 46% (у I півріччі минулого року зростання становило 53%), у т.ч. експорт товарів зменшився на 48% (зростання на 58%) та імпорт товарів – на 41% (зростання на 46%).

Зовнішня торгівля товарами країн СНД¹ у I півріччі 2009 року

							(млрд.дол. США)		
	I півріччя						I півріччя 2009р. до I півріччя 2008р.		
	2008р.			2009р.			абсолютне зменшення		
	у т.ч.			у т.ч.			у т.ч.		
	усього	СНД	інші країни світу	усього	СНД	інші країни світу	усього	СНД	інші країни світу
Зовнішньоторговельний оборот	558,6	125,8	432,8	304,1	69,5	234,6	254,5	56,3	198,2
Експорт	340,7	62,9	277,8	176,3	33,9	142,4	164,4	29,0	135,4
Імпорт	217,9	62,9	155,0	127,8	35,6	92,2	90,1	27,3	62,8
Сальдо торговельного балансу	122,8	0,0	122,8	48,5	-1,7	50,2	74,3	1,7	72,6

¹ Тут і далі дані в цілому по СНД наведено без урахування Туркменістану та Республіки Узбекистан. Інформація по окремих країнах СНД уключає обсяги експортно-імпортних операцій з Туркменістаном та Республікою Узбекистан.

Зменшення вартісного обсягу експорту відбулося, насамперед, через падіння цін (здебільшого на паливно-енергетичні ресурси та іншу сировину), імпорту – за рахунок зменшення фізичного обсягу. Середні ціни експорту, за оцінками, порівняно із I півріччям 2008р. у країнах СНД зменшились у середньому на 41%, імпорту – на 6%. Фізичний обсяг експорту й імпорту товарів скоротився на 12% і 38% відповідно.

Загальний обсяг експортно-імпортних операцій товарами країн СНД у I півріччі 2009 року

	(млн.дол. США)					
	Експорт	У % до I півріччя 2008р.	Імпорт	У % до I півріччя 2008р.	Сальдо торговельного балансу	
					2008р.	2009р.
Азербайджан	5811,6	...	2718,9	88	14404,5	3092,7
Білорусь	9006,6	52	12955,6	67	-2230,6	-3949,0
Вірменія	281,4	54	1378,6	72	-1382,2	-1097,2
Грузія	515,1	65	1992,5	62	-2401,2	-1477,4
Казахстан	17173,0	49	13195,5	77	17953,7	3977,5
Киргизстан	563,2	87	1346,1	75	-1161,2	-782,9
Молдова	580,8	79	1497,8	64	-1601,2	-917,0
Росія	124627,4	53	71719,8	57	109876,8	52907,6
Таджикистан	411,4	52	1204,4	78	-745,4	-793,0
Україна	17330,0	53	19773,7	47	-9836,6	-2443,7
СНД	176300,5	52	127782,9	59	122876,6	48517,6

Порівняно з I півріччям 2008р. в усіх країнах СНД загальний обсяг зовнішньоторговельного обороту товарами зменшувався. Найбільше скорочення спостерігалось в Україні – на 51%, Росії на – 45%, Казахстані – на 42% та Білорусі – на 40%. Частка цих країн, як і в I півріччі 2008р., становила 94% загального обсягу експортно-імпортних операцій країн СНД.

У I півріччі п.р. 58% загального обсягу зовнішньоторговельного обороту країн СНД припадало на експорт товарів і 42% – на імпорт товарів (у I півріччі 2008р. – відповідно 61% і 39%).

Частка взаємної торгівлі товарами країн СНД у загальному обсязі зовнішньої торгівлі СНД становила у I півріччі п.р. 22,9% (у I півріччі 2008р. – 22,5%), у т.ч. у загальному обсязі експорту – 19,3% (18,5%) та імпорту – 27,8% (28,9%). Частка торговельних операцій з країнами СНД збільшилась у загальному обсязі зовнішньоторговельного обороту Вірменії з 31% у I півріччі 2008р. до 33% у I півріччі п.р., Казахстану – з 26% до 29%, Молдови – з 36% до 37%, Таджикистану – з 43% до 47% та України – з 39% до 40%.

У I півріччі 2009р. збереглась негативна динаміка зовнішньоторговельних операцій між країнами СНД. За 6 місяців п.р. вартісний обсяг взаємної торгівлі країн СНД у поточних цінах скоротився порівняно з відповідним періодом минулого року в середньому на 45% (у I півріччі 2008р. приріст становив 45%), у т.ч. експорту – на 46% (приріст – 51%), імпорту – на 43% (приріст – 40%).

Обсяг взаємної торгівлі товарами країн СНД у I півріччі 2009 року

	Експорт	У % до I півріччя 2008р.	Імпорт	У % до I півріччя 2008р.	(млн.дол. США) Сальдо торговельного балансу	
					2008р.	2009р.
Азербайджан	573,6	...	824,9	84	–206,8	–251,3
Білорусь	3970,3	52	8238,9	61	–6020,5	–4268,6
Вірменія	86,7	56	467,2	80	–430,9	–380,5
Грузія	180,3	68	584,8	57	–767,9	–404,5
Казахстан	3089,3	56	5651,3	70	–2599,7	–2562,0
Киргизстан	215,5	67	749,4	75	–682,6	–533,9
Молдова	210,9	73	560,4	68	–540,6	–349,5
Росія	19515,9	54	9178,1	51	18063,2	10337,8
Таджикистан	90,6	86	666,9	74	–798,6	–576,3
Україна	6014,0	52	8665,3	49	–5991,9	–2651,3
СНД	33947,1	54	35587,2	57	23,7	–1640,1

У I півріччі п.р. частка зовнішньоторговельних операцій країн СНД з іншими країнами світу становила 77,1% (у I півріччі 2008р. – 77,5%). Основні позиції інших країн світу збереглися у загальному обсязі зовнішньоторговельного обороту Азербайджану 84% (у I півріччі 2008р. – 91%), Вірменії – 67% (69%), Грузії – 69% (67%), Казахстану – 71% (74%), Молдови – 63% (64%), Росії – 85% (як і в I півріччі 2008р.), Таджикистану – 53% (57%) та України – 60% (61%).

Порівняно з I півріччям минулого року зменшення вартісного обсягу експорту товарів (у поточних цінах) країн СНД в інші країни світу в середньому становило 49%, імпорту – 41% (у I півріччі 2008р. приріст дорівнював відповідно 60% і 48%).

Майже 61% (у I півріччі 2008р. – 64%) загального обсягу зовнішньоторговельного обороту країн СНД припадало на експорт товарів і 39% (36%) – на імпорт товарів.

Сальдо торговельного балансу з іншими країнами світу було додатне в Азербайджані (порівняно з I півріччям 2008р. зниження на 11,3 млрд. дол. США), Білорусі (на 3,5), Казахстані (на 14), Росії (на 49,2 млрд.дол. США) та Україні (у відповідному періоді минулого року – було від'ємним у розмірі 3,8 млрд.дол. США). В інших країнах СНД сальдо торговельного балансу з іншими країнами світу було від'ємним.

Експортно-імпортні операції товарами країн СНД з іншими країнами світу в I півріччі 2009 року

	Експорт	У % до I півріччя 2008р.	Імпорт	У % до I півріччя 2008р.	(млн.дол. США) Сальдо торговельного балансу	
					2008р.	2009р.
Азербайджан	5238,0	...	1894,0	90	14611,3	3344,0
Білорусь	5036,3	52	4716,7	81	3789,9	319,6
Вірменія	194,7	53	911,4	69	–951,3	–716,7
Грузія	334,8	63	1407,7	65	–1633,3	–1072,9
Казахстан	14083,7	48	7544,2	84	20553,4	6539,5
Киргизстан	347,7	107	596,7	74	–478,6	–249,0
Молдова	369,9	83	937,4	62	–1060,6	–567,5
Росія	105111,5	53	62541,7	59	91813,6	42569,8
Таджикистан	320,8	47	537,5	85	53,2	–216,7
Україна	11316,0	54	11108,4	45	–3844,7	207,6
СНД	142353,4	51	92195,7	59	122852,9	50157,7